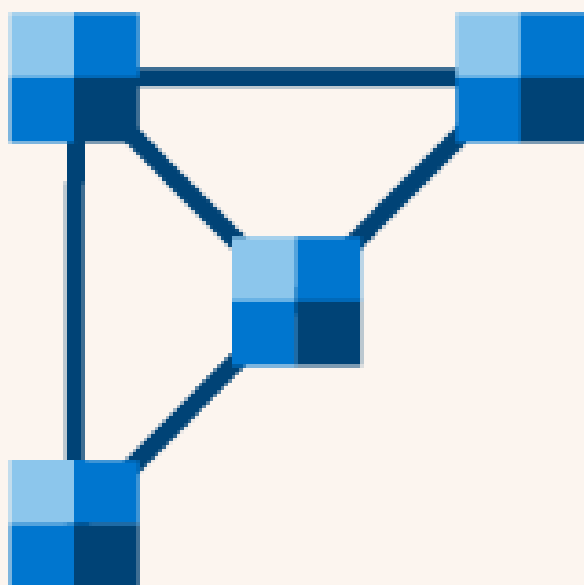

2020

Årsredovisning

Tillväxtverket arbetar för hållbar tillväxt och konkurrenskraftiga företag i alla delar av Sverige.

Det gör vi genom att stärka företag och regioner. Vi erbjuder kunskap, nätverk och finansiering. Det ger direkt nytta till företag, och förutsättningar för företag och regioner att möta framtidens utmaningar.

Tillväxtverket är en nationell myndighet med regional närvaro på nio orter. Vår vision är ett Sverige med fler företag som vill, kan och vågar.

Resultatredovisning	8
1. Stöd vid korttidsarbete	10
2. Företagens konkurrenskraft	18
3. Företagens förutsättningar	46
4. Företagen i regionen	60
5. Övriga återrapporteringskrav	94
6. Vår kompetensförsörjning	108
7. Året i siffror	110
Finansiell redovisning	114
Ordlista	150
Avrapporterade uppdrag	151

Förord

Ett annorlunda och utmanande år

När vi gick in i 2020 tror jag inte någon av oss kunde föreställa sig de utmaningar vi skulle ställas inför. I mitten av mars var plötsligt villkoren radikalt förändrade. Det blev snabbt tydligt att det nya coronaviruset innebar mycket allvarliga och omfattande konsekvenser för samhället och den ekonomiska tillväxten.

Tillväxtverket fick bidra genom flera regeringsuppdrag för att hantera den ekonomiska krisen för landets företag och regioner. Den 7 april öppnade vi för arbetsgivare att ansöka om stöd för korttidsarbete. Vi beviljade drygt 73 000 ansökningar och betalade ut 35 miljarder som berörde drygt 590 000 anställda. Det förutsatte en omställning och mobilisering där medarbetarnas engagemang och möjligheten att göra direkt nytta var starka drivkrafter.

Vid ingången av året var vi cirka 560 medarbetare, idag är vi runt 940, inklusive konsulter. Vi kommer att bli ännu fler.

Pandemin har tydliggjort betydelsen av verksamt.se som den naturliga platsen för samlad myndighetsinformation till företagare. Sajten har spelat en viktig roll för kvalitetssäkrad och målgruppsanpassad information, som regeringen och en majoritet av Sveriges regioner och kommuner har hänvisat till.

Stora delar av övrig viktig verksamhet har fortlöpt. Omställning i företag och regioner är en röd tråd. Vi är inne i ett intensivt skede inför nästa period med EU:s regionala strukturfondsprogram, den nya Fonden för rättvis omställning (JTF), och den förstärkta finansieringen från EU för omställning och återhämtning från pandemin (REACT). Viktiga finansieringskällor för återuppbyggnad av näringslivet. Vi skapade en arena för samordning och dialog inom livsmedelssektorn, stärkte företags förmåga att använda data som strategisk resurs och bidrog till att öka tillgängligheten till kommersiell och offentlig service i servicegläsa områden. För att nämna några exempel.

Med hopp om ett bra 2021 för oss alla!

Gunilla Nordlöf, generaldirektör

Vårt uppdrag

Uppgifter, erbjudanden och mål

Tillväxtverkets huvuduppgifter är enligt regeringens instruktion att i alla delar av landet främja hållbar näringslivsutveckling och hållbar regional tillväxt samt att förvalta och genomföra strukturfondsprogram.

Tillväxtverket är förvaltande myndighet för de regionala strukturfondsprogrammen och det gränsregionala programmet Öresund-Kattegatt-Skagerrak.

Vi har sammanfattat och konkretiserat vårt uppdrag i vår verksamhetsidé: Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft.

Konkurrenskraft skapas av innovativa och växande företag som verkar i attraktiva regioner, och som utvecklar den svenska ekonomin i takt med förändringarna på globala marknader.

Våra erbjudanden

Vi erbjuder våra målgrupper och intressenter kunskap, nätverk och finansiering:

Kunskap om företag och regioner

Vi utvecklar och förmedlar kunskap om svenskt näringsliv och de utmaningar och möjligheter som företag och regioner står inför. Kunskapen har vi liksom andra nationella aktörer och regioner nytta av i arbetet för stärkt konkurrenskraft.

Nätverk för effektiv samverkan

Vi samverkar med offentliga och privata organisationer i nätverk av olika slag. Vi sammanför dessutom nationella myndigheter och organisationer med aktörer som verkar regionalt och lokalt, så att samhällets resurser för stärkt konkurrenskraft används effektivt. Vi samarbetar även över landsgränser runt Östersjön och inom EU.

Finansiering som stärker näringslivet

Vi bidrar till att affärsidéer med potential får finansiering. Det gör vi genom egna insatser och genom att sprida kunskap om möjligheter till kapitalförsörjning. Finansiering är också ett viktigt verktyg i arbetet för regional utveckling. Vårt största enskilda uppdrag är att bidra till att EU-medel investeras i projekt för regional tillväxt och sysselsättning.

Våra mål

I våra uppdrag arbetade vi utifrån följande tre övergripande mål:

Företagens konkurrenskraft

Bidra till hållbar tillväxt och till att svenskt näringsliv blir konkurrenskraftigt genom små och medelstora företag.

Företagens förutsättningar

Bidra till att företagen får bättre förutsättningar med enklare och mer attraktiva villkor.

Företagen i regionen

Främja en hållbar regional tillväxt och bidra till att utvecklingskraft i alla delar av landet tas tillvara och utvecklas.

**Tillväxtverket
arbetar för att
stärka företagens
konkurrenskraft.**

Vår organisation

Organisation och styrning

Tillväxtverket har medarbetare fördelade på nio kontor: Malmö, Göteborg, Jönköping, Örebro, Stockholm, Gävle, Östersund, Luleå och Arjeplog. Antal årsarbetskrafter uppgick under 2020 till omkring 490.

Tillväxtverket leds av en styrelse som ansvarar för verksamheten inför regeringen. Generaldirektören ingår i styrelsen och ansvarar för den löpande verksamheten i enlighet med styrelsens direktiv och riktlinjer.

Den operativa verksamheten är indelad i tre avdelningar:

Företag

Avdelning Förenkling har fokus på insatser som riktar sig direkt till företag. Här arbetar vi med information, kunskap och finansiering till företag som vill utveckla sin verksamhet.

I avdelning Företag ingår en separat avdelning som skapades 2020 för Tillväxtverkets arbete med stöd vid korttidsarbete (KTA).

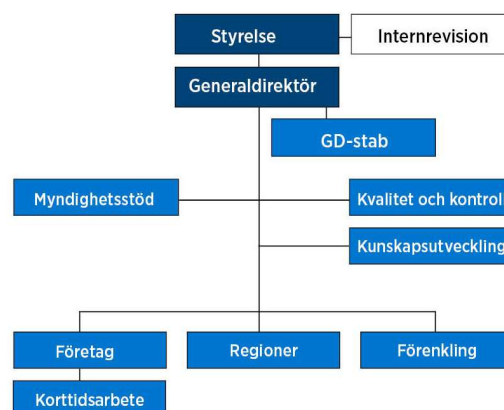
Förenkling

Avdelningen Förenkling har fokus på de långsiktiga förutsättningarna för näringslivets utveckling. Här arbetar vi med att identifiera och undanröja hinder för företagande, förbättra regelverk samt stimulera entreprenörskap och attraktiva miljöer för företagande.

Regioner

Avdelningen Regioner har fokus på företag i sin regionala miljö. Här ligger ansvaret för dialog med regionerna kring strategiska satsningar och ett effektivt regionalt tillväxtarbete. Ett resultatorienterat genomförande av EU:s struktur- och investeringsfonder är en annan viktig uppgift.

Övriga funktioner finns inom avdelningarna Kunskapsutveckling, Myndighetsstöd och Kvalitet och kontroll samt vid GD-stab och Internrevision.

Utvecklingsresan

Förmåga till förändring

Vi ska ha en organisation som ger de bästa förutsättningarna för våra kunder, partners och medarbetare. För att säkerställa det antog vi 2019 en utvecklingsstrategi: utvecklingsresan.

Vi är på en resa där målet är hållbar tillväxt och konkurrenskraftiga företag i alla delar av Sverige. Men omvärlden förändras snabbt, vilket förändrar våra förutsättningar att nå dit. För att främja tillväxt i en ny tid, behöver vi stärka vår förmåga till förändring.

Målen i utvecklingsstrategin

För att vara en myndighet i takt med tiden har vi satt upp mål för tre områden som hänger ihop och förstärker varandra. De står för tre tydliga förflyttningar som vi vill göra till 2024:

- Skapa – vi agerar på vår kunskap
- Smart – vi har enkla och smarta processer
- Samarbete – vi fungerar som en partner

Vi tog stora steg under året

Under det gångna året förändrades omvärlden radikalt med anledning av coronapandemin. Tillväxtverket fick ansvar för det viktiga regeringsuppdraget att lämna stöd för korttidsarbete. Det ställde stora utmaningar på flexibilitet och att leva upp till målen i utvecklingsstrategin.

Under året tog Tillväxtverket stora steg i riktning mot utvecklingsstrategins mål när vi tog oss an dessa utmaningar. En uppföljning av första fasen i arbetet med korttidsarbete visar att framgångsfaktorer bland annat var snabb robotisering av handläggning, digitala arbetsätt, arbete i tvärfunktionella team och en mycket flexibel resursanvändning där ett stort antal medarbetare fick nya arbetsuppgifter och roller.

I inledningen av året prioriterade ledningsgruppen fem utvecklingsprojekt som berör hela eller stora delar av Tillväxtverket, bland annat Digital utveckling, Datastrategi och dataplattform samt Processen för stödärendehantering. Dessa har delvis fått stå tillbaka på grund av det stora behovet att omprioritera resurser. Men inom vissa delar som exempelvis robotisering har vi via arbetet med korttidspermittering gjort stora framsteg.

En viktig komponent för att vi ska röra oss mot målen i utvecklingsstrategin är att systematiskt ta tillvara initiativkraften hos medarbetare, med fokus på förbättring och förenkling som är till nytta för våra kunder. Det är en del i den kultur vi vill ha på Tillväxtverket. Under året etablerade vi en digital förslagslåda där medarbetare kan lämna idéer om förbättringar, vilket redan under 2020 lett till implementerade förslag. Vi startade också en kampanj som går ut på att vi oftare ska tacka varandra och ge feedback. Att säga tack är att synliggöra de förflyttningar som vi vill göra; Skapa, Smart, Samarbete.

Ledningsgrupp

Gunilla Nordlöf

Generaldirektör för Tillväxtverket
Ordförande Riksgälden
Ledamot i Post- och telestyrelsen, i styrelsen för Stockholms universitet och i SU Holding/SU Inkubator

Tim Brooks

Avdelningschef Företag
Tidigare departementsråd och sekretariatschef på Näringsdepartementet.
BA, University College Cork, Irland

Anna Johansson

Avdelningschef Förenkling
Stf GD från och med 8 oktober
Tf avdelningschef
Kunskapsutveckling från och med 1 november
Tidigare enhetschef på Tillväxtverket
Jurist och Civilekonom
Stockholms universitet

Lars Wikström

Avdelningschef Regioner
Tf avdelningschef Myndighetsstöd från och med 15 september
Tidigare enhetschef på Nutek och Tillväxtverket
Pol.kand. och magisterexamen inom kvalitets- och ledarskapsutveckling, Mittuniversitetet

Richard Källstrand

Avdelningschef Verksamhetsstöd
Tf avdelningschef Myndighetsstöd till och med 14 september
Ek.mag i företagsekonomi, Stockholms universitet

Lena Carlsson

Avdelningschef Kunskapsutveckling
Stf generaldirektör
Tjänstledig från 1 november
Digitaliseringskommissionen, Vice President Melbourne IT, ämnesråd Näringsdepartementet
MBA Australian Graduate School of Management, LLM University of Illinois, Jur.kand. Stockholms universitet

Moa Hjertson

Avdelningschef Myndighetsstöd
Föräldraledig 2020
Tidigare HR-chef på Tillväxtverket, HR-direktör Ur&Penn-koncernen och Betsson Group
Magisterexamen inom personal- och arbetslivsfrågor

Styrelse

Kristina Alsér, ordförande

Ledamot sedan 2014 (juli)
Ledamot i Entreprenörinvest AB och Familjen Kamprads Stiftelse.
Ordförande i Mercatus Engineering AB.
Ledamot i universitetsstyrelsen för Linköpings universitet.
Ledamot i styrelsen för Post- och telestyrelsen och i Arkitektbolaget AB

Carl Melin

Ledamot sedan 2017 (augusti)
Forskningsledare i tanke-smedjan Futurion AB
Fil. dr. statskunskap
Styrelseledamot i Stiftelsen Tekniska Museet

Margareta Dahlström

Ledamot sedan 2017 (augusti)
Professor i kulturgeografi vid Karlstads universitet

Sara Wallin

Ledamot sedan 2017 (augusti)
Vd för Almi Företagspartner Väst
Ledamot i styrelserna för Göteborgs universitet, Connect Väst, Thordénstiftelsen och Finanskompetenscentrum (adjungerad), insynsrådet för Länsstyrelsen i Västra Götalands län samt valberedningen i Länsförsäkringar

Per Grankvist

Ledamot sedan 2018 (april)
Författare och journalist med särskilt fokus på hållbarhetsfrågor

Amir Sajadi

Ledamot sedan 2018 (april)
Samhällsentreprenör och grundare av Hjärna.Hjärta.Cash, Järva-skolan, AWAKE International med flera

Gunilla Nordlöf

Ledamot sedan 2013 (juni)
Generaldirektör för Tillväxtverket
Ledamot i Post- och telestyrelsen, i styrelsen för Stockholms universitet och i SU Holding/SU Inkubator

Johan Holgersson

Chefsjurist
Styrelsens sekreterare

Resultatredovisning

Resultatredovisningen beskriver hur Tillväxtverket under 2020 tog sig an uppdraget att stärka företagens konkurrenskraft.

Resultatredovisningen av 2020 års verksamhet följer strukturen i Tillväxtverkets regleringsbrev och instruktion. I respektive avsnitt anges vilka åiterrapporteringskrav, uppdrag eller instruktionsuppgifter som avsnittet omfattar.

Vi inleder resultatredovisningen med åiterrapportering av vårt stöd vid korttidsarbete (KTA), följt av regleringsbrevets tre målområden. Dessa huvudavsnitt är indelade i underavsnitt med en bakgrundsbeskrivning, redovisning av resultat och utveckling samt en samlad bedömning.

Därefter redovisar vi övriga åiterrapporteringskrav och uppdrag samt övriga uppgifter enligt instruktionen, vår kompetensförsörjning samt året i siffror.

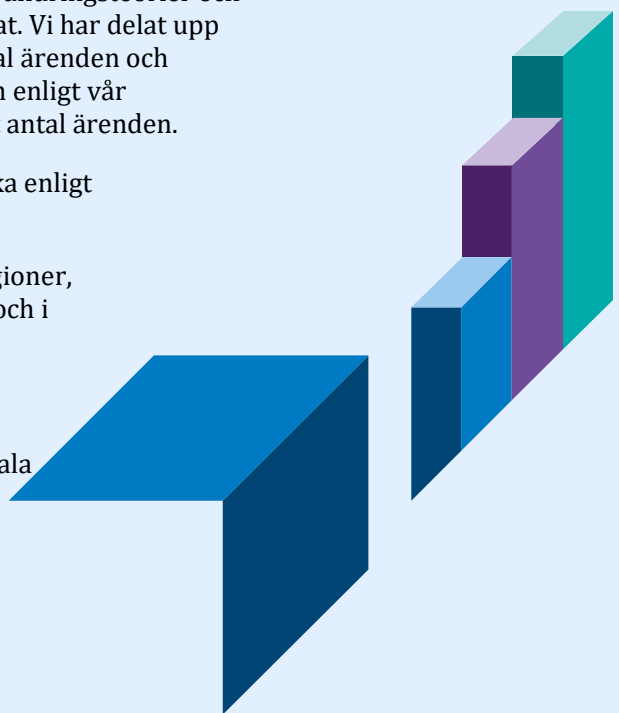
- Stöd vid korttidsarbete
- Målområde 1: Företagens konkurrenskraft
- Målområde 2: Företagens förutsättningar
- Målområde 3: Företagen i regionen
- Övriga åiterrapporteringskrav
- Vår kompetensförsörjning
- Året i siffror

Tillväxtverket har under 2020 stärkt tillämpningen av förändringsteorier och resultatindikatorer för att bedöma verksamhetens resultat. Vi har delat upp individbaserad statistik enligt kön där det är möjligt. Antal ärenden och styckkostnader redovisas för stöd vid korttidsarbete, som enligt vår bedömning är det enda ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden.

De insatser som Tillväxtverket utvecklar och genomför ska enligt myndighetsinstruktionens femte paragraf:

1. beakta skillnader i förutsättningar i olika typer av regioner, i gles- och landsbygder, i små och medelstora städer och i storstadsområden
2. utgå från företagens och företagarnas behov
3. beakta kvinnors och mäns förutsättningar
4. vara marknadskompletterande och konkurrensneutrala
5. beakta sociala och miljömässiga aspekter.

Vi har beaktat dessa olika aspekter löpande i de olika insatser som vi redovisar.

Innehållsförteckning Resultatredovisning

Stöd vid korttidsarbete	10
Företagens konkurrenskraft	18
Fler och växande företag	18
Hållbar näringslivsutveckling, innovationer och internationalisering	30
Mångfald av företag och företagare	36
Främja befintliga och nya näringar	39
Företagens förutsättningar	46
Förenkling genom digitalisering	46
Konsekvensutredning vid regelgivning	53
Förenkling genom regler och regeltillämpning	55
Företagen i regionen	60
Utvecklingskraft och tillgänglighet	60
Regionala företagsstöd	67
Strategiskt regionarbete	70
Förvaltning och genomförande av strukturfondsprogram	71
Tillgång till grundläggande betaltjänster	83
En sammanhållen landsbygdsolitik	85
Nationell strategi för hållbar regional utveckling	91
Varsel och omställning	91
Övriga återsporteringskrav	94
Främja hållbar tillväxt i alla delar av Sverige	94
Synergier mellan politikområden	100
Analys för kunskapsutveckling och lärande	101
Stöd för att utveckla kommuner	102
Projekt- och stödärendehanteringssystem	104
Övriga uppgifter enligt instruktionen	105
Vår kompetensförsörjning	108
Året i siffror	110

Stöd vid korttidsarbete

I det här avsnittet redovisar vi resultatet av Tillväxtverkets arbete med tillämpningen av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete.

ÅK 4.4 Resultatet av myndighetens arbete med tillämpningen av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. De medel som har använts för arbetet ska redovisas. Tillväxtverket ska till Näringsdepartementet den 30 oktober 2020 även rapportera det arbete som har bedrivits för att upptäcka fusk vid tillämpningen av lagen.

FÅB 3 kap 1 § Myndigheten ska redovisa antal ärenden och styckkostnader för de ärendeslag som enligt myndighetens bedömning omfattar ett stort antal ärenden.

Bakgrund

Under våren 2020 blev det tydligt att spridningen av det nya coronaviruset innebar mycket allvarliga och omfattande konsekvenser för samhället och den ekonomiska tillväxten.

Regeringen vidtog en rad åtgärder för att förbättra förutsättningarna för landets företag att klara sig igenom pandemin. Den största åtgärden var att införa stöd för korttidsarbete, i syfte att stödja sysselsättningen och dämpa arbetslösheten. Stödet innebär i korthet att anställda under en begränsad period går ner i arbetstid utan att lönen minskas lika mycket. Den största kostnaden för lön under arbetstidsminskningen står staten för. Resten står arbetsgivaren för och arbetstagaren går tillfälligt ned något i lön. Med hjälp av stödet kan företag behålla sin personal istället för att säga upp dem, och på så sätt kan företagen snabbt öka sin produktion igen när situationen förbättras.

Stödet förstärktes tillfälligt 16 mars till 31 december 2020, genom särskilda övergångsbestämmelser. Den 16 mars meddelade regeringen att Tillväxtverket skulle hantera det nya stödet, vilket kom att regleras delvis genom nya bestämmelser i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete. Den 7 april trädde lagändringarna i kraft och samma dag kunde arbetsgivare ansöka om stöd hos Tillväxtverket.

För att ha rätt till stöd måste arbetsgivare uppfylla lagens grundkrav. Tillväxtverket kontrollerar ansökan och fattar beslut om godkännande eller avslag. Vid godkännande fattas även beslut om utbetalning av preliminärt stöd. Under stödperioden görs sedan avstämningar av det faktiska utfallet och i slutet av perioden görs en slutavstämning av stödet.

Förutom krav i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, om att handläggning av ett godkännande ska ske skyndsamt och att Tillväxtverket under stödets gång ska göra kontroller för att säkerställa att företagen följer lagen, så tillkom genom ändring i regleringsbrevet för 2020 även ett

rapporteringskrav. Kravet innebar att Tillväxtverket ska redogöra för det arbete som har bedrivits för att upptäcka fusk vid tillämpningen av lagen.

Resultat och utveckling

Mål

Det har varit viktigt för Tillväxtverket att säkerställa både god service och god kontroll i handläggningen av ärenden. Vi formulerade följande mål för tillämpningen av lagen och verkställandet av stödhanteringen:

- *Skyndsamt*
Medel ska utbetalas till berättigade företag med hög hastighet för att förhindra konkurser och uppsägningar under pågående ekonomiska kris.
- *Rättssäkert*
Tillväxtverket ska tillhandahålla ett system som upprätthåller rättigheter och skyldigheter gentemot stödsökande.
- *Ansvarsfullt*
Systemet ska säkerställa att skattemedel hanteras ansvarsfullt och minimera utbetalningar till icke stödberättigade.

Systemutveckling för hantering av korttidsstödet

När regeringen den 16 mars meddelade att Tillväxtverket skulle hantera stödet för korttidsarbete fanns ännu inte systemstöd för ändamålet. Lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete hade inte heller beslutats, vilket försvårade utvecklingsarbetet.

Tillväxtverket öppnade möjligheten för arbetsgivare att ansöka om stöd i ett digitalt ansökningssystem den 7 april. Att vi kunde lansera ett systemstöd efter endast tre veckors utvecklingsarbete var möjligt genom att andra delar i utvecklingsarbetet fick vänta. Övrig utveckling av systemstödet gjordes vid senare delleranser. Vi tvingades även begränsa vilken data som samlades in från företag. Tillväxtverket arbetade därför löpande under året med fortsatt utveckling av funktionalitet, och med att förbättra långsiktig driftsäkerhet. Arbetet gjordes när systemstödet redan blivit driftsatt vilket begränsade effektiviteten.

När ett system för hantering av ett visst stöd utvecklas så ingår en lång rad arbetsmoment. När det sker förändringar i regelverket för ett stöd blir följden att systemstödet måste få förändrad eller ny funktionalitet och det kan uppstå förseningar i stödhanteringen. Under året reviderades lagen (2013:948) om korttidsstöd vid flera tillfällen, och en förordning om stöd vid korttidsarbete tillkom och ändrades.

Samtidigt som den tidiga systemutvecklingen skedde bemannade Tillväxtverket med handläggare för att initialt hantera ärendena och med supportpersonal för att kunna besvara frågor från sökande. I det skedet fanns ännu inte tydliga prognoser på hur stort nyttjandet av stödet för korttidsarbete skulle vara, varför det var utmanande att dimensionera såväl handläggargorganisationen som den tekniska kapaciteten i systemstödet.

Organisering av handläggning och kontroll

För att genomföra korttidsuppdraget skapade Tillväxtverket en ny temporär avdelning som rymde handläggning och kontroll. Vi byggde också upp en särskild funktion för kundsupport för första gången.

Vi bemannade initialt den nya avdelningen genom att flytta handläggare från Tillväxtverket och låna in handläggare från Bolagsverket, Energimyndigheten, Kronofogden, Naturvårdsverket och Skatteverket. Vi byggde upp kundsupporten genom att låna personal från Bolagsverket, Energimyndigheten, Naturvårdsverket, Statens Servicecenter samt Företagsakuten i Region Jönköpings Län. Avdelningen för korttidsarbete har sedan anpassats och utvecklats löpande under året med 137 nyrekryterade handläggare. I slutet av året omfattade avdelningen cirka 300 medarbetare. Hela avdelningen arbetar sedan mars digitalt på distans.

För att effektivisera handläggningen utvecklade Tillväxtverket också digitala assistenter, som utförde automatiserade kontroller. De digitala assistenterna har bidragit med att korta ned handläggningstiderna och gett handläggarna större möjlighet att fokusera på värdeskapande arbete. Beräknad *Return on investment* för de digitala assistenternas körningar av ärenden från 7 april 2020 till 31 december 2020 visar potentiell ekonomisk besparing på upp till 135 miljoner kronor. Effektivitetsbesparingarna är estimerade till 227 handläggares arbetskraft.

Enhetligt kundmöte och utfall av stödet

Tillväxtverket har strävat efter att kundresan för stödmottagare ska vara tydlig och smidig med god service, från första informationen till avslutat stöd. Syftet var att stödsökande enkelt skulle förstå förutsättningarna samt hitta och förstå ansökan och avstämningar. Informationen på tillvaxtverket.se/korttid, inklusive underliggande webbsidor, och i andra kanaler utökades kontinuerligt för att ge svar på frågor. Utöver tillvaxtverket.se/korttid kompletterades webbplatsen i juni med en digital kundtjänst med frågor och svar i webbplattformen Kundo samt med en chattfunktion.

Vi förde en löpande dialog med näringslivets branschorganisationer. En utmaning i kommunikationen med företagen har varit att lagen reviderades.

Efterfrågan på information om stödet och ansökningsprocessen har varit stor sedan 16 mars. I tabellen nedan redovisar vi antal sidvisningar sammanlagt för tillvaxtverket.se/korttid inklusive underliggande webbsidor som berör korttidsarbete, samt uppgifter om mängden extern interaktion med kundsupporten och digitala kundtjänsten fram till 31 december.

April 2019	April 2020	Helår 2020
Sidvisningar externa besökare	1 878 395	6 398 144
Sidvisningar i digitala kundtjänsten	N/A (startade juni 2020)	469 998
Påringningar växel/kundsupport	57 398	278 668
Chatt kundsupport	N/A (startade maj 2020)	13 227

Kundsupporten tog emot 278 668 påringningar under perioden april–december 2020. Det går att jämföra med cirka 8 000 samtal som Tillväxtverket tog emot under år 2019. Antalet påringningar har varierat stort under 2020, vilket har medfört ett behov av att anpassa bemanningen. Flest påringningar skedde först under mars och april då stödet annonserades och öppnade. Då var det cirka 13 000 påringningar i veckan. Under den perioden var supporten fortfarande under uppbyggnad. Vid öppnandet av första avstämningen i juni, och när regeringen annonserade förlängning under 2021, nådde vi återigen nivåer om cirka 13 000 påringningar i veckan.

Intresset för att ta del av information om korttidsstödet medförde bland annat en stor efterfrågan på statistik. För att göra statistik tillgänglig externt publicerade Tillväxtverket från den 22 april dagligen statistik för korttidsarbetet på sin hemsida och det har under året haft cirka 140 000 besök.

Behovet av stödet har varit stort under året. Antalet personer som någon gång under 2020 var tillåtna uppgår till drygt 591 000 personer. De branscher som har påverkats hårt av restriktioner som följd av pandemin, exempelvis kultur och serviceföretag samt hotell och restaurang, har också sökt korttidsstöd i stor utsträckning.

I tabellen nedan redovisar vi antal ansökningar om stöd till korttidsarbete fram till 31 december.

Ansökningar	Antal
Inkomna ansökningar	90 579
Beviljade	73 420
Avslag	7 555

Tillväxtverket tog sammanlagt 80 975 ärendebeslut 2020. Totalt inkom 90 579 ansökningar. Differensen är de ärenden som inte hanterats, makulerats eller återtagits. En vanlig årsvolym för Tillväxtverket är ca 2 000 ärenden.

Nettobeviljat belopp uppgår till cirka 31 560 miljoner kronor per 31 december 2020. Tillväxtverket betalade ut förskott på ca 35 140 miljoner kronor vilket är redovisade mot anslaget för stöd vid korttidsarbete: Det motsvaras av alla förskottsutbetalningar, minus de återbetalningar som skett. Det nettobeviljade beloppet motsvarar det som ansökts och justerats under året. Detta avser ärenden som ännu inte är avslutade. Differensen uppkommer av systemets uppbyggnad där man ansöker om och blir beviljad förskottsbetalning. Förskottet justeras först efter slutavstämning. Då inga slutavstämningar som föranledde återkrav slutfördes under 2020 återstår 3 580 miljoner kronor som stödmottagare ska återbetala under 2021.

Utfall kontroll

Kontroll finns med i varje steg i stödprocessen och samtliga ansökningar genomgår både automatiserade kontroller och manuell handläggning utifrån definierade rutiner. För att vägleda arbetet med kontroller formulerade Tillväxtverket en kontrollstrategi som bygger på att rätt företag ska få rätt stöd i rätt tid, att felaktiga ansökningar inte ska leda till utbetalningar samt att bedrägeriförsök ska leda till beslut om återkrav.

Tillväxtverket har redogjort för det arbete som bedrivits för att upptäcka fusk vid tillämpningen av lagen i en rapport till regeringen 30 oktober. Den juridiska tolkningen i förarbetet till lagstiftningen är sparsam och det har varit en utmaning att hitta de ställningstaganden som speglar syftet med lagstiftningen. Vi har gjort bedömningar utifrån olika typfall. Utifrån gällande lagstiftning framgår även att avvikelser som framkommit vid de två avstämningspunkterna inte kan ändras förrän vid slutavstämningen.

I ungefär 30 procent av ansökningarna och 35 procent av avstämningsarna, genererade kontrollerna vidare handläggning på grund av avvikelser av olika slag eller på grund av tips om fusk och bedrägerier. Dessa utredningar avsåg företag i hela landet och i samtliga branscher. Vidare utredning av ärenden innebär att handläggningstiden ökade, vilket medförde att företag fick vänta på besked. För att handläggning av ärenden med avvikelse skulle ske behövdes rutiner med handläggarinstruktioner. Det krävdes flera olika rutiner för handläggning av alla avvikelser och inhämtning av ytterligare data vilket initialt gav väntetider i handläggningen. Den genomsnittliga handläggningstiden var nio dagar för ärendebeslut vid ansökan, 2,5 månader vid avstämning 1 och 1,5 månader vid avstämning 2 exklusive slutavstämnings.

Väntan ledde ibland till frustration hos berörda företag och i ett antal fall hotfulla samtal från företag, vilket fick hanteras främst av personal i vår nybildade kundsupport. Tillväxtverket utbildade personalen i dessa frågor och vår policy för hot/våld fick nyttjas ett antal gånger under året.

I tabellerna nedan redovisar vi antal avstämnings gällande stöd till korttidsarbete fram till den 31 december.

Avstämning 1, antal

Avstämnings	Antal
Avstämning 1	
Beviljade	60 702
Beviljat fortsatt preliminärt stöd	42 291

Avstämning 2, antal

Avstämnings	Antal
Avstämning 2	53 949
Varav slutavstämnings	21 893
Beviljade	25 085
Beviljat fortsatt preliminärt stöd	24 814

Avstämning 3, antal

<u>Avstämmningar</u>	<u>Antal</u>
Avstämning 3	5 323
Varav slutavstämmingar	5 064
Beviljade	-

Slutavstämning, antal

<u>Avstämmningar</u>	<u>Antal</u>
Slutavstämning vid avstämning 2	21 893
Slutavstämning vid avstämning 3	5 064
Beviljade	18

Av totalt 90 579 ansökningar vid första ansökan och fortsatta ansökningar i samband med avstämning 1 och 2 fick 73 420 ut stöd med 35 140 miljoner kronor och de flesta inom ett fåtal dagar. Samtidigt kunde 7 555 stoppas redan vid ansökningstillfället och därmed kunde felaktiga utbetalningar på 1 072 miljoner kronor förhindras. Tillväxtverket tog emot 5 798 överklaganden.

Den fördjupade kontrollen avsåg företag i samtliga branscher. Men de tre mest frekventa branscherna var handel, inklusive reparation av motorfordon och motorcyklar, verksamheter inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik samt hotell- och restaurangverksamhet. Utfallet av den fördjupade efterkontrollen, inklusive antal ärenden och resultatet av dessa, framgår av nedanstående tabell.

Antal utredningar fördjupad efterkontroll

Antal avslutade utredningar	455
Antal pågående ärenden*	184
Belopp återkrav, kr	48 589 535
Antal brottsanmälningar	30

* varav 38 inom ramen för LUS.

Tillväxtverket genomförde två oannonserade kontrollbesök hos stödmottagare. Antal kontrollbesök blev lågt på grund av restriktionerna med anledning av coronapandemin.

Tillväxtverket är en av de myndigheter som ingår i det myndighetsgemensamma arbetet inom ramen för Lagen om uppgiftsskyldighet (LUS). Underrättelsesamverkan inom LUS Kronan syftar till att förebygga, upptäcka och motverka brottsliga angrepp mot de stödpaket som beslutats av regeringen med anledning av coronapandemin. Inriktningen för samverkan är att de organisationer och personer som ansöker om stödåtgärder, där misstankar om att dessa är involverade i organiserad eller systematisk brottslighet mot stödpaketen, stoppas. Hittills har 38 utredningar inletts inom ramen för den fördjupade efterkontrollen.

Tillväxtverket deltar i MRS-nätverket (Myndigheter – Riskanalyser – Samverkan). Det är ett nätverk för samverkan mellan myndigheter som

hanterar utbetalningar av stöd med anledning av coronapandemin. Syftet är främst att medvetandegöra varandra om de utmaningar och möjligheter som arbetet medför.

Styckkostnad och antal ärenden

Antal ärenden och styckkostnader ska redovisas för de ärendeslag som enligt myndighetens bedömning omfattar ett stort antal ärenden.

Styckkostnad och antal ärenden	2020	2019	2018
Stöd vid korttidsarbete			
- Antal ärenden	90 579	0	0
- Kostnad per ärende, tkr	3,1	0,0	0,0

Antal ärenden visar totalt antal inkomna ansökningar. Kostnaden är framräknad utifrån totala verksamhetskostnader inklusive andel av gemensamma kostnader.

Påbörjat arbete inför 2021

Under hösten aviserade regeringen omfattande förändringar när det gäller stöd vid korttidsarbete som planeras att införas under 2021. Bland annat aviserades månadsvisa utbetalningar, en förlängning av de högre ersättningsnivåerna till 30 juni 2021, och införande av ersättning för kostnader för kompetensinsatser. Ett förslag är att sekretessen som gällt för ärenden inom korttidsstödet ska hävas. Tillväxtverket arbetade under hösten 2020 intensivt med förberedelser inför kommande förändringar.

Vi planerade och påbörjade utveckling av systemstöd samt nödvändiga förändringar i handläggning och kontroll, för att så snabbt som möjligt kunna förverkliga regeringens intentioner.

Samlad bedömning

Tillväxtverket har arbetat mot egna uppsatta mål för hanteringen av korttidsstödet. Vi har delvis uppnått målet skyndsamt. Målen rättssäkert och ansvarsfullt har uppfyllts i hög grad. Här nedan beskriver vi hur vi bedömer måluppfyllelsen.

Skyndsamt

Vi bedömer att vi delvis skyndsamt utbetalat medel till berättigade företag för att förhindra konkurser och uppsägningar under pågående ekonomisk kris. Företagens första ansökan om utbetalat förskott har nästan helt hanterats skyndsamt. Handläggning av avstämningar har däremot i många fall blivit försenade.

Vid meddelande om uppdraget till Tillväxtverket var lagen om stöd vid korttidsarbete ännu inte beslutad. Samtidigt var det viktigt att snabbt lansera ett system så att arbetsgivare i kris kunde söka stöd. Utvecklingen av systemstöd och rutiner för handläggning skedde löpande i takt med att stödmottagarna gick igenom olika delar i ärendets process.

Trots den korta tidsramen öppnade Tillväxtverket för ansökningar den 7 april. Vi handlade ansökningarna skyndsamt och kunde betala ut ett preliminärt förskott på upp till fyra månaders stöd. Den genomsnittliga

handläggningstiden var nio dagar för ärendebeslut vid ansökan, 2,5 månad vid avstämning 1 och 1,5 månad vid avstämning 2. Väntetider uppstod för bedömning och utbetalning av det fortsatta stödet då de automatiserade kontrollerna upptäckte felaktigheter vid avstämningarna.

Regeringen aviserade under hösten 2020 omfattande legala förändringar gällande stödet för införande 2021. Varje sådan planerad juridisk förändring ledde till att Tillväxtverket behövde påbörja utveckling av ny eller omarbetad funktionalitet i systemstödet. Det orsakade försening i hanteringen.

Rättssäkert

Tillväxtverket bedömer att ett fullgott system för handläggning och kontroll som upprätthåller rättigheter och skyldigheter gentemot stödsökande utvecklades och användes under året. Trots flertalet utmaningar och ibland något förändrat ställningstagande är bedömningen att målet om rättssäkerhet är uppfyllt.

Vi prioriterade utvecklingen av systemet utifrån risknivån för olika typer av ärenden, och de områden som minskar ärendevolymer med störst effekt.

Tack vare en hög grad av automatisering för handläggningen i systemstödet vilket möjliggjorde en snabb, rättssäker och kvalitetssäkrad handläggning, kunde företag snabbt få välbehövligt stöd. Det har funnits utmaningar i tolkning av lagen. Det ledde bland annat till ändring av ställningstagandet av förbud mot utdelning.

Att förutsättningarna för stödet har byggts på löpande, och nya krav har tydliggjorts efter det att företagen har ansökt om stöd, har försvårat möjligheten att vara transparent mot företagen om hur regelverket ser ut. Svarstiden på många frågor har varit lång på grund av att det varit otydligt hur vi ska tolka regelverket.

Ansvarsfullt

Samtidigt som en snabb handläggning var angelägen var det också viktigt att säkerställa en god kontroll av företagens ansökningar för att säkerställa att en arbetsgivare som ansökte om, eller fick stöd, var berättigad till stödet. Tillväxtverket bedömer att systemet för handläggning och kontroll i hög grad säkerställde att skattemedel hanterades ansvarsfullt och minimerade utbetalningar till icke stödberättigade.

I och med att 7 555 felaktiga ansökningar kunde stoppas redan innan stödet betalades ut, och att 455 utredningar, förutom de automatiserade och manuella kontroller som beskrivits ovan, fångades upp i samband med avstämningar eller vid efterkontroll, bedömer Tillväxtverket att målet ansvarsfullt är uppfyllt.

Under perioden 16 mars till 31 december översteg såväl antalet ärenden, som storleken på de ekonomiska transaktionerna, Tillväxtverkets genomsnittliga årsvolymer flera gånger om.

Arbetet med korttidsstödet har varit en utmaning för Tillväxtverket, både när det gäller teknik och bemanning. Den stora expansionen av antalet medarbetare på kort tid var utmanande för en förhållandevis liten myndighet som Tillväxtverket. Samtidigt har kortare beslutsvägar och den flexibilitet som karaktäriserar en mindre myndighet inneburit fördelar.

Företagens konkurrenskraft

I det här avsnitt redovisar vi Tillväxtverkets arbete med att främja entreprenörskap, utveckling i företag samt stärkt konkurrenskraft.

Fler och växande företag

1 § 1 Utveckla och genomföra insatser som främjar entreprenörskap, hållbar tillväxt och utveckling i företag samt stärkt konkurrenskraft.

2 § 1 Verka för att fler och växande företag utvecklas i alla delar av landet.

ÅK 1.1 Främja affärsutveckling hos små och medelstora företag.

Bakgrund

Tillväxtverket arbetar för hållbar tillväxt och växande företag i alla delar av landet. För att Sverige ska vara konkurrenskraftigt behöver svenska företag sträva mot innovation, utveckling och tillväxt. Tillväxtverket utvecklar tjänster, information och kommunikation för att möta behoven hos nya och växande företag, inklusive nystartade snabbväxande företag med internationell potential. Tillväxtverkets insatser för att stärka näringslivets digitalisering, kompetensförsörjning och export syftar till att stärka företagens konkurrenskraft och bidra till hållbar tillväxt och växande företag i alla delar av landet. Utmaningar som till exempel digitalisering, globalisering och urbanisering ställer höga krav på omställning och utveckling av affärsmodeller och kompetens i företagen.

Tillväxtverket stödjer innovation genom att bygga nätverk för att nya innovativa företag lättare ska hitta rätt kontakter, både i Sverige och utomlands, för utveckling och finansiering. Genom samarbeten och verksamhetsbidrag stödjer vi organisationer att utveckla metoder och verktyg som stärker svenska företag.

Resultat och utveckling

Startup Sweden

Tillväxtverket har sedan 2016 drivit Startup Sweden, ett egeninitierat program som erbjuder entreprenörer från hela landet stöd för att kunna bli framgångsrika tillväxtbolag. Syftet är att skapa värdefulla mötesplatser där entreprenörerna får tillgång till kunskap, finansiering och nätverk, både nationellt och internationellt. Insatser och initiativ har under året stärkt Tillväxtverkets roll som kunskapsmyndighet mot målgruppen snabbväxande techbolag.

Under 2020 har Tillväxtverket arbetat direkt med 729 företag och genomfört sex aktiviteter. Från 2016 till slutet av 2020 har mångfalden i våra insatser ökat med 260 procent. Genom vår kommunikation når vi en bred demografi

av entreprenörer. Vi har 12 725 följare på sociala medier, 7 884 prenumeranter på Startup Swedens nyhetsbrev och vi har blivit omskrivna i 43 artiklar i publikationer som SvD Näringsliv, Omni Ekonomi, Breakit och DI Digital.

Under hösten genomförde Tillväxtverket i samarbete med Svenska Handelskammaren i London ett digitalt acceleratorprogram, London Bootcamp. Hälften av företagens inbokade kundmöten ansågs leda till en potentiell affär eller investering. I januari genomförde vi två nätverksträffar för totalt 314 deltagare under CES2020 i Las Vegas som är världens största elektronikmessa. 84 procent av de som deltog i utvärderingen berättade att de fått fler än fem nya kontakter.

Sweden Demo Day är Sveriges största unconference, en deltagardriven mötesplats för entreprenörer, investerare, storbolag och talanger. Då eventet inte kunde genomföras fysiskt, arrangerade Tillväxtverket en digital matchmaking mellan entreprenörer och investerare samt storbolag. Under dagen genomfördes 606 digitala möten. 34 procent av de som deltog i utvärderingen berättade att de fått mellan fem och 20 nya kontakter, varav 22 procent ansågs leda till en potentiell affär eller investering.

Under hösten genomförde vi två acceleratorsprogram, Stockholm Bootcamp, för totalt 21 bolag och ett skraddarsytt alumniprogram för 20 bolag. 86 procent av deltagarna på Stockholm Bootcamp angav att de fått mellan fem och tio nya kontakter. 66 procent av deltagarna på alumniprogrammet fick ett bokat uppföljningsmöte med investerare. 70 procent har höjt sin personliga utvecklingsförmåga genom våra tre insatser.

Under mars lanserade vi en enkät, Startup Sweden Survival Survey, via sociala medier, för att fånga företagets behov under pandemin. Vi fick in 1 150 svar från entreprenörer från hela Sverige. Pandemin har haft störst påverkan på företagets möjligheter till inkomst och att ta in nytt kapital. Under hösten genomförde vi en uppföljning där företagen angav att coronapandemin ännu inte hade slagit så hårt mot företagen som de först bedömde. Endast sex procent har behövt avveckla sina företag och åtta procent har ändrat sin affärsmodell. Enkäten spreds på sociala medier och resultaten lyftes i 21 artiklar i nationell och internationell media.

I samarbete med riskkapitalbolaget Unconventional Ventures tog Tillväxtverket fram en nordisk kartläggning, Nordic Startup Funding, över investeringar baserat på kompositionen av kön i grundarteam. Kartläggningen visar på effekten av fler kvinnliga grundare i investerarteamen, och att det faktiskt leder till att fler kvinnliga grundare får tillgång till externt kapital. Rapporten spreds i nationell och internationell press inom tech med över 17 publicerade artiklar.

Affärsutvecklingscheckar

Syftet med affärsutvecklingscheckar är att stärka små företags affärsmöjligheter och konkurrenskraft. Sedan september 2015 är det regionerna som utlyser medlen och fattar beslut, inom ramen för den budget som Tillväxtverket beviljat. Tillväxtverket är koordinator med fokus på genomförande, kvalitet och utvärdering.

Budgeten för affärsutvecklingscheckar under 2020 var begränsad till omkring en fjärdedel av tidigare år på grund av ett ansträngt budgetläge på det

regionala anslaget. Det gjorde att Tillväxtverket beslutade om att sänka maxbeloppet på en affärsutvecklingscheck till 200 000 kronor. Vi behöll den undre gränsen på 50 000 kronor.

Checkar för internationalisering

Syftet med affärsutvecklingscheckar för internationalisering är att främja små företags affärsmöjligheter och konkurrenskraft genom internationalisering. Under 2020 genomfördes insatsen i 19 regioner. 13,4 miljoner kronor i företagsstöd beslutades i form av affärsutvecklingscheckar till 86 företag under året.

Checkar för digitalisering

Syftet med affärsutvecklingscheckar för digitalisering är att öka konkurrenskraften och förnyelsen i små företag i Sverige genom digitalisering. Insatsen genomfördes i 19 regioner under 2020. Regionerna beslutade om 84 stöd till företagen på totalt 11,3 miljoner kronor.

Resultat och effekter

Under året har 366 företag besvarat enkätfrågor i samband med slututbetalning och resultaten visar följande:

- 89 procent (mål 90 procent) av företagen har vid projektslut en färdig internationaliseringsstrategi.
- 97 procent av företagen upplever att de ökat sin grad av internationalisering jämfört med innan.
- 90 procent (mål 70 procent) instämmer/instämmer helt i att internationaliseringsinsatsen har bidragit positivt till att öka företagets konkurrenskraft.
- 97 procent (mål 90 procent) av företagen har vid projektets slut en färdig/delvis färdig digitaliseringsstrategi.
- 92 procent (mål 70 procent) av företagen har vid projektets slut utvecklat eller implementerat en ny digital lösning.
- 95 procent instämmer/instämmer helt i att stödet fått positiv effekt på företagets utveckling.
- 20 procent av företagen projektanställde personal och angav att 59 procent av dessa personer kommer att vara kvar i företaget efter projektets slut.
- 62 procent instämmer/instämmer helt i att de upplever det som lätt att söka stöd.

Under 2020 slutfördes två effektutvärderingar. Tillväxtanalys rapporten "Effektutvärdering av Sveriges exportfrämjande" visar på goda resultat för företag som fått en affärsutvecklingscheck. Dels när det gäller sannolikheten att börja exportera, dels när det gäller ökade exportvolymerna. Störst effekt på exportvolymerna ser man hos företag som har en så kallad outnyttjad potential. Det vill säga företag som exporterar mindre än förväntat baserat på företagets storlek, produktivitet, sektor, koncern tillhörighet och lokalisering i Sverige. I dessa företag ökar exportvolymerna med så mycket som 93 procent jämfört med en kontrollgrupp efter fyra år. I rapporten "Utvärdering av

Affärsutvecklingscheckar för Internationalisering och digitalisering” framkommer det i intervjuer med företagen att checkarna motsvarar deras behov. Bilden bekräftas av konsulter som anlitas av företagen. Regioner anser även att checkarna utgör ett viktigt företagsstöd som kompletterar annat stöd till företag för affärsutveckling.

Verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidrag är ett av Tillväxtverkets verktyg för att främja hållbar näringslivsutveckling och regional tillväxt. Genom verksamhetsbidrag delfinansierar vi olika typer av främjandeverksamhet långsiktigt. Det är ett allmänt bidrag som ger verksamheten mandat att själva forma sin verksamhet fullt ut i enlighet med ett på förhand bestämt ramverk.

Verksamhetsbidrag Produktionslyftet

Produktionslyftet är en verksamhet som har funnits sedan 2007 i syfte att skapa bestående förändringsförmåga i företag, med lean-produktion som grund. Verksamhetsbidraget ger små och medelstora företag tillgång till samma kvalificerade tjänster som stora företag och är ett exempel på hur stöd kan utjämna skillnader mellan stora och små företag. Produktionslyftet bygger på ett kvalitetssäkrat och standardiserat koncept med nationell koordinering och delfinansieras av Tillväxtverket och Vinnova.

Årets insatser innebar stöd till 19 små och medelstora företag för genomförande av instegsprogram med inriktning digitalisering. Verksamhetsbidraget användes i huvudsak till den nationella strukturen och samordningen. Delar av verksamhetsbidraget användes till inspirationsseminarier där företag fick information om vad Produktionslyftet och lean-produktion kan bidra med till företagen. Under 2020 genomfördes seminarier både fysiskt och digitalt med cirka 1458 deltagare varav cirka 768 kom från små och medelstora företag. I Produktionslyftets utvecklingsprogram för företag deltog under 2020 totalt 41 företag. 11 företag påbörjade arbetet under 2020.

Verksamhetsbidrag Swedish Incubators and Science Parks (SISP)

Swedish Incubators and Science Parks (SISP) beviljades verksamhetsbidrag 2020. Syftet är att stärka och främja förnyelse av innovationskontor, inkubatorer och science parks som viktiga delar av stödsystemet för företag. SISP samarbetar med andra aktörer som har kompletterande kompetens, exempelvis Swedish Network for Innovation and Technology Transfer Support (SNITTS) och Föreningen Universitetsholdingbolag i Sverige (FUHS). Vidare har SISP medverkat i Tillväxtverkets arbete med programmet Startup Sweden och vi medverkade på SISP:s årliga Innovationsriksdag. Vi bedömer att samverkan med SISP och dess samarbetspartners, har främjat förnyelsen av innovationskontor, inkubatorer och science parks.

Verksamhetsbidrag Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ)

Under 2020 gav Tillväxtverket verksamhetsbidrag till Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ). SIQ har till uppgift att vara det samlande, pådrivande och resursskapande organet för den nationella utvecklingen inom kvalitetsområdet. SIQ stimulerar och bidrar till kvalitetsutveckling genom att skapa, samla och sprida kunskap för ett långsiktigt och hållbart utvecklingsarbete. Verksamhetsbidraget användes bland annat till att vidareutveckla utmärkelsen Svensk Kvalitet och utöka kursutbudet i utbildningar kring kvalitet. Tillväxtverket hade två dialogmöten med SIQ.

Verksamhetsbidrag Stiftelsen Svensk Industridesign (SVID)

Stiftelsen Svensk Industridesign (SVID) fick ett verksamhetsbidrag under 2020. Syftet är att stärka små företags tillväxtarbete med designprocesser för att bidra till förnyelse, affärsutveckling och innovation. Användarcentrerad designmetodik kan användas för utveckling av nya tjänster och produkter samt vara ett stöd vid förändringar i ledarskap och organisation. SVID genomförde under året ett antal aktiviteter för att öka kunskapen om design. Genom det arbetet nådde SVID olika rådgivare, innovations- och företagfrämjande aktörer och forskare, och i förlängningen också företag. SVID deltog också i flera projekt, bland annat genom Tillväxtverkets regeringsuppdrag för landsbygdsutveckling. Ett arbete med att utveckla ett utbildningspaket för användarcentrerad affärsutveckling fortsatte och en digital workshop-prototyp är nu klar. Tillväxtverket genomförde fyra dialogmöten med SVID under 2020.

Verksamhetsbidrag Kooperativ utveckling

Tillväxtverket gav under 2020 verksamhetsbidrag till Coompanion för rådgivning, utbildning och information kring start och utveckling av kooperativt företagande samt lokalt och regionalt utvecklingsarbete. Syftet är dels att bidra till en mångfald av företagare och konkurrenskraftiga företag, dels att bidra till lokal och regional attraktivitet genom att utveckla nya lösningar och behålla lokal service. Under året fick 5 215 personer rådgivning för att starta och utveckla kooperativa företag, 7 520 personer fick utbildning om kooperativt företagande. Dessa insatser resulterade i att 498 nya kooperativa företag startades och att 907 etablerade företag utvecklades.

I Tillväxtverkets utvärdering av verksamhetsbidraget 2017–2019, som genomfördes under 2020, bedöms Coompanions arbete fylla en viktig funktion för att främja kooperativt företagande. Coompanion bedöms ha mycket goda kunskaper inom ämnesområdet. I kombination med ett stort engagemang visar utvärderingen att resultaten är goda och att verksamheten har bidragit till en mångfald av företagare och konkurrenskraftiga företag.

Vår bedömning är att vår långsiktiga samverkan med Coompanion bidrar till att främja kooperativt företagande, förnyar näringslivet, ökar antalet entreprenörer samt främjar lokal och regional attraktivitet.

Verksamhetsbidrag NyföretagarCentrum Sverige

NyföretagarCentrum Sverige (Stiftelsen Svenska Jobs and Society) är en nationell moderorganisation för drygt 80 lokala och regionala nyföretagarcentrum runt om i landet. Lokala nyföretagarcentrum arbetar för att främja entreprenörskap och livskraftiga företag genom att erbjuda kostnadsfri rådgivning till personer som vill starta eget. Tillväxtverkets verksamhetsbidrag är riktat till den nationella organisationens samordnande verksamhet.

Under 2020 användes verksamhetsbidraget till att säkra fortsatta informations- och rådgivarinsatser vid NyföretagarCentrum Sverige. I det ingick bland annat IT-stöd och vidareutveckling av digitala rådgivarverktyg. Samtliga aktiviteter syftar till att lokala och regionala nyföretagarcentrum ska kunna ge ett gott stöd vid start av nya företag.

Tillväxtverket bedömer att det koordinerande arbete som NyföretagarCentrum Sverige utförde hade stor betydelse för att verksamheten lokalt och regionalt fungerar effektivt och med god kvalitet.

Verksamhetsbidrag Drivhuset Norden

Drivhuset Norden (Ekonomiska föreningen Drivhuset Norden) arbetar för att hjälpa studenter att utveckla entreprenörskap, förverkliga idéer, affärsidéer och starta företag. Tillväxtverket gav under 2020 verksamhetsbidrag till Drivhuset Norden med syfte att främja skapandet av nya företag och arbetstillfällen, genom att inspirera unga till att engagera sig, testa och utvecklas när det gäller entreprenörskap och innovation. (Se även Entreprenörskap vid universitet och högskolor, avsnitt Mångfald av företagare.) Under 2020 arbetade Drivhuset med inspirationsaktiviteter, affärsutveckling och nätverk. Tillväxtverket gör bedömningen att samarbetet med Drivhuset har bidragit till att öka kunskapen om entreprenörskap och företagande bland unga.

Företagsakuten

Nationella Företagsakuten startade 14 april 2020 och pågår fram till 31 mars 2021 med syfte att stödja företag som drabbats av coronapandemin. Tillväxtverket tilldelade Region Jönköpings län ansvaret att bygga upp, samordna och driva Nationella företagsakuten då de har ett etablerat och väl fungerande processbaserat arbetssätt sedan tidigare kriser. För att skapa ett samlat kunskapsstöd arrangerade Tillväxtverket och Region Jönköping löpande erfarenhetsmöten där nationella företagsjourer bjöds in för att utbyta erfarenheter med varandra utifrån en stående agenda.

Företagsjourerna runt om i landet har bidragit med stöd till företagen i form av rådgivande samtal rörande bland annat regelverkstolkning, finansiell rådgivning och hänvisning till andra företagsfrämjande instanser och stöd. Projektet Företagsakuten har utgjort ett samlat kunskapsstöd för företagsjourer runt om i landet, genom att projektet tagit fram kompetensutvecklande insatser och material. Ett exempel på en sådan insats är Region Jönköpings "Guide för att möta människor i kris vid telefonrådgivning", som skickats ut till företagsjourerna. Nationella företagsakuten har kapacitet att hantera 150–200 ärenden i telefonslussen per dag, och hade mellan 14 april och 30 september totalt hanterat 1 220 ärenden.

Nationella företagsakuten gör bedömningen att många företag fortsatt kommer att ha akuta svårigheter våren 2021, men att behovet inom respektive bransch kommer att förändras. Behoven kommer gå från ett akut omhändertagande stöd till ett utökat rehabiliterande och proaktivt återuppbyggande stöd för svenskt näringsliv.

Programmets operativa verksamhet avslutas i december 2020 och slutredovisas och utvärderas under första kvartalet 2021.

Mentorskapsinsatser

Tillväxtverket upphandlade 2019 Stiftelsen Svenska Jobs and Society, för att genomföra mentorskapsinsatser i hela Sverige. Insatsen innebär att nyföretagare får tillgång till en mentor i upp till ett år för att utveckla sitt företag och sitt entreprenörskap.

Under perioden 2019–2020 genomförde totalt 617 mentorpar insatsen. Andelen kvinnor som företagare uppgick till 67 procent och andelen nyföretagare med utländsk bakgrund var 23 procent. Det översteg insatsens målsättning om 50 procent kvinnor och 20 procent med utländsk bakgrund.

Kompetensförsörjning

Tillväxtverkets insatser för att stärka näringslivets kompetensförsörjning syftar till att öka företagets konkurrenskraft och att bidra till hållbar tillväxt och växande företag i alla delar av landet. Utmaningar som till exempel digitalisering, globalisering och urbanisering ställer höga krav på omställning och utveckling av affärsmodeller och kompetens i företagen. Det blir allt viktigare att ta tillvara den kompetens som finns hos anställda och arbetssökande genom att underlätta omställning, kompetensutveckling och förnyelse i näringslivet.

Under 2020 har Tillväxtverket arbetat med genomförande av fyra regeringsuppdrag som syftar till att stärka kompetensförsörjningen genom enklare vägar till jobb, stärkt matchning och anpassade utbildningsinsatser. Ytterligare regeringsuppdrag pågår för att stärka kompetensförsörjningen i livsmedelskedjan, stödja regionernas arbete med det regionala kompetensförsörjningsarbetet och att tillsammans med Universitetskanslersämbetet (UKÄ) analysera och ge förslag på hur kompetensförsörjningen av digital spetskompetens kan utvecklas.

Under 2020 startade arbetet med regeringens samverkansprogram "Näringslivets kompetensförsörjning och livslångt lärande". Tillväxtverket hjälper regeringen och deltar i samtliga arbetsgrupper. Som en effekt av det har Tillväxtverket tillsammans med bland andra Teknikföretagen tagit initiativ till lärportalen kompetens.nu. Vi deltar också i det myndighetsövergripande arbete som syftar till att stärka samarbetet för att underlätta för näringsliv, regioner och andra aktörer inom kompetensförsörjningsarbetet.

Strategisk kompetensförsörjning

Tillväxtverket har finansierat sex pilotprojekt med sammanlagt drygt tre miljoner kronor. Målet var att testa och vidareutveckla metoder som stöttar små och medelstora företag i olika branscher att ta större ansvar för sin kompetensförsörjning. Syftet var att ge ökad insikt om att det finns ett starkt samband mellan upplevd kompetensbrist och hur ett företag arbetar med sin kompetensförsörjning, och att erbjuda verktyg och stöd som stimulerar till ett strategiskt kompetensförsörjningsarbete.

Företagen har fått stöd i att arbeta strategiskt med kompetensförsörjning kopplat till företagets affär. Både när det gäller att genomföra behovsanalys och att planera hur företaget ska utveckla sin befintliga personal. De har även arbetat med sin attraktivitet för att behålla och attrahera rätt kompetens. Företagsledningarna har fått insikt, kunskap och verktyg för att säkerställa kompetensplanering med långsiktig effekt. Näringslivsfrämjande

organisationer, en branschorganisation, en region och en kommun har varit projektägare. Tillväxtverket har genomfört tre träffar för projektägarna för erfarenhetsutbyte.

Sammanlagt har 160 företag deltagit i workshoppar och utbildningar och ytterligare företag har deltagit i nätverksträffar. Majoriteten av projekten har inkluderat konsultinsatser och individuell rådgivning för företagen. Exempel på gemensamma insikter från arbetet är:

- Svårt att rekrytera företag till insatserna. Att använda för företagen kända kontakter, och tydligt anpassa kommunikationen till målgruppen, är viktigt. Kompetensförsörjning och kompetensutveckling behöver kopplas till företagets affärsplan.
- Engagemang att arbeta med kompetensförsörjning skapas när företag får stöd med arbetsmetoder och rådgivning.

För ett mer aktivt kompetensutvecklingsarbete i företagen har bland annat dessa hinder identifierats:

- Bristande tillgång till relevant, flexibel och anpassad utbildning.
- Bristande kännedom om vilka utbildningar som finns och deras kvalitet och relevans.
- Kostnader för kompetensutveckling och produktionsbortfall under utbildning.

Smart industri – fem uppdrag för industrins förnyelse

Tillväxtverket avslutade tre regeringsuppdrag som ingår i regeringens nyindustrialiseringsstrategi *Smart industri: Digitaliseringslyftet, Tillverkning i Sverige och Strategisk kompetensförsörjning i industriföretag*. Robotlyftet avslutas 2022 och Smart industri i regionerna 2021. (Se avsnittet "Utvecklingskraft och tillgänglighet". Det övergripande syftet med uppdragen är att bidra till förnyelse och stärkt omställningsförmåga i små och medelstora industriföretag, med fokus på digitalisering, kompetensförsörjning och hållbar produktion.

I februari arrangerade Tillväxtverket för tredje året i rad Smart industri-dagarna, då aktörer med regionalt utvecklingsansvar, projektägare, myndigheter och industrins företrädare deltog. Syftet var att diskutera industrins behov och utmaningar, samt utbyta erfarenheter och kunskap om de olika satsningarna inom Smart industri. I konferensen deltog drygt 100 externa aktörer, varav 37 procent var kvinnor och 60 procent män enligt enkätsvaren. Utvärderingen av dagarna som baseras på 90 enkätsvar visar att 81 procent hade ett positivt helhetsintryck av eventet och att 79 procent ansåg att mötet var till nytta för dem i deras verksamhet. Tillväxtverket genomförde även tre möten med referensgruppen för Smart industri. Cirka 15 organisationer deltog, bland annat Teknikföretagen, IF Metall, Vinnova, Almi och RISE. De viktigaste lärdomarna från arbetet med uppdragen inom Smart industri sammanställdes och kommunicerades på webben. Tillväxtverkets samlade erbjudande till industriföretag på webben utvecklades under året.

Digitaliseringslyftet – Smart industri

Digitaliseringslyftet syftade till att öka insikterna om digitaliseringens möjligheter hos små och medelstora industriföretag samt industrinära tjänsteföretag. Programmet pågick 2016–2019 och omfattade totalt 78 miljoner kronor. Några insatser fortsatte in på 2020. Digitaliseringslyftet slutrapporterades till regeringen 30 mars 2020.

Inom uppdraget finansierades 30 projekt varav merparten handlade om att skapa insikt genom workshops, och att stärka företagets handlingskraft genom coachning. I den första delen erbjöds Kickstart digitalisering, ett koncept som drevs av Teknikföretagen i samarbete med Research Institutes of Sweden (RISE) och Industriella Utvecklingscentra (IUC). Totalt deltog 750 företag i Kickstart digitalisering. Målet var 670 företag. I en enkät svarar 90 procent att de fått ökade insikter om digitalisering. 85 procent svarade att de satt igång med ett eller flera digitaliseringsprojekt. I den andra delen finansierade Tillväxtverket 16 projekt som erbjöd coachningsinsatser som drygt 350 företag tog del av. Målet var 400 företag. I en enkät anger 85 procent av företagen att de är nöjda eller mycket nöjda med coachningen. RISE utvecklade även "Dags att digitalisera", en kunskapsbank på webben för företag om digitalisering. RISE har nu det fortsatta ansvaret för förvaltning och utveckling av Dags att digitalisera.

Tillväxtverkets bedömning är att insikten om vad digitalisering innebär har ökat i företagen jämfört med bara för några år sedan. Företagen som deltog kom igång med olika digitaliseringsaktiviteter som stärker deras affär och verksamhet. Vår bedömning är dock att företagen behöver fortsatt stöd för att klara sin digitala transformation, inte minst till följd av coronapandemin. Aktörer som främjar industrins utveckling fick genom programmet möjlighet att utveckla sina erbjudanden och metoder och samarbetet mellan aktörerna stärktes.

Tillverkning i Sverige – Smart industri

Uppdraget att stärka förutsättningarna för industrialisering och tillverkning i Sverige genomfördes 2018–2020 och omfattade 20 miljoner kronor. Uppdraget slutredovisades till regeringen 30 april 2020.

Målet var att bidra till att mer produktion görs i Sverige genom:

- ökad kunskap hos innovativa företag och innovationssystemets aktörer om möjligheter för tillverkning i Sverige
- utvecklad matchning mellan aktörer som har produktidéer och aktörer som kan erbjuda tillverkning
- ökade möjligheter till rådgivning kring val av produktionsstrategi för idéägare.

Uppdraget utvidgades något för att även ta hänsyn till det som kallas hemtagning av produktion, det vill säga när företag väljer att flytta produktion från leverantörer i Asien eller Europa till leverantörer i närheten av sina svenska fabriker. Nio projekt som syftade till att utveckla stödsystemet inom industrialisering och tillverkning finansierades. Några av projekten har lett till permanenta förbättringar av stödsystemet. Tillväxtverket bedömer att det finns en stor tillväxtpotential inom

leverantörsindustrin i Sverige och att pandemin får företag att välja leverantörer som finns närmare deras fabriker.

I en kartläggning av stödsystemet för tillverkande företag i Sverige framgår att det är fortsatt svårt att hitta rätt ingång i stödsystemet för att ta del av det stöd som finns. Anledningen är att det är svårt att få en överblick över utbudet. Företag har olika förutsättningar att lyckas hitta svenska tillverkare, beroende på var i Sverige företaget är verksamt. Tillväxtverket bedömer att det finns behov av ytterligare utveckling för att stödsystemet ska kunna erbjuda ett heltäckande stöd till företag.

Strategisk kompetensförsörjning i industriföretag – Smart industri

Regeringsuppdragen Strategisk kompetensförsörjning i industriföretag, pågick mellan 2016 och 2020 med en budget på 19 miljoner kronor. Uppdraget slutrapporterades till regeringen 31 mars. Syftet var att små och medelstora industriföretag skulle börja arbeta strategiskt och systematiskt med sin kompetensförsörjning kopplat till företagets affärsstrategi. Företagen använde Svensk industrivalidering som verktyg. Deltagande företag gick igenom tre steg; först knöts kompetensförsörjning till företagets affärsstrategi, sedan genomfördes valideringar på befintlig personal och slutligen togs en analys/handlingsplan fram.

Uppdragen finansierade fem pilotprojekt som genomfördes i sju regioner. 160 företag deltog i insatsen och 960 valideringar genomfördes i pilotprojekten. Nio företag kompetensutvecklade personal och sex företag genomgick processen "Första ingenjören". Ett 30-tal företag valde att efter denna insats gå vidare till ett socialfondsprojekt inom strategisk kompetensförsörjning, Kompetenssäkrad industri. Deltagandet i insatsen var relativt lågt och förklaringen till det är bland annat att det rådde gott konjunkturläge och att företagen var upptagna med att leverera till kund. Flera projektägare i insatsen hade inte arbetat med kompetensförsörjning tidigare varför de saknade legitimitet och erfarenhet. Vidare är strategisk kompetensförsörjning ett kunskapsintensivt och komplext arbete i ett litet företag med små resurser, och validering är ett mer eller mindre okänt område.

Personalstark är en digital tjänst som skapades för att ta tillvara den samlade kunskapen från uppdragen. Tjänsten återfinns i dag på verksamt.se. Med hjälp av guider, mallar och inspiration får företagen stöd i att planera och attrahera, analysera och rekrytera samt utveckla och behålla rätt kompetens. Under året har Personalstark haft drygt 18 700 sidvisningar och 2 400 nedladdade mallar.

Robotlyftet – Smart industri

Robotlyftet syftar till att främja automation och robotisering i små och medelstora industriföretag. Programmet pågår 2018–2021 och omfattar totalt 68 miljoner kronor. IUC tillsammans med samarbetspartners upphandlades för genomförandet och hittills har de nått över 900 företag genom bland annat insiktsaktiviteter och utbildningar. Under 2020 genomförde de 228 förutsättningsstudier, som innebär att en expert kartlägger företagets automationsbehov och lämnar rekommendationer för hur de kan gå vidare mot en effektiv systemlösning. I en enkät till företagen svarade 60 procent av respondenterna att förutsättningsstudien bidrog till ökad kunskap om möjligheten att använda nya automationslösningar i ganska hög eller i mycket hög utsträckning. Svarsfrekvensen var 50 procent.

Efter genomförd förutsättningsstudie har företagen möjlighet att ansöka om en automationscheck. Tillväxtverket beviljade 48 automationscheckar om totalt 6,6 miljoner kronor. En extern utvärdering som genomfördes i år visar att programmet är ändamålsenligt utformat och att det finns tydliga fördelar med ett enhetligt och nationellt inriktat program jämfört med enskilda regionala stödinsatser.

Digitalisering

Digital kompetens i ledning och styrelse

Regeringsuppdraget för höjd digital kompetens i små företags ledningar och styrelser ska utveckla och genomföra ett program för att öka kunskapen i små företag om digitaliseringens möjligheter. Syftet är att stärka företagens digitala konkurrenskraft ur ett affärsmässigt och ekonomiskt perspektiv. Programmet ska öka företagens förmåga att använda digitaliseringen för affärsnytta samt att bedöma och hantera risker vid digitalisering. Uppdraget är treårigt och ska slutredovisas 31 augusti 2021.

Under året genomförde Tillväxtverket fyra erfarenhetsträffar, ett seminarium och en workshop tillsammans med projektägare, forskare, föreläsare och konsulter. Vi gav också ut tre publikationer. En av rapporterna handlar om digital mognad i småföretag. Två av dem har tema om informationssäkerhet och digitala affärsrisker. Tillväxtverket genomförde också två webinarier om cyber- och informationssäkerhet, bland annat i samarbete med MSB och Linköping Science Park.

Följeforskarna konstaterar i en lägesrapport att de flesta av projekten upplevde utmaningar i genomförandet till följd av coronapandemin. Antingen för att företagen tvekade att delta eller för att projektägarna blev tvungna att anpassa och utveckla utbildningar, rådgivning och möten online. En annan konsekvens är att frågorna kring IT-säkerhet blev mer konkreta och medvetenheten därmed ökade.

Data som strategisk resurs

Tillväxtverket publicerade under 2020 en kartläggning över den strategiska tillgången till data i näringslivet. Det skedde inom ramen för regeringsuppdraget att främja små och medelstora företags förmåga att använda data som strategisk resurs. Kartläggningen undersökte även små och medelstora företags förmåga att använda data i affärsutvecklande syfte. En rekommendation i rapporten var att rikta en utlysning till transportsektorn, tillverkningsindustrin och gröna näringar i detta syfte. Dessa branscher har tillgång till outnyttjat data som kan effektivisera resursutnyttjande i företagen men saknar kompetens att nyttja den. Baserat på rekommendationerna genomförde Tillväxtverket en utlysning av projektmiddel i juli. Utlysningen var även öppen för projekt inom besöksnäringen, då det är en näring med generellt låg kunskap inom data och digitalisering som mött stora utmaningarna under våren. Tre projekt tilldelades totalt drygt 1,7 miljoner kronor, digitalt beslutsstödsystem för de gröna näringarna, testbädd för underhåll i industrin och dataplattform inom besöksnäringen.

Digital spetskompetens

Tillväxtverket och Universitetskanslersämbetet har sedan 2019 i uppdrag att analysera och föreslå hur kompetensförsörjningen av digital spetskompetens kan utvecklas både kort- och långsiktigt.

Projektet hade löpande kontakter med externa intressenter under året. Branschorganisationen Swedsoft anordnade en konferens med syfte att ge inspel till det kommande arbetet i regeringsuppdraget. Digital Spetskompetens var temat för den årliga nätverksträffen för Sveriges ingengörsutbildningar inom IT och medieteknik. Ett möte genomfördes med Sveriges universitets- och högskoleförbunds (SUHF) ledning, och uppdraget presenterades för politiska organisationer på regional nivå som var engagerade i nätverket Mälardalsrådet.

En stor del av arbetet ägnades åt analyser för att ge en bred bild av uppdragets förutsättningar att främja utbudet av digital spetskompetens. Arbetet resulterade i olika typer av statistiska underlag som syftade till att beskriva digital spetskompetens samt rapporter som beskriver förutsättningar för att främja denna typ av kompetens. Samtliga rapporter finns tillgängliga på uppdragets webbsida digitalspetskompetens.se.

Samlad bedömning

Under året har Tillväxtverkets arbete bidragit till att skapa förutsättningar för fler och växande företag genom affärsutveckling, kompetensförsörjning och digitalisering. Våra insatser har syftat till att öka konkurrenskraften hos företag genom tillgång till kunskapshöjande seminarium, matchmaking events, coaching, nätverk och finansiering.

Affärsutveckling

På ett övergripande plan kan vi se att flera av våra insatser under året bidragit till en ökad konkurrenskraft hos företagen. Genom Startup Swedens event och matchmaking-insatser fick startup-företag tillgång till viktiga investerarnätverk. På så sätt ökade förutsättningarna för framtida finansiering av företagens verksamheter. Tillväxtverkets insatser ledde även till nya affärer. Under året startades företagsjourer med syftet att stötta företag under coronapandemin. Företagsjourerna runt om i landet bidrog med stöd till företagen i form av rådgivande samtal om bland annat regelverkstolkning, finansiell rådgivning och hänvisning till andra företagsfrämjande instanser och stöd. Vi ser också att våra insatser bidrog till kommersialisering av varor och tjänster på internationella marknader. Utvärderingar av affärsutvecklingscheckar visar att sannolikheten att företag som fått en check börjar exportera ökar. Man kan även se att exportvolymen ökar hos företag som fått stöd. Störst effekt på exportvolymerna ser man hos företag som har en så kallad outnyttjad potential. Med outnyttjad potential menar man företag som exporterar mindre än förväntat baserat på företagets storlek, produktivitet, sektor, koncerntillhörighet och lokalisering i Sverige. I de företagen ökar exportvolymen fyra år efter mottaget exportstöd med så mycket som 93 procent i jämförelse med en kontrollgrupp som inte mottagit exportstöd.

Kompetensförsörjning

Tillväxtverkets insatser inom strategisk kompetensförsörjning bidrog under året aktivt till att fler företag får tillgång till rätt kompetens. Insatserna bidrog även till enklare vägar till jobb, stärkt matchning och anpassade utbildningsinsatser.

Digitalisering

Tillväxtverkets insatser för att stärka företagens konkurrenskraft genom digitalisering bidrog under året till att öka förståelsen i företag för hur

digitalisering påverkar den egna verksamheten. Vårt arbete för höjd digital kompetens i småföretags ledningar och styrelser bidrog till att öka kunskapen om digitaliseringens möjligheter och risker. Under 2020 tog vi även fram kunskapsunderlag kring tillgången av data som strategisk resurs i näringslivet, och genomförde insatser för att stärka små och medelstora företags förmåga att strategiskt använda data i specifika branscher. Tillväxtverket bidrog även till förbättrad tillgång till statistik och prognoser över efterfrågan och tillgången på digital spetskompetens på svensk arbetsmarknad, och initierade samverkan mellan berörda aktörer i syfte att öka tillgången till digital spetskompetens.

Hållbar näringslivsutveckling, innovationer och internationalisering

3 § 9–11 EU:s program för företagens konkurrenskraft och små och medelstora företag mm.

3 § 13 Information inom miljöteknikområdet mm.

7 § Samverka med andra berörda nationella, regionala och lokala aktörer med uppgift att skapa förutsättningar för hållbar näringslivsutveckling, innovationer och internationalisering.

SU 1.6 Småföretagsakten för Europa.

Bakgrund

Tillväxtverket ska skapa förutsättningar för hållbar näringslivsutveckling, innovationer och internationalisering i samverkan med andra berörda nationella, regionala och lokala aktörer. Myndigheten är huvudansvarig i Sverige för EU:s program för företagens konkurrenskraft och små och medelstora företag (COSME), för samordning av det svenska affärsnätverket Enterprise Europe Network (EEN) samt är kontaktpunkt för Small Business Act. Tillväxtverket ska främja svenskt deltagande och bistå regeringen i internationellt samarbete inom vårt verksamhetsområde. Vi ska även tillgängliggöra information för företag inom miljöteknikområdet och genomför insatser som främjar export av miljö- och klimatsmart teknik. På så sätt bidrar Tillväxtverket till att företag gör fler affärer genom internationalisering och innovation.

Resultat och utveckling

Regional exportsamverkan samt export och internationaliseringsinformation på verksamt.se

Regional exportsamverkan (RES) samordnar det statliga offentliga erbjudandet av exportstöd så att företagen får rätt stöd i rätt tid i sin internationaliseringsprocess. Inom RES har samtliga 21 regioner partnerskap där Exportkreditnämnden, Svensk Exportkredit, Almi, Business Sweden och Enterprise Europe Network ingår. I flertalet regioner ingår även regionala aktörer så som handelskammare, universitet och science parks.

I mars 2020 beslutades RES strategiska inriktning med det övergripande målet att fler små och medelstora företag ska exportera. Tillväxtverket har prioriterat ett antal åtgärder ur den strategiska inriktningen, med fokus att stärka RES-aktörernas erbjudande och nå fler företag. Bland annat har aktörernas erbjudande förtydligats genom att vi tagit fram ett gemensamt marknadsföringsmaterial. Under året beviljades 18 regioner nationella medel via Tillväxtverket för att genomföra sin regionala RES-verksamhet utifrån den strategiska inriktningen. Fem regioner genomför sina regionala aktiviteter i RES med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden, varav två kombinerar med nationella medel.

I år har RES regionalt främst fokuserat på digitala aktiviteter mot företag, till exempel webinar om e-handel och specifika marknader samt gemensamma företagsmöten. Samtliga regioner som svarade på Tillväxtverkets enkät uppgav att RES lett till en ökad förmåga i regionen att samarbeta med aktörer inom exportstödsystemet för att bättre möta små och medelstora företags internationaliseringsbehov. Tillväxtverkets undersökning av företag som deltagit i RES-aktiviteter visar att nio av 10 kundföretag ser ett mervärde av att träffa flera RES-aktörer. Sex av 10 upplever att det är enkelt att hitta en aktör som kan hjälpa dem.

Tillväxtverket har genomfört flertalet aktiviteter i rollen som koordinator för uppdraget. Vi har hållit tre möten med högsta ledningen från deltagande organisationer och nio möten med RES nationella styrgrupp. Tillväxtverket har haft löpande avstämningar med regionerna. Vi har genomfört en digital erfarenhetsträff med regionerna där stadssekreterare Krister Nilsson medverkade, samt två kunskapsseminarier. För en extern publik har vi anordnat två livesända seminarier tillsammans med Business Sweden med sammanlagt 170 tittare och skickat fem nyhetsbrev till 156 mottagare.

Under året förbättrade Tillväxtverket innehållet om export- och internationalisering på [verksamt.se](https://www.verksamt.se). Vi har arbetat med innehållets tillgänglighet, disposition, omfattning och begriplighet i kontakt med berörda myndigheter och aktörer. Vi har också tydliggjort vilken hjälp som företagare kan få från offentliga aktörer på såväl innehållssidor som i en uppdaterad matchningstjänst. Matchningstjänsten är en sökfunktion där företagen själva kan söka efter bland annat rådgivare, finansiering och utbildningar och filtrera resultatet utifrån geografi, bransch och ämnesområde. Vi ska göra klart innehållet i början av 2021 och därefter kommunicera om det.

Av årets resultatuppföljning av de sidor som innehåller information om export- och internationalisering framgår att sidvisningarna ökat med cirka 42 procent i jämförelse med 2019. Besökarna hittar framförallt informationen genom organiskt sök, 74 procent. Cirka 77 procent av de användare som besökt sidorna och besvarat vår effektmätning anger att de helt eller delvis kunde lösa sitt ärende, vilket är något färre jämfört med hela [verksamt.se](https://www.verksamt.se). Jämfört med 2019 är det två procent fler som anger att de helt eller delvis kan lösa sitt ärende år 2020. Effekten av genomförda innehållsändringar och kommunikationsinsatser kommer dock inte kunna mätas förrän slutet av 2021.

Enterprise Europe Network (EEN)

EEN:s syfte är att ge stöd till små och medelstora företag att nå ut på nya internationella marknader och därmed bidra till ökad tillväxt och innovationskapacitet i företag. EEN:s nätverk består av cirka 600

organisationer i ett 60-tal länder. Tillväxtverket är huvudfinansiär och ansvarig för nätverket i Sverige. EEN finns idag representerat hos 13 nationella och regionala näringslivsorganisationer som geografiskt täcker hela Sverige, bland annat ALMI Företagspartner, Research Institutes of Sweden (RISE), regionala utvecklingsbolag, Företagarna, inkubatorer och science parks. Genom EEN:s svenska regionala noder kan vi arbeta strategiskt med att skapa plattformar för internationalisering och innovation med andra internationella, nationella och regionala aktörer. Den verksamhet som marknadsförs genom EEN finansieras med medel från Tillväxtverkets via EU:s två ramprogram COSME (EU:s ramprogram för konkurrenskraft) och Horisont 2020 (EU:s innovations- och forskningsprogram).

Nätverket har tjänster inom följande tre områden:

- Fördjupad rådgivning om EU-regler, internationalisering, EU-finansiering, import, export med mera. 2020 fick 1 143 företag denna typ av stöd från EEN.
- Hjälpt att hitta internationella affärssamarbeten, till exempel med distributörer och agenter eller samarbeten som rör teknik och forskning samt annan nivåhöjande insats. 2020 skapades 169 internationella affärssamarbeten och nivåhöjande insatser.
- Innovationscoachning till små och medelstora företag som vill utveckla affärsidéer och ta vara på sin innovationsförmåga. 2020 fick 69 företag olika typer av coachning kring innovationer.

Enligt kundundersökningen för EEN:s arbete för 2020 ger helhetsintrycket av rådgivningen ett medelvärde på 3,94 av 5.

Våra regionala EEN-rådgivare spelade även en viktig roll i programmet Affärsutvecklingscheckar för internationalisering genom att medverka i bedömningen av projektansökningar. EEN är också aktivt i regeringsuppdraget Regional exportsamverkan och finns representerat i alla regionala exportcentrum i landet. Under 2020 lanserade ALMI och EEN ett pilotprojekt inom ramen för regional exportsamverkan. Syftet är att stödja små företag att börja exportera. Pilotprojektet pågick hela 2020 och totalt deltog sex EEN- och Almikontor.

Tillväxtverket och fem av aktörerna bakom EEN samverkar även kring EU SME Support, ett supportkontor med uppgift att öka små och medelstora företags deltagande i Horisont 2020, Eurostars och Eurekaprojekt. Kontoret drivs av RISE och består av åtta partners varav fem ingår i EEN. Tillväxtverket och Vinnova står för finansieringen. Under 2020 fick cirka 60 företag hjälp att hitta rätt typ av EU finansiering samt vägledning kring ansökan.

Under 2020 har EEN tecknat ett samarbetsavtal med SOLIVIT hos Kommerskollegium som innebär att stödja företag som upplever handelshinder på EU:s inre marknad.

Miljöteknikexport

Det globala investeringsbehovet för miljöteknik är stort och Sverige ligger idag på tredje plats i Global Cleantech Innovation Index. Trots att Sverige ligger långt fram när det gäller utveckling och innovation har de stora exportframgångarna uteblivit. Orsaken är främst att få företag klarar av de stora utmaningarna som det innebär att gå direkt från en innovation till

kommersialisering och export. De flesta miljöteknikföretag behöver först växa i Sverige innan de kan närma sig exportmarknaderna. Tillväxtverket genomför därför riktade insatser för att främja svensk miljöteknikexport.

Swedish Cleantech – Sveriges största webbplats för miljöteknikföretag

Inom ramen för Swedish Cleantech arbetar Tillväxtverket för att öka kommersialisering och export av svensk miljöteknik. Swedishcleantech.se är Sveriges största webbplats för miljöteknikföretag och drivs av Tillväxtverket tillsammans med Energimyndigheten. På webbplatsen finns information från ett 30-tal myndigheter, bransch- och intresseorganisationer och regionala aktörer. Här får företag hjälp att utveckla sina affärer på hemmamarknaden och att förbereda sig för export genom samlad tillgång till kunskap, finansiering och nätverk.

Swedishcleantech.com är en internationell webbplats som riktar sig till köpare och investerare. Webbplatsen drivs och utvecklas av Svenska Miljöinstitutet (IVL), på uppdrag av Tillväxtverket. Vid slutet av 2020 var över 1 100 svenska miljöteknikföretag representerade på webbplatsens företagslista på engelska. Listan fungerar som ett skyltfönster och hjälper företagen att hitta affärspartners, köpare och investerare i Sverige och i andra länder.

Under året har webbplatserna haft över 92 000 besökare, varav cirka 70 procent var från andra länder än Sverige. Besökarna kom från 184 länder och de flesta kom från stora miljöteknikmarknader som Indien, Indonesien, USA, Storbritannien, Tyskland och Kina. Ett 50-tal frågor om inköp av varor och tjänster kom in till webbplatserna, främst från utlandet. Över 400 artiklar publicerades i vår omvärldsbevakning samt information om 300 event, 88 nya utlysningar och tävlingar på den svenska webbplatsen.

Smart City Sweden – nationell export- och besöksplattform för smarta lösningar

Regeringsuppdraget Smart City Sweden är ett initiativ som möter ett ökande globalt intresse för smarta städer. Smart City Sweden visar i exportsyfte upp svenska tekniska lösningar, kunnande, verksamheter och testbäddar för den smarta staden både digitalt, regionalt och i det nationella showroom som byggts upp i Stockholm. Besöksverksamheten ska fokusera på lösningar inom miljö- och energiteknik, mobilitet, digitalisering, social hållbarhet och stadsplanering där Sverige är särskilt framstående. Inom ramen för uppdraget finns ett affärsutvecklingsråd som består av representanter från de myndigheter inom uppdraget som bedriver affärsfrämjande verksamhet, det vill säga Vinnova, Tillväxtverket, Business Sweden och Energimyndigheten. Affärsutvecklingsrådet har till uppgift att se till att de affärsmöjligheter som uppstår genom plattformen tas tillvara och följs upp.

Under året har affärsutvecklingsrådet beslutat att stödja uppföljande insatser i Marocko, Colombia, Bolivia, Indien, Kina och Sydkorea. Energimyndigheten administrerar stödet och tar ekonomiskt ansvar för uppföljning av de besök som bedömts som speciellt intressanta utifrån möjliga affärer för svenska miljöteknikföretag. Till följd av coronapandemin upphörde i stort sett alla besök vilket medförde färre uppföljningar och ett förändrat arbetsätt. Webbinarier har till största delen ersatt de fysiska besöken. Tillväxtverket medverkade under året i besök från Colombia och uppföljande kontakter som genomfördes via digitala möten. Vi hade även kontakt med de regionala

noderna och informerade om Smart City Sweden för landets regionala exportcenter. Organisationen i Smart City Sweden är nu väl etablerad.

Energimyndigheten koordinerar regeringsuppdraget där sju myndigheter, sex regionala noder och Smart City Swedens kansli ingår. Tillväxtverket ingår i uppdragets referensgrupp samt som expertstöd i det affärsutvecklingsråd som har till uppgift att se till att de affärsmöjligheter som uppstår genom plattformen tas tillvara och följs upp.

Nordic Solutions for C40 – kraftsamling för nordiskt samarbete inom miljöteknik

Tillväxtverket deltar i ett nordiskt samarbetsprojekt, Nordic Solutions for C40, som medfinansieras av Nordiska ministerrådet genom Nordic Innovation. Syftet är att skapa en gemensam nordisk samarbetsplattform som ska hjälpa nordiska företag att förbättra sin leveransförmåga, och bidra till ökade exportmöjligheter inom området miljöteknik och hållbara städer. Danmark, Finland och Sverige är de främsta länderna inom miljöteknikinnovation i världen och det finns ett stort intresse för att stärka det nordiska varumärket.

Tillväxtverket identifierade tillsammans med övriga nordiska projektpartners affärsmöjligheter i ett flertal internationella städer och arrangerade aktiviteter för att stödja svenska företags exportmöjligheter. Ett exempel är Helsingfors, som har utlyst en internationell idétävling för att fasa ut kol i värmesystemet och ersätta den med förnybar energi. Tillväxtverket genomförde aktiviteter kopplat till fossilsnåla energisystem i Storbritannien, Holland, Spanien och Indien. Ett annat exempel är Addis Abeba på temat smarta och koldioxidfria transportlösningar. Under dessa aktiviteter och workshops har svenska företag fått möjligheten att bidra med sina lösningar och tekniker. Till följd av coronapandemin höll vi workshops och möten digitalt och sköt upp ett antal inplanerade projekt.

Demo miljö III – miljöteknik för att lösa samhällsutmaningar i utvecklingsländer

Programmet Demo miljö är ett uppdrag finansierat av Sida som syftar till att ge miljöteknikföretag fotfäste på nya marknader, och möjlighet att bidra till nya lösningar på miljö- och klimatproblem som kan minska fattigdom i utvecklingsländer. Programmet pågick från september 2015 till oktober 2020.

Av slutrapporten med resultat för hela programperioden framgår att 300 företag ansökte varav 56 beviljades finansiering till ett värde av 35,6 miljoner kronor där 73 procent blev utbetalt. Programmet har beviljat finansiering till projekt som bidrar till att lösa samhällsutmaningar i utvecklingsländer inom områdena energi, vatten och sanitet, resiliens och begränsning av klimatpåverkan.

I Tillväxtverkets slutrapport presenteras resultat i förhållande till påverkansmål i programmet baserat på projektens återrapportering och uppföljning vad gäller effekter på miljö, fattigdomsreducering och jämställdhet i projektländerna.

- 70 procent av planeringsbidragen och 85 procent av demonstrationsbidragen bidrog till att fattiga människors levnadsvillkor förbättrades.

- 67 procent av planeringsbidragen och 85 procent av demonstrationsbidragen bidrog till en positiv påverkan ur ett jämställdhetsperspektiv.
- 100 procent av samtliga projekt har genom spridning av miljöteknik bidragit till minskad negativ miljö- och klimatpåverkan.

I maj färdigställdes en extern utvärdering av programperioden vad gäller programmets relevans, effektivitet, bärkraft och påverkan. Av rapporten framgår att 21 av 30 tillfrågade stödmottagare anser att stödet från Demo Miljö resulterat i nya affärsmöjligheter och kunskap om nya marknader. Utvärderingen visar även att stödmottagare inom Demo Miljö är nöjda med det stöd de fått genom programmet. På frågan hur nöjda deltagarna inom programmet är med stödet på skalan 1–5 ligger medelvärdet på 3,9.

Expo 2020 Dubai

Världsutställningen Expo 2020 har på grund av coronapandemin flyttats ett år framåt och äger rum i Dubai 2021. Temat är "Connecting Minds – Creating the Future". Expo 2020 blir regeringens enskilt största satsning inom export- och investeringsfrämjandet under året. Världsutställningen förväntas få uppemot 180 deltagande länder och 25 miljoner besökare. Tillväxtverket har hjälpt Regeringskansliet med förberedelserna och bland annat säkrat nyckelpersoner och aktörer till programmet.

Under 2020 tog Tillväxtverket i samarbete med lokala aktörer från mellanöstern fram en kampanj för att lyfta Mellanöstern och Nordafrika som potentiella tillväxtmarknader genom olika typer av inspirationsfilmer. Filmerna har spelats in och kommer att publiceras under 2021.

Småföretagsakten

Småföretagsakten för Europa (SBA) är ett policyinitiativ från EU för att underlätta för små och medelstora företag. SBA består av åtgärder samlade runt tio principer varav flertalet ingår i Tillväxtverkets ordinarie verksamhet. För att stötta arbetet med Småföretagsakten håller EU-kommissionen ihop ett informellt nätverk, där Tillväxtverket ingår. Vi deltar aktivt i nätverket och de aktiviteter som EU-kommissionen anordnar för att främja erfarenhetsutbyte kring insatser för små och medelstora företag mellan medlemsländer. Ett resultat som nätverket medverkat till är den EU-strategi för små och medelstora företag som EU-kommissionen lade fram i mars 2020 och som kommer att ligga till grund för policyutveckling och diskussioner under kommande år.

Samlad bedömning

Tillväxtverkets arbete med regional exportsamverkan har förbättrat förutsättningarna för att företag med tillväxtpotential ska hitta rätt offentligt exportstöd. Målet med arbetet är att fler små och medelstora företag ska exportera. Export- och internationaliseringsinformationen på verksamt.se förbättrades, och antalet sidvisningar på webbsidorna ökade jämfört med föregående år.

Genom Enterprise Europe Network fick små och medelstora företag tillgång till affärsrådgivning, innovationscoaching och hjälp att hitta internationella affärssamarbeten.

Tillväxtverket har gjort information inom miljöteknikområdet tillgänglig och stöttat och arbetat för att stärka svenska miljöteknikföretags affärsmöjligheter på en internationell marknad. Smart City Sweden bidrog till att stödja uppföljande insatser i sex länder för att möjliggöra affärer för svenska miljöteknikföretag. Även Nordic Solutions for C40 stöttade svenska företag att exportera hållbara lösningar. Programmet Demo miljö bidrog till att miljöteknikföretag fick fäste på nya marknader, och därmed till effekter på miljö, fattigdomsreducering och jämställdhet i 14 utvecklingsländer. Det bidrog till nya affärsmöjligheter för företagen och kunskap om nya marknader.

Den samlade bedömningen är att Tillväxtverkets insatser har bidragit till att skapa förutsättningar för hållbar näringslivsutveckling, innovationer och internationalisering. På kort sikt har vi bidragit till att företagets förmågor att skapa affärer genom internationalisering och innovation har stärkts. Det har i en del fall lett till konkreta nya affärer för företag. Effekterna på längre sikt har vi i de flesta fall inte kunnat mäta än, men Tillväxtanalys rapport ger en fingervisning om att det offentliga exportfrämjandet ger effekt, och att en kombination av stöd från olika aktörer ger störst effekt. Det talar för att både enskilda stöd, och våra insatser att samordna och bygga nätverk, kan bidra till att företag gör fler affärer.

Mångfald av företag och företagare

2 § Främja och vara samordnande i frågor som rör entreprenörskap vid universitet och högskolor

ÅK 1.2 Främja en mångfald av företag och företagare

Bakgrund

Sveriges framtida konkurrenskraft och tillväxt är beroende av att fler vågar starta och utveckla företag. Företagens konkurrenskraft avgörs även alltmer av förmågan att ställa om och att bidra till lösningar på samhällsutmaningar. Förutsättningar behöver skapas för en näringslivsstruktur som är mer dynamisk och föränderlig över tid. Trots stor tillväxtpotential och stark tillväxtvilja stöter vissa grupper av företagare i större utsträckning än andra på hinder när det gäller både rådgivning och tillgång till finansiering. Genom att bidra till en mångfald av företagare och företag, och genom att främja entreprenörskap vid universitet och högskolor, bidrar Tillväxtverket till ett diversifierat näringsliv och förnyelse, stärkt innovationsförmåga och ökad konkurrenskraft i näringslivet. Kunskap och lärande är grunden för denna verksamhet. Kunskap används för att påverka, bygga relevanta nätverk och att ge finansiering till insatser som bidrar till förändring.

Resultat och utveckling

Främja nyanländas företagande

Tillväxtverket hade 2017 till 2019 i uppdrag att främja nyanländas företagande. Uppdraget slutredovisades i mars 2020. Vi finansierade 13 projekt som 4 310 nyanlända och utrikes födda deltog i. 935 nya företag startades av deltagarna under uppdragets genomförande. Som ett led i att sprida lärdomar och resultatet från uppdraget genomförde Tillväxtverket

Öppna upp för nya företag – en webbsänd lärkonferens i mars 2020. Inspelningen av lärkonferensen spelades upp totalt 238 gånger och visades 174 gånger.

Potentialen att starta och driva företag är stor hos nyanlända. Samtidigt är personer med utländsk bakgrund och kvinnor fortfarande underrepresenterade som företagare, även om företagande i dessa grupper ökar.

Tillväxtverket genomförde löpande utvärdering av de 13 projekt som fick medel för att främja företagande bland nyanlända. Vi tog fram tre delrapporter och en slutrapport under uppdragsperioden. Utvärderingen visade att resultat och effekter av uppdraget blir synliga framförallt på längre sikt. Den visade även att projekten bidrog till förändring på individ-, organisations- och systemnivå.

Utvärderingen fångar kunskap om förutsättningarna för att starta och driva företag i Sverige, både genom de 935 företag som startades av projektdeltagare samt de deltagare som ännu inte valt att starta företag. På organisationsnivå bidrog projekten med ökad kunskap om målgruppens förutsättningar att starta företag. Det ledde till att de företagsfrämjande aktörer som bedrev projekten fick möjlighet att utveckla och anpassa sina metoder och arbetssätt till målgruppen. Projekten stärkte även samarbeten mellan olika aktörer såsom svenska för invandrare (SFI), banker, kommuner och företagsfrämjande aktörer. På systemnivå bidrog projekten till att synliggöra strukturella hinder, exempelvis lagar och regler, som försvårar för nyanlända att starta och driva företag.

Främja utrikes födda kvinnors företagande

Tillväxtverket har i uppdrag att främja utrikes födda kvinnors företagande i Sverige. Uppdraget pågår under perioden 2018–2021. Erfarenheterna av att främja nyanländas företagande har visat att aktörerna inom det företagsfrämjande systemet har svårt att nå ut till nyanlända och utrikes födda kvinnor, som i lägre utsträckning än män inom samma målgrupp startar företag. Därför riktar Tillväxtverket särskilda insatser mot nyanlända och utrikes födda kvinnor inom ramen för det här uppdraget.

Inom uppdraget gav Tillväxtverket finansiering till tretton projekt som bland annat erbjuder mentorskaps- och nätverksinsatser. Vi finansierade även andra insatser som syftar till att främja företagande och affärsutveckling i målgruppen. Nio av dessa pågår fortfarande. Sedan projektstart har 625 utrikes födda kvinnor deltagit i fördjupade insatser. En fördjupad insats är utbildning i företagande, individuell rådgivning eller mentorsprogram. Cirka 150 utrikes födda män har även tagit del av insatserna. Ytterligare 1 985 utrikes födda kvinnor och 2 818 utrikes födda män som vill starta företag, eller har startat företag under de senaste tre åren, fick företagsrådgivning. Det skedde genom projektet *Nyföretagarhjälpen* som drivs av Svenska Jobs & Society. Deltagarna har startat 150 nya företag sedan uppdragets start. 102 av de startade företagen har startats av utrikes födda kvinnor, vilket motsvarar 68 procent av företagen. De tre vanligaste branscherna är detaljhandel, hotell- och restaurang samt hår- och skönhetsvård.

Fem av projekten har särskilt fokus på affärsutveckling. Alla har på olika sätt och i olika utsträckning påverkats av pandemin i ett genomförande.

För att sprida resultat från tidigare satsningar och kunskap från uppdragets genomförande anordnade Tillväxtverket tillsammans med representanter från Landsbygdsnätverket arrangerade två digitala regionala träffar på temat *Så får vi fler utrikes födda företagare på landsbygden*.

I november livesändades den ena regionala träffen i samarbete med Region Jönköping. Livesändningen nådde 2 011 personer. Utvärderingen av träffen visar att närmare 87 procent av deltagarna fick ny kunskap om utrikes föddas förutsättningar att etablera sig som företagare på landsbygden.

2 oktober 2020 sände Al Kompis Marknad ett program om pandemins effekter för Sveriges företag i allmänhet och för utrikes födda företagare i synnerhet. Sveriges näringsminister, Tillväxtverkets generaldirektör och Facebooks Sverigechef deltog. Närmare 110 000 personer tog del av sändningen. Målgruppen var befintliga och potentiella små och medelstora företagare i Sverige som talar arabiska.

Tillväxtverket genomför löpande utvärdering av finansierade projekt. Den senaste delrapporten för 2020 visade att projekten genererade starkt affärsutvecklingsförmåga, nya företag och professionella nätverk, samt stärkta förutsättningar att komma i sysselsättning för de nyanlända och utrikes födda kvinnor som deltog.

Tillväxtverket genomförde under året en enkät kring kortsiktiga effekter mot företagsfrämjande aktörer som driver projekt med finansiering från Tillväxtverket. Enkätsvaren visar att närmare 89 procent anser att insatsen Främja utrikes födda kvinnors företagande gett dem ökad kunskap samt metoder och attityder för att kunna ge rätt stöd till utrikes födda kvinnor. Cirka 89 procent av aktörerna som svarade på enkäten var nöjda eller mycket nöjda med insatsen. En enkät som riktade sig till utrikesfödda kvinnor som deltagit i projekten, visar att 90 procent anser att de har fått ökad förmåga och kunskap inom entreprenörskap och företagande i Sverige. Närmare 98 procent var nöjda eller mycket nöjda.

Entreprenörskap vid universitetet och högskolor

Tillväxtverket ska främja och samordna frågor som rör entreprenörskap vid universitet och högskolor. Det sker genom direkta insatser riktade till studenter och studentnära organisationer, men även genom strukturpåverkande och kunskapsutvecklande insatser för att främja entreprenörskap vid universitet och högskolor på lång sikt. Verksamhetsbidraget till Drivhuset Norden under 2020 är en del i det arbetet. (Se Verksamhetsbidrag Drivhuset, avsnitt Fler och växande företag.)

2020 beviljades Malmö Universitet medfinansiering från Tillväxtverket för att genomföra konferensen Högskola och samhälle i samverkan. På grund av coronapandemin genomförs konferensen digitalt under våren 2021.

Under 2019 och 2020 har Tillväxtverket samarbetat med Örebro Universitet för att stärka samverkan mellan aktörer som stödjer entreprenörskap i universitets- och högskolemiljö. För att ge studenter möjlighet att prova på praktiskt entreprenörskap har Örebro Universitet bland annat utrett förutsättningar för ökat kunskapsutbyte, lärande och samhandling inom området samt utvecklat nätverk i samverkan med bland annat Swedish Network for Innovation and Technology Transfer Support (SNITTS).

Tillväxtverket har beviljat Swedish Network for Innovation and Technology Transfer Support (SNITTS) projektmedel för att samordna och stärka arbetet med studenter och entreprenörskap. Vi har tillsammans med bland annat Örebro Universitet utvecklat forum för samverkan för personer som arbetar med att främja studenters innovations- och entreprenörsförmågor på landets lärosäten. Projektet har också kartlagt verktyg och metoder som används inom området och spridit dem till målgruppen.

Vi bedömer att aktiviteterna sammantaget har bidragit till att utveckla arbetssätt och metoder för att stärka entreprenörskap inom högre utbildning. Aktiviteterna har även lett till ökat kunskapsutbyte mellan personer som arbetar med samverkan och entreprenörskap för studenter vid universitet och högskolor i Sverige.

Samlad bedömning

Inom mångfaldsområdet har Tillväxtverkets insatser främjat resultat på individ- och företagsnivå samt på organisations- och systemnivå. Beslutsfattare har fått bättre kännedom om de hinder som målgrupperna kvinnor och personer med utländsk bakgrund möter för att starta och driva företag i Sverige. Genom aktiviteterna har företagsfrämjande aktörer fått ökad kunskap om målgruppen vilket lett till att deras insatser anpassats utifrån målgruppens behov och utmaningar. Samverkan mellan olika aktörer har dessutom ökat. Kunskap som genererats genom våra insatser har spridits online. Genom aktiviteter som riktats direkt mot målgruppen har deltagare fått ökad kunskap om entreprenörskap, ett stort antal har gått vidare med att starta egna företag. Det tar dock tid att förändra strukturer och system som skapar förutsättningar för entreprenörskap och företagande på lika villkor. Vi ser att det fortfarande finns stora regionala skillnader på stöd och rådgivning till olika företag och företagare. För att stötta en mångfald av företag och företagare i en bredd av branscher när det gäller omställning, förnyelse och affärsutveckling är det viktigt att även i fortsättningen stärka förmågan hos alla som jobbar med främjande insatser.

I arbetet att främja entreprenörskap vid universitet och högskolor har Tillväxtverket bidragit till ökade kontaktytor mellan företag och lärosäten. Det har främjat studenters möjlighet att prova på entreprenörskap. Vårt arbete har även bidragit till ökat kunskapsutbyte mellan personer som arbetar med samverkan och entreprenörskap för studenter vid universitet och högskolor.

Främja befintliga och nya näringar

2 § 6 Främja goda förutsättningar för företagande inom befintliga näringar och potentiella tillväxtområden.

3 § 6 Ansvara för officiell statistik i fråga om inkvarteringsstatistik.

3 § 8 Ansvara för kunskaps- och kvalitetsutveckling samt samverkan och samordning inom turism.

ÅK 1.3 Insatser inom turism och kulturella och kreativa näringar i alla delar av landet.

Bakgrund

En kontinuerlig omvandling av näringslivet leder till att nya marknader med stora affärsmöjligheter växer fram, samtidigt som befintliga näringar behöver ställa om så att tillväxtpotentialen kan tas tillvara fullt ut. Tillväxtverkets insatser ska underlätta denna utveckling, och förbättra förutsättningarna för företag inom utvalda näringar att stärka konkurrenskraften och bidra till en hållbar tillväxt i alla delar av landet. Vi arbetar med att främja utvecklingen inom turism och besöksnäring, kulturella och kreativa näringar samt livsmedel.

Målet med livsmedelsstrategin är en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås. Tillväxtverket samordnar den nationella och de regionala livsmedelsstrategierna, genom att främja samverkan mellan alla aktörer i livsmedelskedjan. Genom samverkan skapar vi förutsättningar för ett starkt genomförande av strategin och för konkurrenskraftiga företag. Vi har också i uppdrag att analysera den samlade regelgivningen för livsmedelskedjan, arbeta med förenkling genom utveckling av verksamt.se, analysera kompetensförsörjningsbehov och genomföra åtgärder samt att förmedla bidrag till Sweden Food Arena.

Inom turism ansvarar Tillväxtverket för samverkan och samordning, kunskaps- och kvalitetsutveckling samt samanställning av inkvarteringsstatistiken som är en del av Sveriges officiella statistik. Vi arbetar för en hållbar besöksnäring med internationellt konkurrenskraftiga företag som vill, kan och vågar. Målet är en hög attraktionskraft som turismland, hållbar tillväxt, ökad sysselsättning och växande företag i alla delar av landet. Vårt arbete med turism och besöksnäring har starkt påverkats av coronapandemin.

Resultat och utveckling

Livsmedelsuppdraget

Inom ramen för livsmedelsstrategin har Tillväxtverket fått i uppdrag att genomföra åtgärder under åren 2020–2025. Målet är att uppnå strategins övergripande mål om en ökad livsmedelsproduktion som är hållbar och konkurrenskraftig.

Samordningsuppdrag

Som samordnande myndighet ska Tillväxtverket främja samverkan och arbeta för ett samlat agerande inom livsmedelsstrategin. Under året genomförde vi dialoger med företrädare för myndigheter, branschorganisationer, länsstyrelser och regioner om utmaningar och behov av stärkt samverkan i livsmedelsstrategiarbetet.

Vi etablerade forum för strategisk dialog på ledningsnivå, och genomförde två möten med utpekade myndigheter och centrala branschorganisationer inom livsmedelsstrategiarbetet. I dialogen, som förs på generaldirektörs- och vd-nivå, enades man om att Tillväxtverkets roll som neutral samordnande aktör är att skapa forum för dialog och samarbete för aktörerna i livsmedelskedjan. Det ger förutsättningar att skapa förståelse, samsyn och samarbete, och vi kan på så sätt stärka genomförandet av livsmedelsstrategin. Tillväxtverket bygger kunskap, kommunicerar och skapar tydlighet kring strategins mål och effekterna av det samlade arbetet. I den strategiska ledningsdialogen har man

tagit beslut om att bilda en samordningskommitté med företrädare för respektive myndighet och branschorganisation, som kan lyfta behov och ta frågor vidare operativt.

Under hösten genomförde Tillväxtverket och Jordbruksverket fyra digitala möten för regionala aktörer på följande teman: företagsutveckling, vilt/vildsvin, kompetensförsörjning samt regler och villkor. Varje tematräff hade mellan 80 och 100 deltagare. 9 december arrangerade vi tillsammans med Jordbruksverket en nationell digital livsmedelskonferens. Syftet med konferensen var att med gemensamma krafter ta vara på potentialen i livsmedelskedjan för att nå livsmedelsstrategins mål. Drygt 500 personer deltog från hela livsmedelskedjan.

Vi beviljade medel till fyra strategiska utvecklingsprojekt inom ramen för uppdraget att samordna och främja samverkan inom livsmedelsstrategin. Pilotprojektet "Innovation i livsmedelskedjan" med Sweden Food Arena som projektägare, beviljades drygt 2,3 miljoner kronor. Projektet ska kartlägga innovationsgraden hos livsmedelsföretagen, vilka områden som behöver innovationsfrämjande insatser och vad som saknas i det innovationsfrämjande systemet idag. Pilotprojektet för klimatberäkningar och rapportering inom ramen för branschinitiativet Lantbrukets Dataplattform beviljades drygt 1,3 miljoner kronor. Projektet kommer att kunna erbjuda datadrivna och automatiserade beräkningar av klimatavtryck i lantbruket, för ett mer resurseffektivt och hållbart klimatarbete i branschen.

Attraktionskraft är en viktig fråga inom livsmedelssektorn. Region Skåne är projektägare för piloten "Attrahera mera", som beviljades 800 000 kronor. Projektet ska ta fram en modell för hur små företag inom livsmedelssektorn kan arbeta med sin kompetensförsörjning för att öka sin attraktionskraft. Pilotprojektet "Digital utbildning kött och chark" beviljades drygt 3,2 miljoner kronor. Projektet ska presentera en modell för hur en digital utbildning inom livsmedelssektorn kan byggas, och även lansera utbildningen på en etablerad lärportal.

Under våren var Tillväxtverket en part i Regeringskansliets dialogmöten för att diskutera livsmedelsförsörjningen med anledning av coronapandemin med fokus på kompetensförsörjning. Det ledde till att Tillväxtverket fick kompletterande uppdrag att särskilt stärka kompetensförsörjningen i de gröna näringarna på både kort och lång sikt.

Bidrag till Sweden Food Arena

Tillväxtverket har i uppdrag att 2020–2025 ge bidrag på två miljoner kronor om året till den ekonomiska föreningen Sweden Food Arena som är en samverkansarena för livsmedelssektorns utveckling. Sweden Food Arena har lämnat en delredovisning för hur medlen använts under första halvåret 2020. Verksamheten omfattade bland annat påverkansarbete för att den forskningspolitiska propositionen ska inkludera större satsningar på livsmedelssektorn. En gemensam forskningsagenda för att stärka livsmedelskedjans förmåga till innovation arbetades fram och över 200 personer deltog vid den digitala lanseringen.

Fler deluppdrag inom livsmedelsstrategin

Utöver samordningsuppdraget och arbetet med Sweden Food Arena genomför Tillväxtverket ytterligare tre deluppdrag inom livsmedelsstrategin:

- Analyser av den samlade regelgivningen för livsmedelskedjan. Under året påbörjade vi arbetet med att ta fram en behovsanalys.
- Åtgärder för att stärka kompetensförsörjningen i livsmedelskedjan.
- Förenkling genom utveckling av verksamt.se. Vi beskriver uppdraget i avsnittet "Företagens Förutsättningar".

Vi lämnar redovisning av livsmedelsuppdragets samlade genomförande under året 28 februari 2021.

Turism samt kulturella och kreativa näringar

Kunskap med grund i statistik och analys

En viktig insats för att främja företagande och entreprenörskap inom besöksnäringen är att bidra med fakta om marknadens utveckling och relevanta beslutsunderlag i form av statistik och undersökningar. Tillväxtverket är ansvarig myndighet för inkvarteringsstatistiken som är del av Sveriges Officiella Statistik. Statistiken har levererats varje månad till Eurostat samt återrapporteras till uppgiftslämnarna. Den finns även tillgänglig i Statistiska centralbyråns öppna statistikdatabas SSD, där externa användare kan göra egna uttag. Under 2020 gjordes närmare 20 000 uttag från *inkvarteringsstatistiken* i SSD. Statistiska centralbyrån, SCB, som producerar statistiken på uppdrag av Tillväxtverket, fick också cirka 200 manuella beställningar från externa aktörer. Tillväxtverket har i år publicerat månadsvisa sammanställningar av inkvarteringsstatistiken för att belysa utvecklingen för hotell- och logibranschen under coronakrisen. Vi har även tagit fram en sammanfattande rapport för utvecklingen under krisens första sex månader. Sammanställningarna har uppmärksammats i närmare 650 artiklar och inslag i media.

Statistik från konsumentundersökningen *Svenskars Resande* har rapporterats till Eurostat enligt Europaparlamentets och rådets förordning EU nr 692/2011. Statistiken har också tillgängliggjorts i den öppna statistikdatabasen, SSD. Årlig rapportering av Tillväxtverkets statistikprodukter sker också till United Nations World Tourism Organisation samt OECD. Statistiska centralbyrån tar årligen på uppdrag av Tillväxtverket fram turisträkenskaper för turismens omsättning, exportvärde och sysselsättning som i år publicerades i sammanställningen *Turismens Årsbokslut* med drygt 1 400 unika sidvisningar. Under 2020 sammankallade Tillväxtverket också den statistikreferensgrupp som fungerar som användarråd till den officiella statistiken och diskussionsforum för olika utvecklingsfrågor för turismstatistiken.

Tillväxtverket publicerade i juni en analys av coronapandemins effekter på turism och besöksnäring tillsammans med rekommendationer och förslag för det fortsatta arbetet. Analysens syfte var att få en uppdaterad förståelse av nuläge och förutsättningar för utveckling av turism och besöksnäring i Sverige, mot bakgrund av de effekter som coronapandemin hittills gett och väntas ge framöver. Syftet var även att ge en samlad omvärldsanalys. Analysen har spridits i samband med seminarier och i sociala medier och var Tillväxtverkets tredje mest nedladdade publikation 2020. En grundläggande slutsats i rapporten är att arbetet med att utveckla, sprida och nyttiggöra kunskap om coronapandemins effekter på turism och besöksnäring måste

fortsätta. Dessa effekter kommer att påverka hela näringen och dess struktur under lång tid framåt.

Som en fortsättning av analysen genomförde vi en utlysning för utveckling av kunskap om coronapandemins effekter på turism och besöksnäring samt för labb/testmiljöer. Syftet var att kunna dra nytta av den utvecklade kunskapen i besöksnäringens företag. Totalt beviljade vi 4,1 miljoner kronor i projektstöd under december. Projekten pågår under ett till två år.

I slutet av november arrangerade Sveriges kommuner och regioner, SKR, i samarbete med Tillväxtverket och Regionala nätverket för turism konferensen Besöksnäring på agendan. Årets tema var besöksnäring i ett nytt landskap. I anslutning till konferensen arrangerade Tillväxtverket och Stiftelsen för kunskapsfrämjande inom turism, prisceremonin för *Stora Turismpriset 2020*. Med anledning av coronapandemin delades årets Stora Turismpris ut efter ett nytt kriterium: Till företag eller annan organisation som under coronapandemin arbetat med sin verksamhet på ett nytänkande och hållbart sätt. I år korades alla länens nominerade som vinnare. Ett antal filmer producerades med vinnarna för att inspirera andra företag till innovation och nytänkande. Dessa har vi aktivt spridit i Tillväxtverkets olika kanaler.

I samband med konferensen Besöksnäringen på agendan arrangerade stiftelsen tillsammans med Tillväxtverket ett seminarium om framtida trender som påverkar besöksnäringens företag. Nytt för året var att vinnarna av Stora turismpriset fick erbjudande om att delta i en digital workshop med fokus på framtids-trender, och hur de kan produktutveckla och skapa nytt utifrån dessa trender. Stiftelsen har även instiftat priset *Årets ciceron* tillsammans med Besöksnäringens forsknings- och utvecklingsfond, BFUF. Priset delades ut i samband med Stora Turismpriset och gick till en forskare som tagit fram en doktorsavhandling som är till nytta för besöksnäringen. Årets vinnare visar i sin avhandling på evenemangets möjligheter att aktivt bidra till lösningar på samhällets hållbarhetsutmaningar.

Hållbara och konkurrenskraftiga företag

I mars fick Svensk Turism uppdraget att bygga en samverkansarena för besöksnäringen av Tillväxtverket. Syftet är att bidra till näringens långsiktiga utveckling och målet var att ha samverkansarenan på plats redan i november 2020. Eftersom det har varit svårt att mobilisera besöksnäringens företag under pandemin förlängdes uppdraget till slutet av maj 2021.

Tillväxtverket genomförde i augusti en utlysning där företag kunde ansöka om att få delta i en seminarierie för att långsiktigt stärka besöksnäringens exportförmåga. Elva företag valdes ut att fokusera på paketering av natur- och kulturupplevelser i olika delar av landet. Seminarierien genomfördes digitalt under ledning av Visit Sweden under hösten 2020 och vintern 2021. Den ska resultera i ett kunskapsmaterial som alla företag och destinationer i Sverige får del av, inriktat på vad som krävs för internationell paketering.

För att bidra till en hållbar omställning i spåren av coronapandemin beslutade Tillväxtverket i oktober att finansiera 34 projekt inom besöksnäringen med drygt 67 miljoner kronor. Projekten omfattar nya stöd till företag i besöksnäringen, kompetenshöjande insatser, stärkt innovationsförmåga och utveckling av framtidens mötesbransch. Finansieringen möjliggjordes tack vare en bransch-satsning inom ramen för det nationella regionalfondsprogrammet.

I november avslutades regeringsuppdraget *Besöksnäring industri stärkt attraktionskraft*, där tre pilotprojekt ingått. Syftet var att undersöka förutsättningar för att stärka besöksnäring samt industrins kompetensförsörjning sett utifrån lokal och regional attraktionskraft. Piloterna skulle pågå sex månader men förlängdes med ytterligare ett halvår på grund av pandemin. Piloterna redovisades vid ett digitalt slutseminarium med representanter från de olika pilotprojekten i kommunerna Karlskoga och Kristinehamn, region Blekinge samt region Kronoberg.

Strategisk samordning och samverkan i besöksnäringens frågor

Tillväxtverkets arbete med strategisk samordning och samverkan i besöksnäringens frågor har stor betydelse för att åstadkomma ett effektivt främjande av turism och besöksnäring i Sverige. I november genomförde Tillväxtverket för andra året *Regionalt samverkansforum om strategisk utveckling av turism och besöksnäringen*. Då deltog ett 30-tal regionalt utvecklingsansvariga respektive turismansvariga. Syftet med forumet var att stärka samverkan och erfarenhetsutbyte mellan nationell och regional nivå kring turism och besöksnäring. Målet är att forumet ska leda till att besöksnäring och turism kommer in i ett bredare regionalt utvecklingssammanhang. Tillväxtverket samlade under året 16 myndigheter och statliga bolag i besöksnäringens myndighetsgrupp. Gruppen genomförde fyra arbetsgruppsmöten och ett möte på ledningsnivå under året.

Projektet *Visit the Future* under ledning av Svensk Turism slutrapporterades i november. Syftet har varit att främja innovativa initiativ och att lägga grunden för en ny besöksnäringstrategi för näringslivet. Projektet har resulterat i en rapport som spänner över kompetensområden som är viktiga för framtidens besöksnäring. Rapporten kommer att kunna fungera som innehåll i rekommendationer från näringen till regeringens arbete med en nationell strategi för besöksnäringen, som förväntas bli klart i början av 2021.

Tillväxtverket har deltagit och bidragit i internationella forum för turism, där erfarenheter och insatser med koppling till pandemin och dess effekter varit i fokus. Den nordiska arbetsgruppen för turism, NTWG, har enats om gemensamma projekt och OECD:s turismkommitté har genomfört två ordinarie och flera extra möten kring policyutveckling och kunskapsdelning. Tillväxtverket bidrog på olika sätt till genomförandet av Baltic Sea Tourism Forum inom ramen för EU:s Östersjösamarbete.

Hållbara destinationer med attraktiva produkter och tjänster

I februari slutrapporterade Tillväxtverket det fyra år långa regeringsuppdraget *Hållbar produktutveckling med fokus på natur- och kulturturism*, som genomförts i sju pilotregioner. Projektet har resulterat i omkring 200 exportmogna produkter och lika många som är på god väg mot exportmognad. 500 företag har deltagit i produkt- och affärsutvecklingsinsatser. En destination har etablerats liksom flera leder för vandring och cykel. En modell för utveckling av vandringsleder har utvecklats och fått nationell uppmärksamhet. Vidare har arbetssätt och metoder för produkt- och affärsutveckling samt hållbarhetsarbete prövats och utvecklats.

I mars publicerade vi rapporten *Att arbeta för hållbar turism*. Rapporten riktar sig i första hand till offentliga eller privata organisationer som arbetar med turismutveckling. Men metoderna kan även användas av andra organisationer som vill arbeta strategiskt med hållbar utveckling. I anslutning till rapporten publicerade vi en digital hållbarhetsguide som beskriver en

process för hur regioner, kommuner, destinationer och större företag inom besöksnäringen och andra näringar kan arbeta med hållbarhet.

I maj rapporterade Sveriges Hembygdsförbund *Förstudie kring hembygdsrörelsens förutsättningar för att stärka sin position som besöksnäringssaktör*. I november beviljade Tillväxtverket Hembygdsförbundet medel för en fortsättning av förstudien, med målet att genomföra förstudiens förslag. Sveriges Hembygdsförbund förvaltar cirka 10 000 byggnader, har årligen 25 000 evenemang och har stor lokalhistorisk kunskap som kan komma besöksnäringen till del, särskilt när det gäller landsbygdsturism.

Projektet *Stärka världsarv*, som syftar till att ta pröva metoder för en samordnad besöksmåls- och världsarvsutveckling, fokuserade under året på att mobilisera aktörer inom världsarvet Falu gruva och Kopparbergslagen och skapa en gemensam målbild. Projektet drivs av Tillväxtverket tillsammans med Riksantikvarieämbetet och Region Dalarna. Projektet utgår från Unescos World Heritage Sustainable Toolkit som innefattar tio steg för en plats- och besöksmålsutveckling.

Samlad bedömning

Under livsmedelsuppdragets första år skapade Tillväxtverket en struktur för samordningsrollen. Vi byggde även relationer och förde dialoger med myndigheter och branschorganisationer. Det skapade goda förutsättningar för fortsatt samarbete i genomförandet av livsmedelsstrategin.

Tillväxtverkets främsta fokus inom turism och besöksnäring har varit omvärldsbevakning kring pandemins påverkan på näringen, och att planera för utveckling av kunskap om coronapandemins effekter. Fokus har även varit omställning av näringen. Det var därför värdefullt att Tillväxtverket deltog i skrivningar för den kommande programperioden för EU2020+. Vi fick även påverka innehållet i regeringens arbete med en ny nationell strategi för regional utveckling. På så sätt synliggjordes frågor inom turism och besöksnäring.

Företagens förutsättningar

I det här avsnittet redovisar vi Tillväxtverkets arbete på förenklingsområdet. Ramvillkor för företagande i form av lagar och regler, samt tillämpningen av dem, har stor betydelse för företagens konkurrenskraft. Företagande gynnas av ändamålsenliga, tydliga och förutsägbara regler och god tillgänglighet till information om regelverk och offentligt stöd samt främjande. Redovisningen utgår bland annat från regeringens fyra mål för förenklingsarbetet: regler ska främja företagens tillväxt, regelkostnader ska minska, det ska vara enklare att lämna uppgifter och handläggningstider ska minska.

Förenkling genom digitalisering

3 § 1, 14 Erbjuder myndighetsinformation som är relevant för företagen och även vägleda företagare till information hos andra offentliga aktörer.

ÅK 2.1 Redovisa resultat av de insatser som myndigheten har genomfört för att driva och utveckla verksamt.se samt de insatser som myndigheten har genomfört för att minska och förenkla uppgiftslämnandet för företag.

Bakgrund

Företag som verkar i regeltunga branscher lämnar återkommande uppgifter till olika myndigheter. Tillväxtverkets undersökning *Företagens villkor och verklighet 2020* visar att det i genomsnitt är 26 procent av företagen som anser att mängden uppgifter som ska lämnas till myndigheter är ett stort problem. Nästan hälften av företagen inom de gröna näringarna anger exempelvis det. En viktig del inom förenklingsarbetet är att samla och behövsanpassa information till företagen, samt att minska och förenkla företagens uppgiftslämnande.

2018 tog Tillväxtverket fram en målbild i form av ett nytt digitalt ekosystem utifrån genomförda kundresor med företagare och användarundersökningar. Vi bedömer att ekosystemet kraftigt kan förenkla myndighetskontakterna för företag och samtidigt skapa nytta för samtliga inblandade aktörer. Både på verksamt.se samt hos andra myndigheter, kommuner, ombud, tjänsteleverantörer, främjare och regeringen.

Målbilden för ekosystemet beskriver hur olika aktörer tillsammans kan skapa värdeerbjudanden till olika kundgrupper och består av 30 olika erbjudanden. Två erbjudanden som riktar till företagare är "Sammanhållna guidade processer för hela företagshändelser" och "Samlad information till uppgiftslämnare om hur ärendet fortskrider".

Som en del av Tillväxtverkets uppdrag inom ramen för livsmedelsstrategin genomför vi regelförenkling med fokus på hela livsmedelskedjan. Det sker dels genom utveckling av verksamt.se, dels genom att realisera de första delarna av ett digitalt ekosystem för enkla digitala myndighetskontakter för några centrala grenar inom livsmedelskedjan. Övriga uppdragsdelar finns redovisade i avsnittet Främja befintliga och nya näringar, Företagens konkurrenskraft.

Resultat och utveckling

Verksamt.se – resultat och användning

På webbplatsen verksamt.se finns information och service till blivande och befintliga företagare från över 50 olika myndigheter. Verksamt.se drivs av Tillväxtverket och Bolagsverket, med Skatteverket och Arbetsförmedlingen som aktiva samarbetsparter. Aktörerna utvecklar och förvaltar innehåll och tjänster på verksamt.se.

2020 hade verksamt.se 3,8 miljoner användare, en ökning med 19 procent jämfört med 2019. Den största anledningen till den stora ökningen är företagares behov av information kopplad till coronapandemin.

Cirka 31 procent av besöken på verksamt.se ledde till att användaren loggade in på Mina sidor. 2020 var antalet inloggningar 2,5 miljoner. Varje företagare som använde verksamt.se loggade i snitt in 4,7 gånger under året.

Tillväxtverket mäter nöjdheten hos användarna via en webbenkät som användarna fått svara på under fyra perioder under 2020. På frågan "Tycker du att verksamt.se gör det enklare att starta och driva företag?" svarade 72,8 procent ja. 19,5 procent svarade ja till viss del. 7,7 procent tyckte inte att verksamt.se gör det enklare att starta och driva företag. Jämfört med resultaten för 2019 var det 1,1 procent fler som svarade ja, 0,7 procent färre som svarade ja till viss del och 0,4 procent färre som svarade nej.

På frågan "Kunde du lösa ditt ärende med hjälp av verksamt.se?" svarade 59,7 procent ja, 22,5 procent svarade ja till viss del. 17,8 procent svarade att de inte kunde lösa sitt ärende med hjälp av verksamt.se. Jämfört med resultaten för 2019 var det 3,7 procent fler som svarade ja. 1,5 procent färre svarade ja till viss del, 2,2 procent färre svarade nej. Under 2020 arbetade Tillväxtverket aktivt med att göra förbättringar för dem som använder verksamt.se utifrån tidigare resultat för webbenkäten, bland annat genom att underlätta för dem som besöker verksamt.se i mobilen.

På verksamt.se finns det checklistor som användarna kan använda som stöd i processen att starta företag. Det finns branschspecifika checklistor för restaurang, hotell, biodling, vattenbruk och evenemang. Det finns även en generell checklista för att starta företag som inte är knuten till en specifik bransch. Under 2020 ökade antalet påbörjade checklistor med 29 procent. Av alla påbörjade checklistor står checklisten för restaurangverksamheter för den största ökningen under 2020.

Tillväxtverket arbetade med att göra verksamt.se tillgänglig för alla genom att uppfylla kraven i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service och det bakomliggande EU-direktivet. Verksamt.se uppfyller nu den internationella standarden och basnivån för tillgänglig webb, Web Content Accessibility Guideline (WCAG) 2.1 som föreskrivs för webbplatser inom EU. Arbetet har

resulterat i att verksamt.se har nått AA-nivå med vissa brister. Vi beskriver dessa i en tillgänglighetsredogörelse på verksamt.se.

Samlad information om det offentliga coronastödet

I och med coronapandemin såg myndighetssamarbetet *Starta och driva företag* tidigt ett behov av att samla information på verksamt.se om de offentliga stöd och åtgärder, samt lättnader i regler som gjordes för företagen med anledning av pandemin. Informationen handlade även om vart företag kunde vända sig för rådgivning och för hjälp med finansiering. Verksamt.se fick en central roll för svenska företag och företagsombud, och för en majoritet av Sveriges regioners och kommuners webbplatser.

Informationen fanns både på svenska och engelska. Verksamt.se var bland de första källorna för information till företag på engelska och lade mycket arbete på att klarspråksgranska texterna. Vi publicerade den första informationen om corona 6 mars. Under mars 2020 var informationen om corona den mest visade informationssidan med totalt 189 438 visningar.

Den coronarelaterade informationen var som mest visad under våren. Sidan hade totalt 961 669 antal visningar under året.

Utifrån det ökade behovet av företagsrådgivning valde vi även att synliggöra våra regionala sidor tillsammans med information om övrigt stöd kopplat till coronapandemin. Tillsammans med flera regioner genomförde vi också kommunikationsinsatser för att nå ut till företagen ute i regionerna. Det ledde till att regionssidorna på verksamt.se ökade med 77 procent under 2020.

Verksamt.se LIVE: Starta eget

Vi har under 2020 skapat och lanserat en ny digital produkt på verksamt.se – ett grundläggande halvdagswebbinarie, LIVE: Starta företag. Webbinariet handlar om att starta företag och är ett samarbete mellan sex myndigheter. Det sändes live vid tre tillfällen under hösten.

Syftet med produktionen är att möta behovet av lättillgänglig, digital myndighetsinformation om att starta företag. Målet är att deltagarna efter webbinariet ska ha fått svar på sina frågor, veta vart de kan vända sig för mer hjälp och veta vilket deras nästa steg är i processen att starta företag.

Totalt deltog 1 900 personer i höstens tre sändningar. Inspelningar av webinarier har dessutom setts i efterhand av nästan lika många personer. Totalt tyckte 83 procent av deltagarna som svarat på utvärderingarna att webbinariet helt eller delvis gjort det enklare för dem i deras företagsstart. 86 procent av deltagarna upplevde att de helt eller delvis fått svar på sina frågor och vet vilket nästa steg i deras företagsresa är.

Vidareutveckling av verksamt.se

Nya verksamt.se

Under 2019 påbörjade vi arbetet med att realisera nya verksamt.se som tar avstamp i den målbild för enklare myndighetskontakter som togs fram under 2018. En ny teknisk plattform som möjliggör löpande leveranser etablerades 2020, och vi påbörjade utvecklingen av ett tjänstekoncept som guidar företagaren genom hela startprocessen. Arbetet sker i nära samverkan med Tillväxtverkets uppdrag att förenkla för företag inom livsmedelskedjan

genom verksamt.se. Pilotbransch för att testa det nya tjänstekonceptet är vattenbruksföretag.

Arbetet med nya verksamt.se nedprioriterades då resurser behövde läggas på att hantera andra uppdrag till följd av coronapandemin. Det orsakade förseningar och gör att vissa leveranser ut mot kund kommer att dröja till 2021.

EU:s gemensamma digitala ingång

För att förenkla för EU-medborgare att röra sig fritt inom Europa antogs 2018 en EU-förordning för att etablera en gemensam digital ingång (*Single Digital Gateway*). Portalen ska lotsa användarna vidare till relevant information och relevanta digitala tjänster i varje medlemsstat. I slutet av 2020 kommer medborgare och företag lättare kunna ta reda på vilka regler och hjälptjänster som gäller på den nya hemvisten. Senast i slutet av 2023 ska de också kunna utföra ett antal förfaranden i alla EU-länder utan fysiskt pappersarbete. Portalen förväntas öka den gränsöverskridande aktiviteten och bespara företag mer än 11 miljarder euro per år.

I juni i år beslutade myndighetssamarbetet *Starta och driva företag* att arbeta från utgångspunkten att verksamt.se kan vara portalens landningssida i Sverige för företagsdelen, i väntan på regeringsbeslut. Under 2020 arbetade Tillväxtverket med att se till att verksamt.se uppfyller alla krav som ställs i EU-förordningen. Vi kartlade och kompletterade befintlig information, skapade en ny struktur (verksamt.se/sdg) och utarbetade instruktioner till behöriga aktörer.

Myndighetssamarbetet *Starta och Driva Företag* informerade de myndigheter som identifierat sig som behöriga om verksamt.se och de nya kraven vid tio olika tillfällen. En tät samverkan med både Bolagsverket och Myndigheten för digital förvaltning var nödvändig för att få viktiga funktioner på plats på verksamt.se till 12 december, och för att nå ut till de behöriga aktörerna med rätt och relevant information.

12 december fanns SDG-metataggar, en statistikfunktion och ett användaråterkopplingsverktyg som skickar begärda data till Europeiska kommissionen på plats på aktuella sidor på verksamt.se. Syftet var att hjälpa de behöriga aktörerna med att uppfylla förordningens krav. Sidorna är markerade med Your Europe-logotypen.

Kontaktpunkten för tjänsteföretagare

Lagstiftningen om tjänster på den inre marknaden, baserad på EU:s tjänstedirektiv, syftar till att undanröja hinder för gränsöverskridande tjänsteverksamhet och att säkerställa en hög kvalitet på sådan verksamhet. Varje medlemsstat ska ha en kontaktpunkt som ska informera företagare om gällande krav och förfaranden. Tillståndsförfaranden ska ske enkelt, elektroniskt och på distans. Den svenska digitala kontaktpunkten utgörs av verksamt.se. I dagsläget finns det cirka 90 anmälnings- och ansökningsförfaranden inom olika sektorer som berör 27 centrala statliga myndigheter, samt alla länsstyrelser och kommuner på verksamt.se. Verksamt.se utgör även den svenska digitala kontaktpunkten för EU:s yrkeskvalifikationsdirektiv som ska underlätta den fria rörligheten för både företagare och arbetstagare. På verksamt.se finns information om och ansökningsuppgifter för de cirka 70 yrken som är reglerade i Sverige.

Under 2020 omarbetades informationen om tjänstedirektivet och kontaktpunkten för att göra den mer lättnavigerad. Antalet ansökningar från andra EU/EES-länder via kontaktpunktens förmedlingsfunktion låg dock på en fortsatt låg nivå, med totalt sju ansökningar under hela 2020. Inga behöriga myndigheter besvarade dessa ansökningar via förmedlingsfunktionen.

Matchningstjänst för att lättare hitta stöd

Tillväxtverket arbetade vidare med utvecklingen och implementeringen av det vi kallar för matchningstjänsten på verksamt.se. Matchningstjänsten är en funktion där företagare kan hitta information om olika stöd, exempelvis rådgivning, finansiering och utbildning, och filtrera sitt resultat utifrån olika parametrar. Syftet är att underlätta för företag att hitta det stöd de behöver från regionala främjare och nationella myndigheter genom att samla det i en enda tjänst. Rådgivning och finansiering är, enligt tidigare gjorda målgruppsstudier, efterfrågade stöd. Den tekniska plattformen möjliggör även ett mer effektivt förvaltningsarbete och en smidigare hantering av personuppgifter.

Tillväxtverket avslutade en pilot tillsammans med region Skåne där vi gemensamt utvecklade ett upplägg av matchningstjänsten som inrymmer stöd inom företagandets olika faser. Under året har sidan där tjänsten ligger haft 8 513 sidvisningar och 182 användare har integrerat med matchningstjänsten. Användarna kan också ta till sig innehållet i tjänsten utan att filtrera sin sökning. Arbetet med piloten gav oss värdefulla lärdomar vad gäller framför allt implementeringen av tjänsten och hur vi kan göra det enklare för aktörer att använda och bidra med innehåll i tjänsten. Insikterna tog vi med oss i det fortsatta arbetet med andra regioner. Det upplägg som vi utvecklade i piloten kommer under 2021 ersätta samtliga tidigare matchningstjänster på verksamt.se.

Digitalt ekosystem för enklare myndighetskontakter

Digitalt först

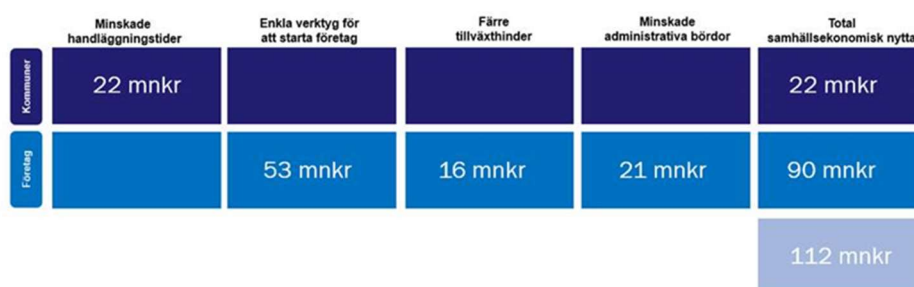
Under perioden 2017–2019 har Tillväxtverket haft ett regeringsuppdrag att verka för digitalt först. Uppdraget slutredovisades i februari 2020. De huvudsakliga slutsatserna från uppdraget är:

- Tillväxtverkets satsning tillsammans med Sveriges kommuner och regioner och Bolagsverket om ett enklare företagande inom restaurang och besöksnäring. (Se avsnitt Serverat.) har följts upp med en nyttoanalys. Den visar att satsningen bidrar till en potentiell samhällsekonomisk nytta på 100 miljoner kronor i nuläget, vilket vida överstiger projektets kostnader.
- För att maximera digitaliseringens fulla potential rekommenderar Tillväxtverket regeringen att tydligt satsa på att möjliggöra övergången till ett digitalt ekosystem. Det skulle möjliggöra en systematisk, långsiktig och positiv förändring inom samtliga mål på förenklingsområdet samt generera en stor samhällsekonomisk nytta.
- För att kunna realisera ekosystemet visar erfarenheterna från Serverat att det är centralt att alla aktörer i alla branscher tydligt ingår i ekosystemet, och att alla arbetar mot ett gemensamt prioriterat mål.

Serverat

Inom arbetet med Serverat, som drivs i samverkan med Bolagsverket och Sveriges kommuner och regioner, utvecklar vi nationella digitala tjänster som gör det enklare att starta och driva företag och att lämna uppgifter till myndigheter och kommuner. Arbetet omfattar framtagning av standarder och specifikationer för kommunala e-tjänster, samt framtagning av guider och checklistor för företagare på verksamt.se. 27 kommuner anslöt sig till Serverat under året. Sammanlagt är nu 68 kommuner anslutna.

Tillväxtverket har låtit utvärdera den samhällsekonomiska nyttan med Serverat för kommuner och företag. Utvärderingen visar att den potentiella nyttan av det som Serverat levererat hittills, och det antal kommuner som använde de nationella e-tjänsterna vid utgången av 2020, uppgår till cirka 112 miljoner kronor årligen. Företagens nytta består av kostnadssänkningar om 90 miljoner kronor årligen.

Tillväxtverket skickade en enkät till de kommuner som är anslutna till Serverat med en svarsfrekvens på 61 procent. De fick ange på en skala 1–5 hur nöjda de var med Serverats guider, checklistor och e-tjänster. Resultatet blev ett medelvärde på 4,1, där 1 betyder "inte alls nöjd" och 5 betyder "mycket nöjd". 17 procent svarade "vet ej".

I samma enkät fick kommunerna även svara på om Serverat gett kommunen ökad förmåga att arbeta med (a) digitalt kundmöte gentemot företag, (b) service och information till företag, (c) guidat digitalt stöd för att veta vilka statliga och kommunala tillstånd som företag behöver samt (d) förenklat uppgiftslämnande när företag söker tillstånd. Resultatet för samtliga förmågor är medelvärdet 3,8. 1 betyder "inte alls stärkt sin förmåga" och 5 "i mycket hög grad stärkt sin förmåga". 24 procent svarade "vet ej".

Under 2020 uppdaterades och breddades e-tjänsten för ansökan om stadigvarande serveringstillstånd i samverkan med myndigheter och kommuner. Totalt finns sex standarder för e-tjänster framtagna inom Serverat. Tillväxtverket uppdaterade vidare guiden och checklistan för att starta hotell till att även innefatta start av camping. Uppdateringen skedde i samverkan med branschorganisationer, myndigheter och kommuner.

Utveckla digitala tjänster för företag i livsmedelskedjan

I februari slutredovisade Tillväxtverket tillsammans med Jordbruksverket och Livsmedelsverket ett uppdrag att utveckla digitala tjänster som bidrar till förenklad information, guidning och service för företag i livsmedelskedjan. Tillväxtverket arbetade därefter med ett nytt uppdrag att förverkliga de förslag som lämnats för vissa centrala delar av livsmedelskedjan inom ramen för livsmedelsstrategin.

Målsättningen är att utveckla konceptet med sammanhållna guidade processer från de checklistor som idag finns på verksamt.se. De ska även innehålla möjlighet till att lämna uppgifter till respektive myndighet och ansöka om alla relevanta tillstånd som krävs för just den verksamhet som företaget planerar att bedriva. Genom att uppgiftslämnandet sker på verksamt.se finns det möjlighet att återanvända uppgifter mellan tillstånd och mellan myndigheter. På så sätt kan vi realisera principen "en uppgift en gång".

Den första branschen som de nya digitala tjänsterna testas på är vattenbruk. Uppgifter som vattenbruksföretag ska lämna in till olika myndigheter kartlades och standardiserades. En digital infrastruktur utvecklades på, och mellan, myndigheterna i samarbetet. Tillväxtverket byggde vidare på tjänster för en sammanhållen guidad process och samordnat uppgiftslämnande med målbilden att vi ska kunna realisera principen "en uppgift en gång". Vi planerar att visa en första prototyp av tjänsterna för företag på verksamt.se i juni 2021.

Samlad bedömning

Verksamt.se är idag den naturliga ingången för företagare som vill få samlad myndighetsinformation på ett och samma ställe. Användandet fortsatte att öka under 2020. Användarna är också fortsatt mycket nöjda och anser att verksamt.se gör det enklare att starta och driva företag.

Under pågående pandemi har verksamt.se spelat en viktig roll när det gäller kvalitetssäkrad och målgruppsanpassad information till företagen. Det är även ett exempel på god samverkan och samhällsekonomisk effektivitet. En majoritet av Sveriges regioners och kommuners webbplatser, regeringen.se samt krisinformation.se har hänvisat till verksamt.se och därmed inte själva behövt ta fram motsvarande information.

Ett konkret exempel på målgruppsanpassad information och snabb omställning under coronapandemin är framtagandet av den nya digitala produkten verksamt.se LIVE: Starta eget. Totalt deltog 1 900 personer i höstens tre sändningar. Totalt tyckte 83 procent av deltagarna som svarat på utvärderingarna att webinariet helt eller delvis gjort det enklare för dem i deras företagsstart. 86 procent av deltagarna upplevde att de helt eller delvis fått svar på sina frågor och vet vilket nästa steg i deras företagsresa är.

En utvärdering av den samhällsekonomiska nyttan med Serverat för kommuner och företag visar på kostnadssänkningar om 112 miljoner kronor årligen. Serverat är på så sätt ett betydande bidrag till Tillväxtverkets mål att minska företagets kostnader för regler och myndighetskontakter. Det är företagets tidsbesparing till följd av tillståndsguiderna på verksamt.se som står för den största delen av företagets sänkta kostnader. Även nyttan med nationella standarder och specifikationer för kommunala e-tjänster bedöms vara stor, särskilt för de företag i regeltunga branscher som har många uppgifter att lämna in till olika myndigheter. Antalet anslutna kommuner har ökat och en utvärdering som gjordes under året visar på en hög kundnöjdhet.

Det finns en stor potential att minska företagets administrativa börda med hjälp av digitalisering. Genom ökad samverkan mellan myndigheter i digitala ekosystem skulle uppgifter kunna delas, och företagen skulle endast behöva lämna en uppgift en gång. Verksamt.se har en viktig roll i realiserandet av ett digitalt ekosystem för enklare myndighetskontakter. Under 2020 påbörjade

Tillväxtverket arbetet med att utveckla myndighetsgemensamma digitala tjänster på verksamt.se för företag i regeltunga branscher. Det inledande arbetet har skapat de tekniska och juridiska förutsättningar som behövs för en sammanhållen digital förvaltning.

Konsekvensutredning vid regelgivning

4 § 1–4 Metodutveckling, rådgivning och utbildning med anledning av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

SU 2.5 Redovisa förslag och genomförda åtgärder för att konsekvensutredningarnas kvalitet ska höjas.

Bakgrund

Vid framtagande av nya och ändrade regler är det viktigt att konsekvenserna för företag utreds för att syftet med reglerna ska uppnås på ett så enkelt sätt, och till så låga kostnader, som möjligt för företagen. Ändamålsenliga regler innebär att företagen i högre utsträckning kan fokusera på att utveckla sin kärnverksamhet. Det bidrar till att stärka svenska företags konkurrenskraft.

Att utreda konsekvenser beroende på utformningen av regler behöver därför vara en del av arbetsmetoden vid allt regelarbete. Det är också nödvändigt att förväntade effekter av regler, liksom alternativa lösningar, redovisas i en konsekvensutredning. Anledningen är att det utgör en väsentlig del av beslutsunderlaget inför beslut om att införa eller ändra regler. Tillväxtverket arbetar för att underlätta arbetet med, och tydliggöra förväntningarna på, konsekvensutredningar av bra kvalitet.

Resultat och utveckling

Konsekvensutredning vid regelgivning

Under året deltog Tillväxtverket i Regeringskansliets kommittéutbildningar med ett utbildningspass om konsekvensutredningar vid regelgivning. Det skedde vid fyra tillfällen med sammanlagt 65 deltagare. Tillväxtverkets pass är en del i ett bredare utbildningskoncept anordnat av Kommittéservice för Regeringskansliets kommittéväsande. Ett av tillfällena ägde rum i fysisk form, tre var digitala.

En av de digitala utbildningarna har utvärderats. Vi gjorde utvärderingen samlad utifrån hela utbildningsdagen med flera föreläsare. Utvärderingen visar att av elva som svarade på enkäten var samtliga nöjda, eller mycket nöjda med utbildningsdagen som helhet. Tillsammans med Ekonomistyrningsverket genomförde Tillväxtverket en digital utbildning för Jordbruksverket med 50 deltagare. Utvärderingen visar att av de 30 som svarade ansåg samtliga att utbildningen var mycket bra eller bra. Därutöver genomförde vi en mer begränsad och riktad digital utbildningsinsats för Boverket. Utbildningen fokuserade på analys av påverkan på små företag och på konkurrensen till följd av regler och hade 15 deltagare.

Vi gav också stöd till 14 kommittéer och myndigheter. Av dessa yttrade sig Regelrådet om två konsekvensutredningar. Båda bedömdes uppfylla kraven

i förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning. Vidare yttrade sig Regelrådet under året över sju konsekvensutredningar där vi stöttat tidigare år. Av dessa bedömdes två vara av tillräckligt bra kvalitet. Det proaktiva arbetet med att aktivt marknadsföra det stödjande arbetet nedprioriterades under året till förmån för annat arbete relaterat till den pågående coronapandemin. Det medförde att vi inte lämnade stöd i samma omfattning som under ett normalt år.

Tillväxtverket tillhandahåller också personliga resurser för det dagliga arbetet som Regelrådet behöver för att granska kvaliteten på konsekvensutredningar som tas fram vid förslag till nya och ändrade regler. Resultatet av Regelrådets arbete redovisas separat i Regelrådets kommande årsrapport.

Kvalitetshöjande förslag och åtgärder

I februari 2020 presenterade Tillväxtverket ett antal förslag till åtgärder som skulle kunna vidtas inom ramen för regelprocessen genom att involvera företagen i tid, och genom att utvärdera gällande regler.

- Tillväxtverket bör skapa en grund för att kunna genomföra breda samskapande förenklingsinsatser. Det kan ge konkreta resultat i form av enklare regler, kortare handläggningstider och bättre digitala tjänster för företagen. Det är en fördel att kunna erbjuda kunskap om behov av förenklingsåtgärder och påverka på företagets konkurrenskraft och samtidigt balansera de olika intressen som kan finnas.
- I 6 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning bör det införas ett krav att genomförandet och resultatet av tidiga samråd ska redovisas.
- Regelrådets granskning av konsekvensutredningar ska även omfatta beskrivningen av sådana genomförda samråd. Med en instans som granskar att samråd genomförs och dessutom redovisas skulle såväl brister som förtjänster i samråden synliggöras. Vidare anser vi att möjligheten till digitala samråd behöver utredas och i ett första steg testas inom ramen för befintlig struktur på verksamt.se.
- Systemet bör vara utformat så att hela författningsskedjan, lag-förordning-föreskrift, omfattas av utvärdering. Ett sådant system skulle leda till en större enhetlighet och säkerställa att även författningar på högre nivå omfattas av ett krav på utvärdering. Inom ramen för nu gällande regelverk, förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, anser vi att det bör övervägas att 10 § i nämnda förordning dels utvidgas till att utöver uppföljning även omfatta utvärdering, dels tydliggör vad en utvärdering bör omfatta. Vi anser även att man bör överväga att införa krav i anslutning till 10 §. Att myndigheter ska redovisa vilka utvärderingar som har gjorts och vad de har resulterat i.
- Slutligen föreslår vi att regeringen efterfrågar att OECD gör en översyn av förenklingsområdet i Sverige.

Samlad bedömning

Tillväxtverket fortsatte under året att tillhandahålla stöd i enskilda arbeten med konsekvensutredningar, genomföra utbildningsinsatser och att bidra med resurser för Regelrådets arbete. Genomförda utvärderingar av

utbildningsinsatser visar att de som tagit del av dem i stor utsträckning varit nöjda. Med hänsyn till den rådande coronapandemin behövde samtliga delar i varierad omfattning nedprioriteras för att vi skulle kunna hantera andra pandemirelaterade arbetsuppgifter. Vi har dessutom årligen lämnat förslag på åtgärder som syftar till att höja konsekvensutredningarnas kvalitet. Eftersom dessa åtgärder berör hela den regelgivande statsförvaltningen förutsätter de politiska beslut.

Förenkling genom regler och regeltillämpning

4 § 5-11

- Ansvara för metodutveckling och genomförande av mätningar av administrativa och andra kostnader för företag som tillämpning av regelverk kan medföra.
- Inhämta och följa upp synpunkter och förslag från näringslivet som rör arbetet med att förenkla för företag.
- Utveckla och föreslå nya insatser inom förenklingsarbetet.
- Delta i det internationella arbetet med att förenkla för företag.
- Främja en god kunskap hos myndigheter om hur företag påverkas av tillämpning av regelverk och förenklingsarbetet.
- Stödja och samordna förenklingsarbetet hos myndigheter som har omfattande verksamhet riktad till företag.
- Stödja och genomföra insatser som förenklar företagens myndighetskontakter på lokal och regional nivå.

ÅK 2.2 Utveckla och föreslå nya insatser inom förenklingsarbetet som särskilt kan hjälpa företag i en återhämtning från coronapandemin.

Bakgrund

Lagar och myndighetsregler är ett av de främsta upplevda tillväxthindren för små och medelstora företag. Tillväxtverkets undersökning *Företagens villkor och verklighet 2020* visar att cirka en fjärdedel av små företag upplever lagar och myndighetsregler som ett stort hinder för utveckling och tillväxt. Det påvisar vikten av ett aktivt och löpande förenklingsarbete när det gäller regler och hur de tillämpas.

Under 2020 genomförde vi flera aktiviteter för att följa upp förenklingsarbetet inom offentlig sektor, lämna förslag på konkreta förenklingsåtgärder och få ny kunskap på området.

Resultat och utveckling

Kostnader till följd av regler

Tillväxtverkets arbete på regelkostnadsområdet tar avstamp i regeringens mål om att de administrativa kostnaderna för företag till följd av regler ska

vara lägre 2020 än 2012. Sedan 2014 följer vi därför upp hur företagens administrativa kostnader påverkas av nya och ändrade regler. Vår uppföljning visar att de administrativa kostnaderna för företagen totalt sett har ökat de senaste åren.

Sedan 2016 analyserar vi regeleffekterna ur ett bredare perspektiv. Analysen omfattar inte bara administrativa kostnader, även andra effekter för företagen såsom investeringskostnader, produktionskostnader samt konkurrens effekter. Varje år tar vi fram en rapport med en uppskattning av utvecklingen för regelkostnader som uppstått till följd av nya eller ändrade regler. 31 mars 2020 lämnade vi rapporten för 2019 till regeringen.

Förenklingsarbete på 19 myndigheter

Regeringen har gett 19 nationella myndigheter med ett stort antal företagskontakter i uppdrag att förenkla för företag. Uppdraget pågick 2014–2020 som en del av regeringens förenklingsarbete. Tillväxtverket hade dubbla roller i uppdraget. Vi skulle dels redovisa vårt eget arbete med att förenkla för företag, dels analysera resultatet av samtliga myndigheters arbete och sammanställa det i årliga rapporter till regeringen. Syftet är bland annat att säkerställa positiv utveckling över tid.

Under året analyserade Tillväxtverket den utveckling som skett fram till 2019 och sammanställde det i en delrapport till regeringen. Resultatet visade att det har skett en viss positiv utveckling. Handläggningstider för företag har blivit kortare och dialogen med företagen har ökat. Årets uppföljning inkluderade dialog vid regelgivningsarbete på ett tydligare sätt jämfört med tidigare uppföljningar. Arbete med tjänstedesign och arbete kopplat till förordningen (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag, samt förenkling av företagets kontakter med kommuner och länsstyrelser var andra nya områden i uppföljningen. Syftet var att ge myndigheterna tillfälle till fördjupad reflektion kring dessa aspekter av förenklingsarbetet. Vi lämnade rekommendationer i syfte att stärka regeringens och myndigheternas förmåga att åstadkomma bättre resultat framöver.

Förenklingsresan

30 juni 2020 slutrapporterade Tillväxtverket regeringsuppdraget *Uppdrag att sammanställa, analysera och konkretisera förenklingsförslag (N2019/03051/MK (delvis), NM2019/03033/MK (delvis))*. Syftet med uppdraget var att lämna förslag på förenklningar för att åtgärda de problem och hinder som företag och organisationer lämnat vid, eller i anslutning till, näringsministerns möten med företagare under den så kallade *Förenklingsresan 2019*.

Vi lämnade förslag på förenklningar inom följande områden:

- tillsynsavgifter inom alkohol- och tobaksområdet
- kör- och vilotider inom transportområdet
- mervärdesskatt
- hotelltillstånd
- information vid regelgivning

Tillväxtverket bedömer att om förenklingsförslagen genomförs förväntas effekterna bli en ökad tydlighet och transparens samt en minskad regelbörda för företagen. Vissa förslag leder också till minskade kostnader för administration, vilket ligger i linje med regeringens förenklingspolitiska målsättning om att de administrativa kostnaderna ska minska. Därutöver är bedömningen att förenklingsförslagen kommer att leda till förbättrat förtroende och stärkt tillit mellan näringsidkare och offentliga aktörer.

En annan slutsats från arbetet är att det är viktigt att se över behovet av förenklingsinsatser på systemnivå, och att säkerställa ett fortsatt systematiskt och effektivt förenklingsarbete. Tillväxtverket lämnade därför även förslag på hur regelgivningsprocessen kan vidareutvecklas.

Förenkling med anledning av coronapandemin

30 oktober 2020 delrapporterade Tillväxtverket ett regeringsuppdrag som handlade om att utveckla och föreslå nya insatser inom förenklingsarbetet som särskilt kan hjälpa företag att återhämta sig efter coronapandemin.

Tillväxtverket lämnade förslag på förenklingar inom följande områden:

- mervärdesskatt
- regelöversyn
- digitalisering
- kompetensutveckling/kompetensförsörjning
- regional exportsamverkan
- verksamt.se
- hotelltillstånd
- efterhandsbetalning
- personalliggare
- serveringstillstånd samt uteservering

Förenklingsförslagen rör huvudsakligen branscherna för hotell och logi, restaurang, bar, catering och evenemang, som är några av de branscher som drabbats hårdast av den ekonomiska krisen till följd av pandemin. Slutredovisning ska ske i samband med Tillväxtverkets årsredovisning 2021.

Förslag för ökad måluppfyllelse

Tillväxtverket ska årligen redovisa förslag och genomförda åtgärder för att öka måluppfyllelsen för regeringens mål för förenklingsarbete. Eftersom förenklingsmålen endast sträcker sig till och med 2020 fokuserade vårt förslag i 2020 års rapportering på formulering av mer ändamålsenliga målsättningar för förenklingsarbetet, och förslag på strategier för ökad måluppfyllelse. Vi föreslog även nya metoder för uppföljning av förenklingsarbetet och kommunikationsinsatser som stärker arbetet.

Vår analys visar att det finns behov av att konkretisera strategin bakom förenklingsarbetet för att modernisera arbetet, öka takten och genomföra

mer kraftfulla insatser samt för att revidera målen. Utgångspunkterna för våra förslag på nya mål är att de tillåter en flexibilitet i vilka förenklingsinsatser som genomförs utifrån företagets behov.

Målen är att:

- regler ska vara träffsäkra och inte skapa krångel
- det ska vara enkelt och tryggt att följa regler
- myndigheters service ska vara företagsanpassad.

Målen svarar mot företagets behov på en övergripande nivå och ska motivera att förenklingsinsatser görs på rätt saker. Förenklingsinsatserna ska i sin tur resultera i att företagen upplever en positiv förändring i sin vardag med ökad konkurrenskraft som följd.

För att åstadkomma en positiv förändring för svenska företag behöver förenklingsarbetet ske på bred front hos relevanta, ansvariga myndigheter på alla nivåer. Det innebär på såväl EU-nivå som nationellt, regionalt och kommunalt. Det är viktigt att myndigheter förstår hur förenklingsarbetet ska ske, och känner ett ansvar för att deras förenklingsinsatser bidrar till regeringens visioner för förenklingsområdet. Den föreslagna strategin som ska ligga till grund för förenklingsarbetet bygger på följande principer:

- Styrning genom löpande och riktade uppdrag.
- Samverkan mellan myndigheter för ökad helhetssyn.
- Behovsdrivet arbetssätt – samskapa med de som berörs.
- Digitalt ekosystem för enklare myndighetskontakter.
- Effektiv regelprocess och systematisk utvärdering.

Internationellt arbete

Tillväxtverket representerar Sverige i flera organ. I OECD:s regelkommitté, Regulatory Policy Committee (RPC), som är ett forum för utbyte av erfarenheter och idéer som rör regelgivningsprocessen, ligger tyngdpunkten på konsekvensutredningar, samråd och utvärderingar. Under 2020 deltog vi i ett kommittémöte. Vi deltog även på ett seminarium med fokus på att säkra kvaliteten på krislagstiftning som OECD anordnade i samarbete med Storbritannien.

EU-kommissionens nyinrättade plattform, Fit for Future (F4F), tidigare Refitplattformen, utgör en del i kommissionens arbete med regelförbättring. Plattformen består av en regeringsgrupp och en intressentgrupp som behandlar inkomna förslag på regelförbättringar från allmänhet, företag eller nationella administrationer. Dessa utfärdar även rekommendationer med syfte att dessa ska ingå i kommissionens arbetsprogram kommande år. Vanligen träffas de fyra till fem gånger per år. 2020 anordnades endast ett möte där Tillväxtverket deltog.

DEBR (Directors and Experts on Better Regulation) är ett forum för strategiska frågor kopplade till bättre lagstiftning och regelförenkling.

Forumet består av representanter från EU:s medlemsstater. Under 2020 deltog vi i en konferens som anordnades av det tyska ordförandeskapet.

RegWatchEurope är ett europeiskt nätverk bestående av oberoende granskningsorgan där Regelrådet, som Tillväxtverket bistår med stöd, är medlem. Det övergripande målet för nätverket är att främja regelförbättring på nationell och global nivå genom erfarenhetsutbyte och påverkansarbete. Vi deltog bland annat i två workshops som nätverket anordnade och tog fram ett policypapper om hur regelförenklingsarbetet kan förbättras på EU-nivå. Vi deltog även vid ett seminarium som anordnades av EU-kommissionens nämnd för lagstiftningskontroll.

Det internationella samarbetet är en viktig del i Tillväxtverkets arbete med att främja bättre lagstiftning på såväl nationell nivå som inom EU och globalt. Under 2020 var arbetet särskilt betydelsefullt för att utbyta erfarenheter om lagstiftningsprocesser och åtgärder kopplade till coronapandemin. Med tanke på att många regler fattades under stark tidspress är en viktig gemensam slutsats att utvärderingen av dessa i efterhand är angeläget.

Kunskapspridning om företagens upplevelser av regler

Tillväxtverket ska främja myndigheters kunskap om hur företagen påverkas av tillämpning av regelverk och förenklingsarbetet. Under året analyserade och publicerade vi ny statistik från undersökningen *Företagens villkor och verklighet* i en webbartikel på tillvaxtverket.se. Vi tog fram anpassad statistik från samma undersökning och tolkningar av *Utredningen om förenklade skatteregler för egenföretagare (Fi 2019:09)* samt av utredningen *Enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag (N 2020:03)*. Vi har också delat med oss av vår kunskap om företagens upplevelser av regler, och arbetet med att förenkla för företag till berörda personer hos Försäkringskassan, Folkhälsomyndigheten och länsstyrelsen i Östergötland.

Samlad bedömning

Tillväxtverket bedömer att rapporteringarna av regeringsuppdragen och andra aktiviteter, som genomförts för att öka kunskapen och följa upp förenklingsarbetet nationellt och internationellt, har gett regeringen, Tillväxtverket och våra samarbetspartners insikter. Dessa rör utvecklingen på förenklingsområdet och behovet av att modernisera och öka takten i förenklingsarbetet, och inte minst insatser som kan hjälpa företagen till en snabbare återhämtning från den ekonomiska krisen.

Företagen i regionen

I det här avsnittet redovisar vi analys och bedömning av det samlade resultatet och utvecklingen av Tillväxtverkets verksamhet inom hållbar regional tillväxt. Vi redovisar även hur den svenska förvaltningen och kontrollen av EU-stöd har effektiviserats.

Utvecklingskraft och tillgänglighet

2 § 2–4 Utvecklingskraft och tillgänglighet.

SU 3.2 Inrättande av analysgrupp för regional tillväxt och attraktionskraft 2014–2020.

SU 3.5 Inrätta ett kansli till Forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020.

SU 3.13 Digitalisering av finansiering och resultat.

Bakgrund

Tillväxtverket ska verka för att den utvecklingskraft och tillväxtpotential som finns i gles- och landsbygder, små och medelstora städer samt i storstadsområden nyttjas och vidareutvecklas. Vi ska även verka för hållbara lösningar som ur ett miljö- och klimatperspektiv stöder utvecklingen av ett konkurrenskraftigt näringsliv i alla delar av landet. Vi ska också främja tillgängligheten till kommersiell och offentlig service för företag och medborgare i områden där det inte finns så mycket service.

Resultat och utveckling

Tillväxtskapande samhällsplanering

Insatsen tillväxtskapande samhällsplanering handlar om att förbättra samordningen av lokala och regionala planeringsprocesser för ett effektivare regionalt tillväxtarbete. Inom insatsen fattade vi beslut om sju projekt och slutrapporterade nio projekt.

Vi påbörjade en kunskapsanalys av delar av vår projektportfölj. Uppdraget handlar om att analysera åtta projekt ur insatserna *Utveckla svenska städer som regionala tillväxtmotorer 2016–2019* samt *Pilotprojekt inom tillväxtskapande samhällsplanering 2018–2020*. Analysen ska systematiskt sammanställa resultat, lärdomar och framgångsrika metoder och arbetsätt från dessa två insatser.

Vi genomförde utlysningen *Stärk den regionala planeringen*. Utlysningen hade två inriktningar, ökad kunskap inom regional planering samt förbättrade regionala planeringsprocesser. Den hade tre teman, tillgång på el och mark för utveckling av näringslivet, ökad tillgänglighet inom och mellan regioner

för att stärka näringslivet samt stärkt besöksnäring genom samordnade planeringsprocesser. Sju projekt beviljades.

Under året publicerade Tillväxtverket rapporten *Platsens betydelse för industrin*. Rapporten är ett kunskapsunderlag för kommuner, regioner och andra offentliga aktörer om vilka behov som framtidens industriföretag kan tänkas ha, och vad vi kan göra tillsammans för att möta behoven. Rapporten innehåller tre framtidsscenarioer som även var utgångspunkten för det lärpass som vi arrangerade tillsammans med Karlstads universitet vid Reglabs årskonferens i Visby i mars 2020. Lärpasset syftade till att tillsammans med konferensdeltagarna diskutera och vidareutveckla de tre scenarierna för att öka kunskapen om industrins platsbehov, och vilka insatser som behövs för att möta dessa.

Vi tog fram rapporten Fyra framtidsscenarioer - om regionala effekter av framtidens elbrist, som syftar till att myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga aktörer ska få ökad kunskap om behovet av att arbeta med omvärldsbevakning. Rapporten belyser vilka möjliga regionala effekter som kan bli resultatet om en ökad efterfrågan på el inte kan tillgodoses. Framtidsscenarioerna togs fram med hjälp av RAPS (Regionalt analys- och prognossystem) som är ett verktyg för regional planering.

I syfte att stärka flernivå- och sektorsamverkan genomförde Tillväxtverket två möten tillsammans med representanter från Trafikverket, Region Dalarna, Region Västernorrland, Mora kommun och Ånge kommun. Mötena handlade om hur samverkan kan stärkas för att på ett bättre sätt planera för lokal utveckling och tillväxt med transportinfrastruktur i fokus. Viktiga slutsatser var vikten av att fokusera på samverkan där en gemensam utmaning står i fokus samt att bredda begreppet transportinfrastruktur till tillgänglighet, för att underlätta flernivå- och sektorsamverkan. Arbetet ska slutligen landa i en promemoria med ny kunskap inom flernivåsamverkan.

Smart specialisering

Smart specialisering (S3) är ett begrepp som introducerades av EU-kommissionen för att kraftsamla för innovation och tillväxt inom områden med störst potential. 2016 till 2020 hade Tillväxtverket ett regeringsuppdrag att stödja aktörer med regionalt utvecklingsansvar i deras arbete med smart specialisering samt att sprida kunskaper och erfarenheter från arbetet. Smart specialisering kommer också att vara ett nödvändigt tematiskt villkor inom det största prioriterade området, politiskt mål 1, i regionalfondsprogrammen 2021–2027.

Under 2020 fokuserade vi på dialoger och nätverksträffar med regionerna samt genomförande av klusterprogrammet S3-piloten. Syftet var att stärka företagen samt kunskapsstödet i utarbetandet av de åtta regionala programmen. Vi lämnade stöd om smart specialisering i samband med programskrivandet, både löpande i ett tematiskt seminarium, programmerings *SYNK*, och genom peer review av programutkast för de nio programmen. (Se avsnitt Förberedelser av sammanhållningspolitiken efter 2020.) Vi lämnade även remissvar om regionala smarta specialiseringsstrategier.

Tillväxtverket genomförde tre nätverksträffar digitalt, i april, september och oktober, där vi samlat företrädare för regioner, myndigheter och regeringen samt EU-kommissionen (DG Regio) för kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Den

första träffen i april och sammanföll med ovan nämnda tematiska seminarium. På träffarna klargjorde vi vilka kriterier som gäller för smart specialisering i regionalfondsprogrammen 2021–2027 och informerade DG Regio om vårt arbete för kommande programperiod. Vi har delat kunskap om olika programformuleringar för att stimulera ett lärande mellan regioner och mellan regional och nationell nivå. Av deltagarna på den första nätverksträffen uppgav 86 procent att de fått ökad förmåga inom smart specialisering. På frågan om helhetsintrycket av nätverksträffen svarade 93 procent av deltagarna fem eller fyra på en femgradig skala, där fem var högsta betyg. Av deltagarna i nätverksträffen 21 oktober uppgav 93 procent av dem att de fått ökad förmåga inom smart specialisering. På frågan om helhetsintrycket av nätverksträffen svarade 80 procent av deltagarna fem eller fyra på en femgradig skala, där fem är högsta betyg. Det var 15 deltagare som besvarade respektive enkät vilket är över hälften av 21 regioner.

S3-piloten är ett klusterprogram med syfte att utveckla och stärka ledarskapet i företagsklusterorganisationer som har prioriterats inom regionernas smarta specialiseringsområden. Inom programmet får 21 klusterorganisationer möjlighet till kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte. 14 av klustren har blivit beviljade upp till en miljon kronor för att bli bättre på att stötta sina företag med rätt insatser. Under 2020 genomförde vi tre kunskapsträffar där klusterledarna på olika sätt delade erfarenheter.

Tillväxtverket deltog även i Kommissionens (DG Grow) expertgrupp om kluster. Vi genomförde ett fysiskt möte och två digitala. Vi deltog också i en diskussionsgrupp för förändringen av European Cluster Collaboration Platforms (ECCP) webbplats.

Sammantaget lyckades vi samla regionerna kring frågan om smart specialisering. 13 svenska regioner har idag en uttalad strategi för smart specialisering, fem regioner har en strategi under utveckling och tre regioner en arbetsstrategi. Flera regioner är i en process för omarbetning och förnyelse av sin strategi.

Smart industri i regionerna

Smart industri i regionerna har som mål att främja den regionala förmågan att stödja industrins omställning och konkurrenskraft. Uppdraget löper enligt ursprungsbeslutet 2018–2020. Men i samband med delrapportering till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i mars gjorde vi en förfrågan om förlängd tid för uppdraget med anledning av coronapandemin.

Regeringen fattade beslut om förlängning i oktober och två tredjedelar av projekten kommer att ansöka om att fortsätta projektverksamheten till 31 mars 2021. Våra projektägare har i olika grad lyckats ställa om sina aktiviteter med digital utformning men vissa delar har varit svåra att genomföra enligt plan.

Upphandlade utvärderare lämnade en delrapport i januari. Rapporten är en portföljanalys som visar på bredden i de beviljade projektens ansatser och inriktning vilket också redovisas i delrapporten.

I Tillväxtverkets arbete med tillväxtskapande samhällsplanering ser vi koppling till olika aspekter på hur platsers attraktivitet spelar roll i industrins utveckling. Tillsammans med Sweco producerade vi rapporten "Platsens betydelse för industrin". Den utgår från tre olika framtidsscenarioer och vi har lyft fram den i olika sammanhang under året. På Reglabs årskonferens i Visby 11–12 mars arrangerade vi ett lärseminarium med utgångspunkt från rapporten och de tre scenarierna. (Se avsnitt Tillväxtskapande samhällsplanering.)

22 september arrangerade vi ett regionalt dialogmöte där regionernas syn på nyindustrialiseringsstrategin lyftes fram.

Miljödriven näringslivsutveckling

Tillväxtverket ska verka för hållbara lösningar som ur ett miljö- och klimatperspektiv stöder utvecklingen av ett konkurrenskraftigt näringsliv i alla delar av landet. Inom ramen för ett pågående regeringsuppdrag har vi låtit Högskolan i Gävle göra en kartläggning av regionernas utbildningsbehov inom CE (cirkulär ekonomi), hur regionerna jobbar med CE med goda exempel samt en utvärdering av nio genomförda pilotprojekt inom CE. Därutöver genomförde Chalmers en utbildning inom CE för regionerna och EEN-rådgivarna. Vi lämnade rapport till regeringen i april 2020.

Kommersiell service

Kommersiell och offentlig service behövs för att skapa miljöer där det är attraktivt att bo, arbeta och driva företag. Utan service, inga företag, och utan företag, ingen service. Tillväxtverket arbetar för att öka tillgängligheten till kommersiell service i serviceglesa områden, främst grundläggande kommersiell service såsom dagligvaror, drivmedel, post, apotek och betaltjänster. Vi samverkar med regioner och länsstyrelser som har ansvar för regionalt tillväxtarbete och stöden till kommersiell service, och med nationella och kommersiella aktörer inom serviceområdet.

I april lämnade vi en rapport till regeringen med beskrivning av insatserna under 2019 inom området kommersiell service för företag och medborgare. Vi konstaterade att totalt beviljade stöd till kommersiell service för tredje året i rad uppnått en historisk högsta nivå på 284 miljoner kronor.

Regionala serviceprogram

För att stimulera arbetet med grundläggande kommersiell service har varje län ett regionalt serviceprogram. Programmen ska bland annat samverka med regionala utvecklingsstrategier och regionala handlingsplaner inom landsbygdsprogrammet 2014–2020.

I 2020 års uppföljning av serviceprogrammen konstaterade Tillväxtverket att den pågående programperioden 2014–2020 hade påverkats negativt. Uppföljningen visade tappat tempo genom regionbildningen i många län, och medel för stöd till kommersiell service har varit uppdelade på både regioner och länsstyrelser. Tillväxtverket menade att det är troligt att den diskussion som kommer föras efter coronapandemin kommer rikta ett extra ljus på vikten av strategisk serviceplanering på både regional och kommunal nivå. En analys av tillgänglighet till service bör uppdateras kontinuerligt och region och länsstyrelse bör göra den tillsammans. Analysen bör utgå från kommunala varuförsörjningsplaner eller serviceplaner.

Särskilt driftstöd till dagligvarubutiker

Tillväxtverket har uppdraget att under perioden 2018–2023 fördela högst 70 miljoner kronor per år till regioner som ett långsiktigt stöd till dagligvarubutiker i glesbygdsområden som bedöms som särskilt sårbara och utsatta. 25 februari fördelade vi 55,7 miljoner kronor för 2020. Därefter kunde regionerna börja besluta om årets driftstöd till dagligvarubutikerna. Under hösten fördelade vi ytterligare 1,8 miljoner kronor till sammanlagt sex regioner utifrån behovet av ytterligare medel under året. Under året fick 276 butiker särskilt driftstöd om totalt 54,5 miljoner kronor.

Nationell och regional samordning

Tillväxtverket arbetar med nationell och regional samordning av grundläggande kommersiell service. Bland annat genom att skapa mötesplatser för de regionala aktörerna som hanterar stöden till kommersiell service och regionala serviceprogram. I juni genomförde vi ett digitalt möte med Centralt samordningsforum på nationell nivå. På mötet deltog 18 representanter, fem kvinnor och 13 män från 15 bolag, organisationer och myndigheter som är viktiga för servicefrågorna. Övergripande tema var hur coronapandemin hade påverkat bolagens verksamhet och vilka eventuella åtgärder som hade vidtagits. Deltagarna bytte även kunskap om aktuell verksamhet och vad som planeras framåt inom respektive organisation. Enligt enkätsvar från 14 deltagare ansåg 86 procent i hög grad att mötet gett ökad kunskap om olika aktörers insatser för kommersiell service. 64 procent ansåg att mötet i hög grad bidragit till ökat erfarenhetsutbyte mellan deltagarna.

I februari genomförde Tillväxtverket en nationell konferens för handläggare för servicefrågor på regioner och länsstyrelser med totalt 34 deltagare, varav 20 kvinnor och 14 män. På konferensen diskuterades framtida utmaningar med strategiskt arbete med kommersiell service, syftet med olika ekonomiska stöd samt behov av förändringar av dessa. Enligt enkätsvar från 30 deltagare ansåg 87 procent att konferensen gett en ökad förmåga inom strategiskt servicearbete.

Under hösten genomförde Tillväxtverket fyra digitala möten med handläggare för servicefrågor. Under året har vi även publicerat 47 nyhetsartiklar på den gemensamma digitala arbetsytan för samma målgrupp. 19 regioner har svarat på en enkät om hur Tillväxtverkets samlade kunskapsspridning om servicefrågor har ökat deras förmågor. 89 procent ansåg att de fått ökad förmåga att främja tillgängligheten till kommersiell service. 71 procent ansåg att de i hög utsträckning fått inspiration till förändring i arbetet.

Stödmyndighet för landsbygdsprogrammet 2014–2020

Tillväxtverket är stödmyndighet för landsbygdsprogrammet 2014–2020 med uppgiften att besluta om projektstöd till insatser som förbättrar tillgängligheten till service lokalt. Jordbruksverket är förvaltande myndighet för programmet.

9 april fick Tillväxtverket besked om att Jordbruksverket dragit in kvarvarande budgeterade medel för året samt att alla återföringar från projekt, från det datumet, går tillbaka till Jordbruksverket. Under 2020 beslutade vi om projektstöd till två initiativ om totalt 2,5 miljoner kronor i stöd. Besluten avser stöd till pilotprojekt för utveckling av lokala

servicelösningar. Vi har hittills beviljat totalt knappt 125 miljoner kronor som stödmyndighet för Landsbygdsprogrammet 2014–2020.

Sedan 2014 har totalt 65 projekt startat. Under året har 42 projekt pågått runt om i landet för att stärka servicearbetet och utveckla nya servicelösningar. Hittills har vi handlagt 280 ansökningar om utbetalning och beslutat om 76,8 miljoner kronor i projektmedel för utbetalning.

Till och med 2020 är 43 insatser slutförda, där resultaten är ökad samverkan, nya metoder och arbetssätt samt förbättrad tillgänglighet till service i form av exempelvis servicepunkter.

Under året har Tillväxtverket fokuserat arbetet på uppföljning av pågående projekt samt paketering och spridning av kunskap. Sedan 2017 har vi bedrivit projektet *Kunskap och strategiskt lärande för framgångsrikt servicearbete*, med Sweco som upphandlad konsult. Efter intervjuer med regionala och lokala projekt i olika faser har vi nu hittat fem faktorer som måste samspela för att arbetet med att utveckla service ska fungera. Resultatet presenterades i rapporten *Med samverkan som nav*. Vi har även illustrerat resultatet i en kort film som lanserades tillsammans med rapporten i oktober.

Regional tillväxt och attraktionskraft

Regeringen har inrättat en analysgrupp för regional tillväxt och attraktionskraft för perioden 2014–2020 med statliga myndigheter som är särskilt viktiga i genomförandet av politiken. Tillväxtverket har en analytiskt stödjande och samordnande funktion till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) i gruppens arbete.

Under 2020 har vi medverkat i planeringen och genomförandet av två digitala möten samt framställningen av ett analysunderlag om hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2020.

Forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020

Tillväxtverket har i uppdrag att vara kansli för Forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020. Forum är regeringens arena för dialog och samverkan mellan regeringen och regionala aktörer med uppgifter inom det regionala tillväxtarbetet. Syftet är att föra dialog om långsiktiga och strategiskt viktiga frågor som har betydelse för en hållbar regional tillväxt och attraktionskraft. Vi genomför uppdraget i samverkan med Näringsdepartementet.

Under 2020 genomförde Tillväxtverket tillsammans med regeringen totalt tio forum, varav sex politikerforum och fyra tjänstemannaforum. Utöver det bistod kansliet regeringen vid ett mindre antal sammankomster med ledamöterna, där frågor lyftes kopplade till pandemin och den kommande programperioden inom EU.

Digitalisering av finansiering och resultat

Tillväxtverket har i uppdrag att digitalt kommunicera information om användning av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder, anslag 1:3 ERUF och territoriella samarbetsprogram som förvaltas i Sverige, inklusive dess medfinansiering. Informationen ska framför allt ge en bild över hur resultat och finansiering fördelas geografiskt. Att ta fram finansiering och resultat

fördelat geografiskt är ett pågående arbete vilket har resulterat i en prototyp som visar fördelningen av anslagens finansiering. En revision på prototypen gjordes 2019 utifrån internationella riktlinjer för tillgänglighet, WCAG. Revisionen av prototypen lägger grunden för det fortsatta arbetet under 2021. Den tydliggör hur finansiering, medfinansiering och resultat ska visualiseras grafiskt och därefter kommuniceras till berörda målgrupper.

Samlad bedömning

Tillväxtverkets samlade bedömning är att våra insatser under 2020 bidragit till att den utvecklingskraft och tillväxtpotential som finns på landsbygder, små och medelstora städer samt storstadsområden nyttjats och utvecklats.

Tillväxtverkets nätverksträffar inom smart specialisering har bidragit till ökad förmåga hos deltagarna. Genomförda och påbörjade projekt, utlysningen *Stärk den regionala planeringen* samt publicerade rapporter inom tillväxtskapande samhällsplanering skapar ökad tillgänglighet till kunskap som behövs för att tillvarata utvecklingskraft och tillväxtpotential.

Inom ramen för uppdraget för miljödriven näringslivsutveckling har regionernas utbildningsbehov och arbetssätt inom cirkulär ekonomi kartlagts. Det har bidragit till en bättre förståelse för hållbara lösningar som ur ett miljö- och klimatperspektiv stödjer utvecklingen av ett konkurrenskraftigt näringsliv i alla delar av landet.

Tillväxtverket har under 2020 främjat tillgängligheten till kommersiell och offentlig service för företag och medborgare i serviceglesa områden. Vi bedömer att det är troligt att den diskussion som kommer föras efter coronapandemin kommer rikta ett extra ljus på vikten av strategisk serviceplanering. Tillväxtverkets möten inom regional och nationell samordning av grundläggande kommersiell service har gett ökad kunskap om olika aktörers insatser och bidragit till ökat erfarenhetsutbyte mellan de aktörer som deltagit.

Forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft är en viktig plattform för den svenska regionala tillväxtpolitiken. Den ger Tillväxtverket möjlighet att i dialog med regeringen och regionerna utveckla genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken, sammanhållningspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken. Forumet ger oss information och insyn i regionernas utmaningar och arbeten samt möjliggör ökat inflytande för regional nivå.

Tillväxtverket har tagit fram en prototyp som visar fördelningen av anslag 1:1, 1:3 och territoriella samarbetsprogram. Vi bedömer att revisionen av prototypen skapar goda förutsättningar för det fortsatta arbetet under 2021. Det framgår hur finansiering, medfinansiering och resultat ska visualiseras grafiskt och därefter kommuniceras till berörda målgrupper.

Regionala företagsstöd

3 § 2 Pröva frågor om vissa regionala företagsstöd och svara för information till företag om regionala företagsstöd.

U 3.6 Under 2020–2022 bistå Regeringskansliet i analysen avseende kommande EU-regelverk med koppling till regionala företagsstöd samt bistå i arbetet att ta fram en ny s.k. regionalstödslista.

SU 3.20 Bidra till att utveckla de regionala företagsstöden avseende jämställdhet, integration och miljö, inklusive klimat.

Bakgrund

Tillväxtverket har i uppgift att pröva frågor om vissa regionala företagsstöd och svara för information till företag om regionala företagsstöd samt ansvara för att samordna, förmedla kunskap till och stödja aktörer som beviljar regionala företagsstöd.

Tillväxtverket ska under 2020–2022 bistå Regeringskansliet i analysen avseende kommande EU-regelverk med koppling till regionala företagsstöd. Vi ska även bidra till att utveckla de regionala företagsstöden avseende jämställdhet, integration och miljö, inklusive klimat.

Resultat och utveckling

Syftet med regionalt investeringsstöd är att främja en hållbar tillväxt i stödföretagen och öka deras konkurrenskraft och på så sätt bidra till en hållbar utveckling i regionen. Tillväxtverket och vissa regioner beviljar regionalt investeringsstöd. Stöd får endast lämnas till företag i geografiskt avgränsade stödområden.

År 2020 beviljade vi regionalt investeringsstöd till två ärenden om totalt 17 miljoner kronor. Förfrågningar från företag har varit god trots coronapandemin. Under året inkom 33 ärenden. Av dessa har 23 avslutats genom makulering och återtagande. Anledningen är bland annat osäkerhet kring pandemin och andra finansiella problem. Vi har överfört flertalet ärenden till regionerna för beslut genom denna process.

Pandemin har även medfört behov av ändringar i tidigare beviljade stödärenden som följd av att vissa företag har behövt justera sina investeringsplaner. Anslagsutnyttjandet har varit högt till följd av tidigare fattade beslut. Prognosen för 2021 visar på ett fortsatt högt anslagsutnyttjande.

Under året har frågan kring regionalstödens roll i investeringsfrämjandet intensifierats. Business Swedens arbete med investeringsfrämjande inom exportstrategin har lett till ett ökat intresse från utländska investerare. Det gäller stora investeringar där betydelsen av regionalstöd har lyfts flera gånger.

I januari 2020 implementerades företagsstöden i Nyps2020. I Nyps2020 finns möjligheten att länka samman beviljat stöd med målsättningarna i de regionala utvecklingsstrategierna. Fem regioner har hittills använt sig av den möjligheten.

För att underlätta för både företagen och regionerna inledde Tillväxtverket i början av året ett arbete med att skapa en så kallad produktmall för företagsstöden. Det innebär i korthet att de stödtyper som är möjliga enligt förordningen ska finnas tillgängliga som färdiga mallar som regionerna kan välja bland beroende på vilka stöd de avser utlysa. I arbetet ingår också att ge ett namn åt stöden som är informativa för företagen. Syftet är att förtydliga och förenkla för företagen när de söker stöd. För regionerna och deras handläggare ska det bli enklare att skapa en utlysning, handlägga och besluta om stöd. På grund av coronapandemin pausade vi arbetet med att utveckla företagsstöden avseende hållbarhet i början av april. Enligt planen för nästa år ska vi fortsätta arbetet då.

Tillväxtverket anordnade tre digitala möten med handläggare runt om i landet. Det första var ett kunskapsmöte med fokus på ständiga förbättringar. Vi ersatte uppföljningen av mötet med erfarenhetsutbyte med anledning av coronapandemin. Det sista mötet berörde specifikt regionernas arbete med olika omställnings- och utvecklingscheckar kopplade till pandemin.

Översynen av förordning (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag samt förordning (2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar skulle slutföras under året. Men arbetet pausades i och med pandemin. Vi fortsatta arbetet med översynen under oktober och bedömer att det är klart under nästa år. Översynen syftar till att tydliggöra skrivningar och villkor i förordningarna.

Investerings- och analysstöd

Tillväxtverket har i uppdrag att bistå Regeringskansliet i analysen av kommande EU-regelverk med koppling till regionala företagsstöd. Vi påbörjade arbetet under året och har hjälpt Regeringskansliet att ta fram arbetsmaterial.

Transportbidrag

Transportbidrag är ett företagsstöd som riktar sig till tillverkningsindustrin i de fyra nordligaste länen. Olika kriterier behöver vara uppfyllda för att företaget ska kunna ta del av stödet. Bidraget har två syften:

- Kompensera för de kostnadsnackdelar som näringslivet har i dessa län, bland annat på grund av långa avstånd till stora marknader.
- Stimulera till höjd förädlingsgrad.

Under 2020 fattade vi beslut om transportbidrag som innebar utbetalningar om 430 miljoner kronor. Det är en liten minskning jämfört med året innan. Men utifrån årets utbetalningar kan vi inte se någon kraftig effekt av coronapandemin. Det kan bero på att företag inom tillverkningsindustrin kunde fortsätta att producera trots pandemin. Men det kan även vara så att vi inte ser effekten förrän om en tid, eftersom transportbidraget betalas ut i efterhand. Under året fattades 1 113 beslut.

Transportbidraget kompenserar för cirka 27 procent av företagens bidragsberättigade transportkostnader. Under året frågade vi alla sökande företag i en enkät om transportbidraget haft någon positiv effekt som stimulans till vidareförädling. 62 procent svarade att transportbidraget haft positiv effekt i mycket hög grad, i hög grad och till viss grad. På frågan om

transportbidraget ökat deras förmåga att driva företag och svarade 73 procent ja.

Riskkapital

Syftet med Tillväxtverkets fondsatsningar är att öka utbudet av riskkapital till små och medelstora företag med tillväxtpotential. Fonderna rapporterar sin verksamhet till oss en gång i halvåret. Det senaste rapporteringstillfället var 30 september 2020 och gällde verksamheten till och med 30 juni 2020. Nästa rapporteringstillfälle är 30 mars 2021. Samtliga belopp nedan är således per 30 juni 2020 om inte annat anges.

Under förra programperioden finansierade Tillväxtverket elva regionala fonder. Fonderna är nu inne i förvaltningsfasen och är stängda för nyinvesteringar. Arbetet i fonderna är inriktat på att sälja av innehaven i portföljbolagen. Vid behov kan vi även göra följdinvesteringar. Fondernas totala storlek, summan av investeringarnas bokförda värde och likvida medel, uppgick till 828,9 miljoner kronor. Sålut innehav och anskaffningsvärdet uppgick till 861,7 respektive 840,7 miljoner kronor. Fondernas totala förvaltningskostnader uppgick till 312,9 miljoner kronor.

I aktuell programperiod finansierar Tillväxtverket åtta regionala fonder. Vi finansierar dessutom två nationella fondsatsningar: Gröna fonden och Swedish Venture Initiative (SVI). Totalt omfattar de regionala fonderna 1 335,3 miljoner kronor. Gröna fonden och SVI omfattar 650 respektive 388 miljoner kronor. Av det ska enligt fondernas budgetar 1 968 miljoner gå till investeringar i små och medelstora företag. Vid slutet av 2020 hade vi betalat ut 1 019,9 miljoner kronor i finansiering till fonderna, varav 862,9 miljoner var ERUF-medel.

De regionala fonderna har sedan 2015 uppnått en god investeringstakt. Totalt har 742,4 miljoner kronor investerats i små och medelstora företag. Fonderna har redovisat förvaltningskostnader om 121,8 miljoner kronor.

Gröna fonden har ökat investeringstakten under året. Vid det senaste rapporteringstillfället rapporterade fonden utfall fram till 30 september 2020. Totala investeringar uppgick till 148,8 miljoner kronor. Godkänd förvaltningsavgift uppgick till 18,8 miljoner kronor.

SVI är en så kallad fond i fond och investerar indirekt i företag genom att investera i nya fondteam. Förutom att öka tillgången till riskkapital är målet att det ska stärka strukturen för riskvilligt kapital i Sverige. De fondteam som finansieras är Luminar Ventures, Spintop Ventures och Brightly Ventures. Dessa fonder har förutom medel från SVI även ytterligare medfinansiering. Totalt investerat belopp uppgick till 70,7 miljoner kronor och de samlade förvaltningsavgifterna uppgick till 18,8 miljoner kronor.

Fond 2014-2020	Investerat kapital rapporterat per 200630 (mkr)*	Förvaltningsarvode 200630 (mkr)*	Investerat 190701-200630 (mkr)*	Förvaltningsarvode 190701-200630 (mkr)*	Utbetalt kapital ERUF tom 201231 (mkr)	Utbetalt kapital övrigt tom 201231 (mkr)
Övre Norrland	90,1	14,3	18,4	3,6	80	0
Mellersta Norrland	69,9	12,3	15,1	2,5	56,3	0
Norra Mellansverige	53,4	12,1	19,3	2,6	56,3	0
Stockholm	125,5	15,2	34,1	4,7	80	0
Östra Mellansverige	99	15,4	25,4	3	75	0
Västsvrige	106,6	18	15,6	3,5	60	0
Småland och öarna	60,4	10,9	23,5	2,3	47,3	1,5
Skåne och Blekinge	137,5	23,6	35,8	4,2	100	10
Gröna fonden	148,4	46,3	79,2	6,8	162,5	0
SVI	70,7	18,8	29,7	0,9	145,5	145,5
Samtliga fonder	961,5	186,9	296,1	34,1	862,9	157

* Siffror för SVI avser perioden fram till och med 191231

Samlad bedömning

Coronapandemin har överskuggat verksamheten under året och ställt krav på omställning och flexibilitet. Det gäller såväl distansarbete som nya arbetsuppgifter till följd av särskilda insatser för att stävja pandemins effekter för företagen. Arbetet med att utveckla företagsstöden avseende hållbarhet kunde inte drivas vidare med samma intensitet som innan pandemin. Däremot har det implementerade systemstödet inneburit en positiv förändring i arbetsätt. Handläggare ska till exempel inför beslut skriva en motivering ur hållbarhetsperspektiv samt ange på vilket sätt ett beviljat stöd bidrar till den egna regionens omställning.

Under året har transportbidragen tillämpat en förenklad hantering med anledning av pandemin. Syftet var att göra det möjligt för färre resurser att handlägga de inkomna ansökningarna som var lika många som tidigare år. Eftersom transportbidragen söks i efterhand hann inte de fulla effekterna av pandemin avspeglas i ansökningarna.

Arbetet med finansieringsinstrumenten präglades av såväl pandemin som av förberedelserna inför nästa programperiod. Vi har tagit fram en förhandsbedömning under året.

Strategiskt regionarbete

3 § 3-4 Främja hållbar näringslivsutveckling och hållbar regional tillväxt i både städer och landsbygder.

Bakgrund

Tillväxtverket ska främja hållbar näringslivsutveckling och hållbar regional tillväxt i både städer och landsbygder. I arbetet ingår att genomföra insatser som främjar ett aktivt regionalt tillväxtarbete i länen. Vi ska även utveckla och förbättra förutsättningarna för dialog, samarbete och lärande mellan olika relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå. De regionala behoven och förutsättningarna skiljer sig åt och måste mötas på ett sätt som beaktar dessa. De 21 regionalt utvecklingsansvariga aktörerna (RUA) leder och samordnar tillväxtarbetet i respektive län.

Resultat och utveckling

Under 2020 fokuserade Tillväxtverket och regionerna på kommande strukturfondsperiod och en ny nationell strategi för hållbar regional utveckling. Det rör både politikutveckling på nationell nivå och på EU-nivå. Dessa frågor är i sin natur strategiska och sätter ramarna för det regionala utvecklingsarbetet under den kommande tioårsperioden. Coronapandemin påverkade näringslivet i regionerna i hög grad. Det strategiska regionarbetet har därför haft en nära koppling till Tillväxtverkets insatser inom varsel och omställning och fungerat som en plattform för kontinuerliga dialoger med regionerna. Syftet var att fånga upp regionala behov och inspel på nationella insatser samt främja erfarenhetsutbyte mellan regionerna kring insatser för att möta krisens effekter. Vi intervjuade samtliga regioner vid två tillfällen. En sammanställning av intervjuerna finns i delrapporten *Regionala insatser i coronakrisen*.

Inom det strategiska regionarbetet finns utvecklingsmedel för att stödja insatser som bidrar till ett utvecklat ledarskap för det regionala tillväxtarbetet, och stödjer arbetet vid större varsel eller omställningar i näringslivet. Under året har tre projekt pågått varav ett är avslutat. Inga nya stöd är beviljade.

Samlad bedömning

Det strategiska regionarbetet har varit ett stöd i Tillväxtverkets arbete med varsel och omställning. Genom det strategiska regionarbetet fick vi en överblick av hur coronapandemin påverkade olika regioner, vilka insatser som regionerna såg behov av och vilka de själva genomförde. Den samlade bedömningen är att det strategiska regionarbetet skapat förutsättningar för oss att vara ett bättre stöd till regionerna i krisen. Vi har även varit ett stöd till regeringen i såväl insatser för att möta krisen, som i arbetet med utvecklingen av en ny nationell strategi för hållbar regional utveckling.

Förvaltning och genomförande av strukturfondsprogram

6 § 1–7

1. Verka för att samordna genomförandet av strukturfondsprogram med genomförandet av det nationella socialfondsprogrammet.
2. Bistå övervakningskommittéerna för de regionala strukturfondsprogrammen och det nationella regionalfondsprogrammet.
3. Svara för information om genomförandet av programmen för territoriellt samarbete.
4. Vara sekretariat för den nationella kommitté som, inom ramen för det transnationella strukturfondsprogrammet för Östersjöregionen inom målet Europeiskt territoriellt samarbete, har till uppgift att skapa regional förankring och inhämta regional kunskap inför beslut som rör stöd.

5. Vara nationell kontaktpunkt för strukturfondsprogrammen Espon och Urbact inom målet Europeiskt territoriellt samarbete.
6. Svara för kontroller i de territoriella programmen i enlighet med vad som framgår av förordningen (2014:1383) om förvaltning av EU:s strukturfonder.
7. Vara behörig myndighet enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, vid kontroller och inspektioner avseende de program som nämns i första stycket. Förordning (2017:253).

ÅK 3.1 Åtgärder med anledning av den besparing på förvaltningsanslaget på 5 miljoner kronor som gjorts samt åtgärdernas konsekvenser.

ÅK 3.3 Regionalfondsprogrammen inklusive territoriella samarbetsprogram för gränsregionalt och transnationellt samarbete för programperioden 2014–2020.

3.12 Förberedelser av sammanhållningspolitiken efter 2020.

Bakgrund

De europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI) är de främsta finansiella verktygen för att förverkliga EU:s långsiktiga tillväxt- och sysselsättningsstrategi. I strategin som antogs 2010, Europa 2020, är målet en smart och hållbar tillväxt för alla. En av ESI-fonderna är EU:s regionala utvecklingsfond (ERUF) som ska stärka regionernas konkurrenskraft och bidra till hållbar sysselsättning.

Under programperioden 2014–2020 var Tillväxtverket förvaltande myndighet i Sverige för totalt tio ERUF-program. Det var åtta regionala strukturfondsprogram, ett nationellt regionalfondsprogram och Interreg-programmet Öresund-Kattegat-Skagerrak. Tillväxtverket har även hjälpt regeringen med förberedelserna inför nästa programperiod 2021–2027.

Resultat och utveckling

EU:s strukturfonds- och territoriella program med Tillväxtverket som förvaltande myndighet

De åtta regionala strukturfondsprogrammen

Regeringen har fördelat totalt cirka sju miljarder kronor till de åtta regionala strukturfondsprogram som Tillväxtverket var förvaltande myndighet för programperioden 2014–2020. Regionalfondsmedlen gav möjligheter att investera i ökad konkurrenskraft för företag och regioner i alla delar av landet. Insatsområdena valdes utifrån regionala förutsättningar med tyngdpunkt på att stärka innovation och konkurrenskraft hos små och medelstora företag, och att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi.

Tillväxtverket genomförde nya utlysningssomgångar i alla regionala program under 2020. Vi beviljade totalt 661 miljoner kronor fördelat på 140 projekt under året. Som en följd av coronapandemin har vi under året främst fokuserat på investeringar i en snabb och hållbar återhämtning och omställning av näringslivet. Vi har använt de regionala programmen för att

ge olika stöd till företag i branscher som besöksnäring samt kulturella och kreativa näringar. Marknadskompletterande rådgivning, coachning och finansiering är exempel på stöd som ingick i programmen. Totalt under programperioden beviljade vi stöd till 1 022 projekt via de åtta regionala programmen. 25 673 företag fick stöd varav merparten hade färre än tio anställda.

Regionalfondsprogrammen mobiliserar breda grupper av aktörer samt nationell och regional medfinansiering i gemensamma insatser för att lösa samhällsutmaningar. Tillväxtverket bedömer att projektportföljen är relevant med hänsyn till programmets prioriteringar. De är inriktade på att möta de regionala utmaningar och behov som programmen bygger på:

- Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation.
- Förbättra tillgången till, användandet av och kvaliteten på informations- och kommunikationsteknik.
- Stärka små och medelstora företags konkurrenskraft.
- Stödja övergången mot en koldioxidsnål ekonomi.
- Främja hållbara transporter.

Nationella Regionalfondsprogrammet

Regeringen fördelade 15 procent av medlen i ERUF till det nationella regionalfondsprogrammet under perioden 2014–2020. Programmets insatser genomfördes inom tre insatsområden:

- Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation.
- Att öka små och medelstora företags konkurrenskraft.
- Att stödja övergången till koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer.

Inom dessa områden har ett fåtal insatser valts ut för stöd. Bland dessa finns två större riskkapitalprojekt; Swedish Venture Initiativ och Gröna fonden. Där finns också projekt för uppbyggnad av forskningsanläggningen European Spallation Source (ESS) samt projekt för ökad samverkan mellan svenska styrkeområden. Vidare finns det ett antal projekt för energieffektivisering i små och medelstora företag.

För att samordna samtliga projekt i regionalfonden, som jobbar mot övergången till en koldioxidsnål ekonomi, finns kunskapsstödet Klimatsynk. Klimatsynk är ett projekt inom programmet som drivs av Energimyndigheten och Tillväxtverket. Klimatsynk syftar till lärande och resultatfokus hos målgrupperna på miljö- och klimatområdet. Under året genomförde projektet 11 projektledarträffar. Projektet ordnade också ett seminarium för projektutvärderare för att ta fram en övergripande analys kopplat till ett "gott projektgenomförande". Projektet ansvarade för genomförandet av en regional dialog med regionalt utvecklingsansvariga kring "Grön omställning" i samband med programskrivande. Projektet bidrog dessutom i sju externa arrangemang och benchmarkingaktiviteter.

Under året genomförde programmet en riktad utlysning mot Sveriges besöksnäring, som har drabbats hårt av coronapandemin. beviljade vi stöd till

Vi beviljade 34 projekt med sammanlagt 67 miljoner kronor för att på olika sätt stötta företagen inom besöksnäringen.

Efter sommaren kom besked att medel genom React-EU ska tillföras det nationella regionalfondsprogrammet. Det innebär ett tillskott av medel på 534 miljoner kronor i ett första skede som ska gå till hållbar omställning i spåren av coronapandemin. React-EU är en del av EU:s återhämtningsplan. Enligt överenskommelsen på Europiska rådets möte i somras ska medlen i React-EU användas för att stärka ekonomin och sysselsättningen i de värst drabbade regionerna och sektorerna. Medlen ska även bidra till en grön och digital omställning genom europeiska socialfonden och regionalfonden. Sverige beräknas få ett totalt tillflöde från React-EU på cirka 3,3 miljarder kronor för perioden 2021–2023. Regeringen beräknar att 80 procent ska fördelas till socialfonden och 20 procent till regionalfonden.

Under hösten pågick ett intensivt arbete för att få allt på plats rörande React-EU. Genomförandet förankrades i olika sammanhang regionalt. Vid Övervakningskommitténs möte i december fattade man beslut om genomförandet för att kunna utlysa medlen så snart som möjligt till drabbade regioner och företag.

Öresund-Kattegat-Skagerrak

Öresund-Kattegat-Skagerrak är ett gränsregionalt samarbetsprogram mellan Sverige, Danmark och Norge. Tillväxtverket är förvaltande och attesterande myndighet för programmet och värd för en del av programmets gemensamma sekretariat. Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak ger stöd till gemensamma skandinaviska projekt som utvecklar samhället inom innovation, grön ekonomi, transport och sysselsättning.

Under 2020 utlyste programmet medel i två omgångar där det bland annat var möjligt att söka medel för coronarelaterade projekt. Nästan 12,9 miljoner euro EU-medel beviljades till 21 projekt (exklusive TA) varav åtta förprojekt. Ett av projekten har särskilt fokus på att motverka effekter av coronapandemin.

De projekt som hittills beviljats medel under programperioden lämnade under året in lägesrapporter och ansökningar om utbetalning. Programmets aktivitetsindikatorer följdes upp löpande under året. Målsättningarna för flertalet mål hade redan uppnåtts eller indikerade att de kommer att uppnås. EU-kommissionen beviljade i januari en ansökan om att flytta medel från Grön ekonomi och Transport till Innovation för att bättre kunna fungera som brygga till kommande programperiod. I samband med det höjdes också målsättningarna för några av programmets mål mot bakgrund av att tidigare målsättningar redan hade uppnåtts.

Coronapandemin gjorde att många projekt hade svårt att genomföra planerade aktiviteter och det finns behov av förlängd projekttid och utökad projektbudget för att hantera dessa effekter. Programmets resultatarbete fortsatte trots det att utvecklas under året. Resultatarbetet ska komplettera programmets mål och syftar till att tydligare visa de mervärden och den samhällsnytta som programmet ger. Resultat samlas under konceptet *Vi går över gränsen* på overgransen.eu och kopplas till några av FN:s globala mål. Projektens uppskattningar visade att programmet hittills exempelvis har bidragit till 450 nya fossilfria fordon i kollektivtrafiken, 1 300 nya jobb, 1 200 nya produkter/tjänster, 570 företag som stärkt sina förutsättningar att växa, 1 050 nya hälsolösningar, 3,6 miljoner behandlade patienter och

att programmets satsningar har bidragit till att locka till sig investeringar på över en miljard kronor.

Vi fortsatte att arrangera aktiviteter för att informera om programmets möjligheter, resultat och för att ge stöd till projekt. Till följd av coronapandemin höll vi alla evenemang online. Totalt deltog 567 personer i aktiviteterna. Tidigare har programmet erbjudit fysiska arrangemang. Genom de digitala arrangemangen nådde vi aktörer som vi tidigare inte nått.

Förberedelser av sammanhållningspolitiken efter 2020

Tillväxtverket fick i månadsskiftet mars/april sammanlagt fem regeringsuppdrag om att ta fram program för Regionalfonden och Fonden för en rättvis omställning. År 2020 fokuserade vi främst på att stödja samt utarbeta programförslag och redovisade programförslagen för regeringen vid årsskiftet 2020/2021. Vi påbörjade förberedelserna av genomförandeorganisationen för förvaltning av dessa fonder och program. Det operativa arbetet sker dock under 2021 då förslag om EU-förordningar och regelverket för fonderna förväntas beslutas i sin helhet.

Under 2020 utarbetade Tillväxtverket:

- ett nationellt regionalfondsprogram med fokus på hållbar stadsutveckling, stärkt innovationssamarbete mellan nationell och regional nivå i alla delar av landet samt kapitalförsörjning för klimatomställning
- ett förslag till förhandsbedömning av finansieringsinstrument som grund för interventioner i regionalfondsprogrammen
- strategiska miljöbedömningar av de nio regionalfondsprogrammen, ÖKS-programmet samt det nationella programmet för *Fonden för en rättvis omställning*
- ett förslag till nationellt program för *Fonden för en rättvis omställning* med två tillhörande territoriella omställningsplaner med fokus på de sociala, ekonomiska och miljömässiga effekterna av omställningen till en klimatneutral ekonomi inom stålindustrin i region Norrbotten samt mineralindustrin i region Gotland. Insatserna innefattar investeringar i koldioxidsnål teknik samt kompetenshöjande åtgärder
- en handledning till berörda programskrivande regioner och myndigheter
- en process för framtagning av program inom Regionalfonden i form av 16 digitala workshops med olika inriktning i syfte att främja kunskapsutbyte och lärande mellan programskrivande regioner och myndigheter
- regionala dialoger under våren och hösten tillsammans med Energimyndigheten, Naturvårdsverket och Vinnova för att stödja regionerna i framtagande av de kommande regionalfondsprogrammen, totalt hölls 14 möten, alla utom det första genomfördes digitalt
- åtta digitala tematiska seminarier för regioner, myndigheter och andra aktörer

- två peer review av de nio regionalfondsprogrammen i form av en kollegial läsning och skriftlig återkoppling
- myndighetsdialoger om Regionalfonden och om hur de 23 myndigheter med särskilt regeringsuppdrag kan stödja programframtagande och samverka med regionerna
- ett verktyg för övervakning och utvärdering för att mäta resultat kopplade till strategier för smart specialisering inom Regionalfonden
- fyra programgemensamma kapitel i de nio regionalfondsprogrammen – tekniskt stöd, övergripande nödvändiga villkor, kommunikation och förenklade kostnadsredovisningsalternativ.

Tillväxtverket genomförde i slutet av 2020 en enkätuppföljning bland de programskrivande regionerna. Resultatet visade att 76 procent ansåg att vårt stöd till programmen varit *bra* eller *mycket bra*. Regionerna uppgav att de i *hög utsträckning* fått ökad kunskap och använt Tillväxtverkets olika stöd när det arbetat fram program.

Territoriellt samarbete

EU:s strategi för Östersjöregionen

I uppdraget att medverka i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen som pågick 2016–2020, ingick att koordinera, sammanställa och övergripande analysera 43 myndigheters rapporter av hur de bidragit till genomförandet av strategin. Tillväxtverket skulle även bidra till goda förutsättningar för genomförandet genom att samla och sprida kunskap. I april färdigställde vi rapporten *Internationalisering genom samarbete i Sveriges närområde – delrapport 4*.

Vi arrangerade ett digitalt nätverksmöte som en del av uppdraget att samordna arbetet och sprida kunskap om strategin. Genom vårt interna nätverk för handläggare verkade vi för att implementera transnationella komponenter i ERUF-projekt.

Vårt arbete med strategin har resulterat i slutsatsen att uppdragets utformning och struktur bör förändras för att bättre möta utmaningarna inom Östersjöregionen samt svara upp mot kraven om en hållbar utveckling i enlighet med FN:s globala mål.

Kontroll av projekt i territoriella program (Interreg)

Tillväxtverket ansvarar för kontroll av stödberättigande kostnader för svenska projektaktörer i sju territoriella program, även kallade Interreg. Kontroller som utförs går under namnet First Level Control (FLC) och utförs för följande program:

- Interreg Östersund-Kattegat-Skagerrak
- Interreg South Baltic
- Interreg North Sea Region
- Interreg Baltic Sea Region
- Interreg Central Baltic

- Interreg Europé
- Urbact III

Finansiering av Interregprogramen sker från ERUF.

Under 2020 utfärdade Tillväxtverket 861 intyg för svenska projektaktörer med sammanlagt 37 836 001 EUR i stödberättigande kostnader. Vi kontrollerade totalt sex projekt digitalt på plats. Kontrollerna av stödberättigande kostnader minskade under 2020 då programmens projektbeslutsomgångar fortsätter medan de äldre beslutade projekten avslutats. I samarbete med programmens sekretariat, förvaltande myndighet eller Nationella kontaktpunkter anordnade vi fem digitala informationsmöten för svenska projektaktörer. Syftet var att informera om stödberättigande kostnader och rapporteringsförfarandet för att projektaktörerna ska göra rätt från början. FLC stödjer även projektaktörer löpande via telefon, mejl, digitala och personliga möten, för att effektivisera handläggning och minska behovet av kompletterande material.

Nationell kontaktpunkt och subkommitté Östersjöprogrammet

Som nationell kontaktpunkt för Östersjöprogrammet (Interreg Baltic Sea Region) ska vi sprida information och ge stöd till dem som initierar och utvecklar projekt som riktas till svenska intressenter. Under 2020 spred vi till exempel information kring Mitt Europakampanjen till svenska projektpartners inom Östersjöprogrammet. Syftet var att öka intresset för och kännedomen om Östersjöprogrammet.

Mycket av arbetet handlade om att svara på frågor via telefon eller e-post, samt bistå med information och statistik kring genomförandet av Östersjöprogrammet. Information och nyheter från Östersjöprogrammet har vi framför spridit via webbsidan eufonder.se. Exempel på information är datum för aktuella utlysningar och information om samtliga europeiska struktur- och investeringsfonder i Sverige. Det är därmed en bra kanal att nå ut till en bred målgrupp av svenska intressenter.

Vi har även tillsammans med SKR fungerat som ett sekretariat för den svenska subkommittén inom Östersjöprogrammet. Subkommittén ska bistå de svenska ledamöterna i ÖK i bedömningen av projektansökningar. Tillväxtverket sammankallade subkommittén till möte vid två tillfällen. Subkommittén gjorde bland annat en gemensam svensk prioritering av projektansökningarna avseende förlängningsprojekt och så kallade förstudieprojekt. Ett förlängningsprojekt är ett nyligen avslutat Östersjöprojekt som får möjligheten till förlängning där de ska arbeta med att stärka redan framtagna resultat och nyttan av dessa. Ett förstudieprojekt är ett mindre projekt som beviljas för att stödja ett kommande större projekt som ligger i linje med handlingsplanen för EU:s strategi för Östersjöregionen.

Vid övervakningskommittémötet i juni 2020 beviljade övervakningskommittén 17 förlängningsprojekt motsvarande cirka nio miljoner euro i stöd samt 37 förstudieprojekt motsvarande cirka 1,36 miljoner euro i stöd.

Kontaktpunkten ESPON 2020

ESPON är ett europeiskt forskningsprogram med inriktning på frågor kring den territoriella utvecklingen i Europa. Genom olika kunskapsunderlag ska ESPON stödja arbetet med att öka effektiviteten av policyåtgärder på olika

nivåer. Det handlar om att ta fram gemensamma regionala analyser och kunskapsunderlag för hela EU som är relevanta frågeställningar för policyområdet samt belysa ESPON specifika frågeställningar initierade av regioner och myndigheter.

Tillväxtverket är ansvarig kontaktpunkt i Sverige för ESPON. Vår uppgift är att hjälpa till med spridningen av ESPON-resultat, involvera och engagera svenska aktörer i ESPON-arbetet samt samarbeta med andra länders kontaktpunkter. Vi medverkar också i arbetet med den årliga kommunikationsplanen för ESPON.

Som kontaktpunkt underhåller Tillväxtverket ett nätverk av intresserade forskare och genomförare i Sverige. Det gör vi genom regelbundna informationsbrev om ESPON-aktiviteter och genom att anordna nätverksmöten eller seminarier. Sammanlagt har vi skickat ut fem elektroniska informationsbrev till ungefär 100 personer i olika nätverk för regioner och statliga myndigheter. Förutom information om ESPON-händelser förmedlar vi förfrågningar om projektsamarbeten från andra länders kontaktpunkter till aktörer i Sverige. Vi sprider även informationen via eufonder.se, vilket bidragit till att flera regioner, kommuner och myndigheter har valt att delta i olika ESPON-projekt.

Vi var även medarrangörer till ett digitalt ESPON-seminarium för ett 30-tal deltagare om det lokala integrationsarbetet i Sverige utifrån ett europeiskt perspektiv. Vi medverkade också i utformningen av en sammanställning av ESPON-fakta med Sverige i fokus. Genom att utgå från förhållanden i Sverige har ESPON bidragit till ökad användning av internationella kunskaper och erfarenheter regionalt.

Vi deltog vidare i två obligatoriska ESPON-möten för att stödja planeringen och koordination av transnationella spridningsaktiviteter, och ett erfarenhetsutbyte med övriga länders kontaktpunkter.

URBACT III Programmet 2014–2020

Det europeiska URBACT-programmet är ett EU-finansierat nätverks- och lärandeprogram för hållbar stadsutveckling som omfattar städer i hela EU samt Norge och Schweiz. Tillväxtverket är nationell kontaktpunkt för URBACT-programmet i Sverige och arbetar med att informera om programmet på svenska och lyfta fram resultat från svenska partners som deltar. URBACT-programmet kan därmed ses som en plattform som gör det möjligt för städer från mer eller mindre utvecklade regioner att samarbeta. Det är på så vis som URBACT främjar överförandet av praktisk kunskap och innovation mellan städerna i Europa.

Kontinuerliga avstämningsmöten har skett mellan projektledare för de städer som är med i URBACT-nätverk. Det har lett till ett ökat samarbete av erfarenhetsutbyte mellan de svenska städerna.

De svenska och danska nationella kontaktpunkterna arrangerade en gemensam erfarenhetsdag. Alla nätverk från båda länderna och ansvarig person för URBACT från Regeringskansliet deltog. Sekretariatsledaren från URBACTS sekretariat i Paris berättade om planer för kommande programperiod. Under träffen hölls en workshop där deltagarna samtalade om organisering av projekt, konsekvenser av coronapandemin, kommunikation av resultat med mera.

Två nya action planning networks (APN) med svenskt deltagande startade upp under året. Umeå kommun ska de kommande tre åren vara lead partner för nätverket Gendered Landscape som är ett av de 23 nya nätverken inom URBACT. Ånge kommun ska samtidigt arbeta fram metoder för att ta vara på möjligheterna med Internet of Things (IoTXchange).

I slutet av året hade Tillväxtverket rollen som nationell kontaktpunkt i en session på den nationella Mål 11-veckan där de tre kommunerna deltog och berättade om sina projekt och resultat.

En uppgift i rollen som nationell kontaktpunkt är att få med fler svenska städer i URBACT. Vi använder vår regionala struktur med kontor på nio platser runt om i Sverige. Vi har dessutom ett nära samarbete med SKR och regeringen för hjälp att sprida resultat och nå ut bredare med information.

Behörig myndighet för bedrägeribekämpning

Tillväxtverket deltog under året aktivt i nationella och internationella nätverk för bedrägeribekämpning, såsom SEFI-rådet, Myndighetsnätverket mot korruption, COCOLAF och OLAF-nätverket.

Vi deltog vid två nätverksträffar med SEFI-rådet. Rådet tillsatte en arbetsgrupp för att tillsammans med myndigheterna ta fram en lägesbild över antalet brottsanmälningar som borde ha gjorts, samt en analys av hur arbetet kan förbättras och förenklas. Rådet höll också ett erfarenhetsutbyte om medlemsmyndigheternas programförberedande åtgärder för att förebygga och förhindra brott och oegentligheter, och åtgärder för att få genomslag i myndigheten för betydelsen av sådant arbete.

Myndighetsnätverket mot korruption diskuterade den statliga värdegrunden samt korruption och oegentligheter i upphandling. Inom COCOLAF-nätverket hölls bland annat ett föredrag på temat bedrägeririsker och åtgärder i och med coronapandemin.

Tillväxtverket breddade under året kompetensen inom bedrägeribekämpande arbete på flera sätt, bland annat genom inlånade resurser från Skatteverket och Polismyndigheten, som bidrog i arbetet med hantering av stöd för korttidsarbete. (Se avsnitt Stöd vid korttidsarbete.) Vi började även i större utsträckning än tidigare att använda RPA-teknik inom systemutvecklingen för att robotisera delar av handläggningen av stödmedelsärenden. Det öppnade upp möjligheter till automatiska kontroller gentemot externa register vilket ger bättre underlag i beslutsfattandet.

Under hösten inledde vi uppbyggnaden av en compliancefunktion med uppdrag att granska och följa upp hur vi följer våra interna regler. Funktionen tillkom med anledning av arbetet med stöd för korttidsarbete. Men avsikten är att den ska inrättas permanent och omfatta hela vår verksamhet framöver.

Övrigt inom strukturfondsarbetet

Övervakningskommittéernas arbete

Tillväxtverket hjälper regeringen med att utgöra sekretariat för övervakningskommittéerna (ÖK) för de åtta regionala strukturfondsprogrammen och det nationella regionalfondsprogrammet. Vi hjälper även till med att offentliggöra en uppdaterad förteckning över kommittéernas ledamöter. Förteckningen finns publicerad på tillvaxtverket.se. Övervakningskommittéerna har till uppgift att följa upp och

säkra kvalitet och effektivitet i hur programmen genomförs. Flera program kan ha en gemensam övervakningskommitté.

Under 2020 har övervakningskommittéerna genomfört tre skriftliga procedurer vid två olika tillfällen. De skriftliga procedurerna ersatte vårens möte som ställdes in med anledning av coronapandemin.

Första tillfället som innehöll en procedur för de åtta regionalfondsprogrammen och det nationella regionalfondsprogrammet genomfördes 20200416–20200507. Då informerades det om åtgärder som förbereddes för att kunna möta de ekonomiska konsekvenserna av coronapandemin inom de åtta regionalfondsprogrammen och det nationella programmet. Det beslutades om programändringar i sex av åtta regionala program samt i det nationella programmet där medel flyttas för att bättre kunna möta effekterna av coronapandemin. Beslut togs också om genomföranderapporter i samtliga program vilka sedan lämnades över till EU-kommissionen för beslut. Vid andra tillfället genomfördes en procedur om det nationella regionalfondsprogrammet. Beslut fattades om programändring i det nationella programmet för att möta effekterna av coronapandemin.

På höstens digitala möte presenterade Tillväxtverket genomförandet av programmen. Vi presenterade även regeringsuppdraget att förbereda och vidta åtgärder inom pågående regionalfondsprogram för att möta effekterna av coronapandemin. Vi informerade om finansieringsinstrument, kommunikationsinsatser och utvärderingar. Ekonomistyrningsverket gav dessutom sin årliga information. På mötet togs beslut om det tekniska stödet och programändringar som en följd av React-EU. Mötet innehöll också information från EU-kommissionen och Näringsdepartementet. Under mötet deltog totalt 34 ledamöter eller ersättare varav 44 procent var kvinnor. Totalt närvarade 41 personer varav 51 procent var kvinnor.

Tillväxtverket är sammankallande för två arbetsutskott till Övervakningskommittéerna, ett för utvärdering och ett för genomförandet av det nationella regionalfondsprogrammet. Arbetsutskotten genomförde fyra möten där sammanlagt 41 personer deltog, varav 22 kvinnor. Mötena innehöll bland annat information om utvärderingsrapporter, inriktning på kommande utlysningar, beviljade och utbetalda medel samt uppfyllande av programmets finansiella mål.

Attesterande myndighet

I Tillväxtverkets uppdrag att vara attesterande myndighet ingår att upprätta och kvalitetssäkra utgiftsdeklarationer och att ansöka om utbetalning av strukturfondsmedel från EU-kommissionen. Vi ska intyga att uppgifterna är korrekta och överensstämmer med gemenskapsregler och nationella regler.

Vi är attesterande och förvaltande myndighet för åtta regionala strukturfondsprogram, ett nationellt regionalfondsprogram, och det gränsregionala samarbetsprogrammet Öresund-Kattegatt-Skagerrak.

Attesterade utgifter under året uppgick till ungefär 264 miljoner euro. Attesterade utgifter totalt för programperioden 2014–2020 uppgick därmed till ungefär 1 138 miljoner euro.

Revision av EU-verksamheten

I enlighet med EU:s regelverk ska Tillväxtverkets förvaltning och kontroll av EU-medel revideras och bedömas av en nationell revisionsmyndighet,

Ekonomistyrningsverket (ESV). Under 2020 genomförde ESV stickprovsgranskningar fördelade på 30 projekt inom de nio regionala och nationella strukturfondsprogrammen. Stickprov inom finansieringsinstrumenten var i ett separat urval. Felprocenten i granskningarna beräknades till 0,76 procent.

I Öresund-Kattegat-Skagerrakprogrammet bestod stickprovet av tio svenska projektpartners fördelade på sex projekt. Felprocenten i granskningarna var 0,24 procent.

Under programperioden 2014–2020 genomförde ESV uppföljande systemgranskningar inom ERUF 9 samt ÖKS. Syftet var att granska och bedöma om förvaltnings- och kontrollsystemet för programmet fungerar på ett effektivt och korrekt sätt. Fokus var att verifiera om den attesterande myndigheten (AM) implementerat korrigerande åtgärder i enlighet med tidigare lämnade rekommendationer avseende nyckelkrav 10, 11, 12 och 13 (verifiering och redovisning av utgifter).

När det gäller den förvaltande myndigheten (FM) gick granskningen ut på att verifiera om korrigerande åtgärder implementerats i linje med tidigare lämnade rekommendationer avseende nyckelkrav 5 (verifiering av utgifter).

Den samlade slutsatsen i granskningen var att förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar tillfredsställande, inga eller endast mindre förbättringar krävs, med undantag för en rekommendation avseende systemförbättringar inom systemstödet NYPS2020.

ESV har även genomfört en systemgranskning av nyckelkrav 2 (utlysningprocessen) inom samtliga strukturfondsprogram som Tillväxtverket är förvaltande myndighet för. Den samlade slutsatsen är att förvaltnings- och kontrollsystemet fungerar tillfredsställande och att inga eller endast mindre förbättringar krävs.

EU Kommissionen genomförde stickprovsgranskningar av bredbandsutbyggnad utan större anmärkningar samt inledde en granskning gällande statligt stöd till företag.

Europeiska Revisionsrätten reviderade den svenska revisionsmyndighetens arbete. Det innebar också att den förvaltande myndigheten för de nio nationella och regionala strukturfondsprogrammen granskades på plats hos slutliga stödmottagare. I ett av de reviderade projekten iaktogs ett mindre finansiellt fel. En granskning av energieffektivitet i företag som fått strukturfondsbidrag för ändamålet har genomförts, rapportering sker under 2021.

Fondöverskridande samverkan

Tillväxtverket samverkade med de övriga nationella fondförvaltande myndigheterna Svenska ESF-rådet och Jordbruksverket gällande programförberedelser, uppföljning och utvärdering samt kommunikation. Exempelvis presenterade Tillväxtverket och Svenska ESF-rådet gemensamt programteorier och inriktning samt synergier mellan ERUF och ESF vid seminarier med regioner och myndigheter. Vi genomförde även gemensamma dialoger med strukturfondspartnerskapens sekreterarnätverk.

Tillväxtverket och Svenska ESF-rådet samverkade även i arbetet med att förbereda utvärderingsplaner för fonderna för programperioden 2021–2027. Exempelvis genomförde myndigheterna ett gemensamt lärpas om utvärdering och resultat vid Reglabs årskonferens 2020. Vi genomförde även ett rundabordssamtal om nyttiggörande av fondernas resultat tillsammans med andra myndigheter och representanter från akademi.

Tillväxtverket förde även dialog med Jordbruksverket, bland annat om den strategiska planen, kommande LEADER-program inklusive utvärderingsinriktning. Vi medverkade även i en arbetsgrupp för lokal ledd utveckling. Sammantaget bidrog myndigheternas samverkansinsatser i programförberedelserna till en ökad förståelse och kunskap hos regioner och andra intressenter. Både när det gäller fondernas olika förutsättningar som inriktningssynergier och hur hur programmen kompletterar varandra.

Vidare genomförde den fondgemensamma arbetsgruppen för kommunikation, som är ett stöd för övriga fondsamordningsgrupper, en större tillgängliggörelseanpassning av den fondgemensamma hemsidan eufonder.se. Där publiceras koninuerligt resultat om fondernas investeringar. Därutöver genomförde myndigheterna för första gången en digital variant av informationskampanjen Mitt Europa med goda resultat. Som vanligt arrangerade Tillväxtverket, Svenska ESF-rådet och Jordbruksverket kampanjen i samarbete med förvaltande myndigheter för deltagande Interregprogram. Genom Facebook, som är kampanjens huvudsakliga kanal, nådde vi under månaden då den veckolångkampanjen genomfördes omkring 19 000 personer. 1 100 inläggsinteraktioner noterades vilket är en stor procentuell ökning jämfört med tidigare år. Enligt en enkät med de projekt som anordnade digitala evenemang besökte närmare 300 personer de digitala seminarierna runt om i Sverige. Utöver de digitala evenemangen delade projekt sina filmer som genererade många visningar. Den fondgemensamma gruppen utökade även nätverket för EU-kommunikatörer genom samarbete med flertalet Europa Direkt-kontor. I viss mån även med de nya fonderna som ska ansluta till nätverket 2021. Myndigheterna genomförde också den årliga nätverksträffen med nätverket för svenska EU-kommunikatörer, EU-kommissionen och Sveriges EU-representation, digitalt.

Besparing på förvaltningsanslaget

Besparingskravet på förvaltningsanslaget medförde färre personliga resurser. Det innebär att vi fick sänka våra ambitioner i arbetet med uppföljning, utvärdering, kommunikation och resultatspridning. Mycket av det som prioriterades ned var verksamhet som bygger på intern och extern samverkan, exempelvis det fondöverskridande samarbetet. Konsekvenserna på sikt är lägre kunskap om vad som pågår i vår in- och omvärld.

Besparingskravet innebär även en lägre budget för resor. Det påverkade dialogen med våra målgrupper i form av färre projektbesök, färre erfarenhetsutbyten och ett minskat deltagande i olika nätverk och arenor. Även utrymmet för externa aktiviteter i form av deltagande i konferenser för lärande, och att sprida resultat från regionalfondsprogrammen, var begränsade. Under 2020 kunde Tillväxtverkets resekostnader hanteras inom budgetramen tack vara minskat resande till följd av coronapandemin. Däremot finns inte möjlighet att återgå till tidigare nivåer för fysiska möten.

Besparingarna innebär vidare att vi fick minska kontrollerna av utbetalda stödmedel. Det innebär att vi kontrollerade färre utbetalningar till

projektägare. Risken för felaktiga utbetalningar ökade därmed. Risken för att projektägare får återkrav i ett senare skede av projektet, alternativt efter projektets avslut, ökade också. Vidare ökade risken för att Sveriges felprocent inom ERUF stiger vilket kan medföra kritik från EU samt begränsningar och ökade administrativa krav i framtiden.

Kostnad per stödkrona	2017-2020	2016-2019	2015-2018
Verksamhetskostnad, snitt	119 126	127 557	129 455
Utb EU-stöd inkl. medfinansiering, snitt	2 451 797	2 214 718	1 819 461
Kostnad per stödkrona	0,05	0,06	0,07

Samlad bedömning

De regionalfondsprogram som Tillväxtverket förvaltar mobiliserar breda grupper av aktörer och medfinansierer i gemensamma insatser för att lösa samhällsutmaningar.

Regionalfondsprogrammen bidrar till utveckling av regionala styrkeområden och främjar innovation, konkurrenskraft, digitalisering, internationalisering samt miljö- och klimatomställning.

Vi förväntar oss att nå programmets mål fram till 2023. Redan nu har målen om antal företag som får stöd överträffats för flertalet program och vi förväntar oss att vi når fler mål i god tid innan 2023. En uppföljning av företag som fått ekonomiskt stöd via de nio regionalfondsprogrammen visar att sysselsättningen har utvecklats positivt i dessa företag.

En extern uppföljning av pågående projekt visar att projekten varit framgångsrika i att hantera coronapandemin och att förutsättningarna överlag var goda att uppnå ursprungliga mål. Men projekten uppger också att pandemin har stor påverkan på nätverksaktiviteter och internationellt samarbete som förhindrats eller försvårats av olika myndighetsrestriktioner. Det gäller särskilt gränsregionala program som Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Tillgång till grundläggande betaltjänster

3 § 5 a-c Ta fram analyser av hushållens och företagets tillgång till grundläggande betaltjänster.

7 a § Samverka med PTS.

Bakgrund

Tillväxtverket har i uppgift att ta fram beskrivningar och analyser av hushållens och företagets tillgång till grundläggande betaltjänster. Dessa ska ligga till grund för regionala kartläggningar, beslut enligt förordningen (2014:139) om statligt stöd till tillhandahållare av grundläggande betaltjänster samt beslut enligt 9 kap. lagen (2010:751) om betaltjänster.

Tillväxtverket ska samverka med Post- och telestyrelsen när vi tar fram beskrivningar och analyser av hushållens och företagens tillgång till grundläggande betaltjänster.

Resultat och utveckling

Med hjälp av plattformen Pupos gjorde vi under året skraddarsydda nationella analyser. Dessa användes av andra myndigheter för att rapportera om utvecklingen kring grundläggande betaltjänster. Vi arbetade vidare med utvecklingen av det webbaserade analysverktyget Pupos Serviceanalys, med Pupos som bas. Analysverktyget används löpande av både nationella och regionala myndigheter för att analysera och handlägga stödärenden kring grundläggande betaltjänster. Vi byggde upp interna rutiner för att säkra tillgången till aktuella data som rör grundläggande betaltjänster. Det är av stor vikt för leveranser av underlag till olika nationella uppdrag.

Inför årets rapporteringar utvecklade vi ett nytt insamlingsverktyg och en metod för insamling av serviceinformation om grundläggande betaltjänster och kontanttjänster. Det byggde på att uppgiftslämnarna själva ansvarade för att mata in information i vår databas. Delar av den information som lämnades gjordes till skillnad från tidigare år som ett föreläggande från Post- och telestyrelsen, som ska använda underlagen för att bedöma krav enligt förordningen om kreditinstituts skyldighet att tillhandahålla kontanter (2019/20:FiU29). Cirka 80 olika huvudmän, kreditinstitut med flera, bidrog i arbetet. Vi kunde genom denna effektivisering leverera underlag och analyser till länsstyrelserna, inför deras bevakningsuppdrag kring grundläggande betaltjänster. Vi bidrog med beräkningar och skraddarsydda analyser för Länsstyrelsen i Dalarnas bevakningsrapport inom deras regleringsuppdrag kring grundläggande betaltjänster.

Samlad bedömning

Genom Tillväxtverkets metodstöd, underlag och analysverktyg fick myndigheter med regeringens uppdrag att bevaka och följa utvecklingen inom grundläggande betaltjänster tillgång till aktuella och skalbara kartor samt statistik som speglar utvecklingen inom grundläggande betaltjänster.

Vi synliggör såväl befolkningens som företagens tillgänglighet till dessa tjänster i den webbapplikation (Pupos Serviceanalys) som vi utvecklar, förvaltar och tillgängliggör för nationella och regionala handläggare. Handläggare använder underlagen från webbapplikationen när de bedömer och tar beslut i ärenden som rör statliga stöd till betaltjänster i områden där den privata marknaden av olika anledningar inte finns.

Tillväxtverkets metoder för insamling och analys av uppgifter kring grundläggande betaltjänster skapade positiva bieffekter genom en ny förordning. (Kreditinstitut har skyldighet att tillhandahålla kontanttjänster.) Pupos serviceanalys pekas i förordningen ut som det verktyg som Post-och telestyrelsen ska använda för tillsyn av de krav som ett antal utpekade kreditinstitut ska tillgodose vad gäller befolkningens tillgänglighet till kontanttjänster. Vidare pekar förordningen också ut att Finansinspektionen ska använda beräkningar i Pupos Serviceanalys för att fastställa sanktionsavgifter för de kreditinstitut som inte klarar av att leverera enligt kraven i förordningen. Förordningen trädde i vissa delar i kraft redan 1 januari 2020 men är fullt verksam från och med januari 2021.

En sammanhållen landsbygdspolitik

ÅK 3.2 I vilken utsträckning och på vilket sätt samarbetet med andra myndigheter har fortskridit och bidragit till genomförandet av en sammanhållen landsbygdspolitik, hur framtagande av indikatorer har fortlöpt samt hur myndigheten inom hela sin verksamhet har bidragit till målet för landsbygdspolitiken.

Bakgrund

Tillväxtverket har en samordnande roll inom den sammanhållna landsbygdspolitiken.

- Vi ska samordna och stödja 15 utvalda statliga myndigheter med yttersta syfte att nå de landsbygdspolitiska målen. Uppdraget genomförs i nära samverkan med Tillväxtverkets arbete att stödja myndigheters medverkan i det regionala utvecklingsarbetet.
- Vi ska i samarbete med 15 utvalda statliga myndigheter och andra aktörer utarbeta en metodik för landsbygdsanalyser och konsekvensbedömningar.
- Vi ska följa upp den sammanhållna landsbygdspolitiken. Årligen ska indikatorer användas för uppföljning och lärande. Vart fjärde år ska Tillväxtverket lämna in en fördjupad analys.

Tillväxtverket har också i uppdrag att genomföra näringslivsinsatser som en del av den sammanhållna landsbygdspolitiken. Insatserna syftar till att skapa ett bättre företagsklimat på landsbygderna och omfattar tre övergripande beståndsdelar:

- Almis insatser för affärsutveckling genom digitaliseringens möjligheter. Insatserna bygger på ett samarbetsavtal mellan Tillväxtverket och Almi Företagspartner AB (Almi). Det omfattar 30 miljoner kronor för perioden hösten 2019 till 30 juni 2021.
- Tillväxtverkets finansiering av 13 projekt som syftar till affärsutveckling genom digitaliseringens möjligheter, eller kunskaps- och kompetenshöjande insatser kring landsbygdsföretagens särskilda behov och utmaningar.
- Tillväxtverkets finansiering av 12 projekt, som syftar till utveckling av vandrings- och cykelturism genom strategisk samverkan kring, eller utveckling av, leder för vandring och cykling.

Resultat och utveckling

Samarbetet med andra myndigheter

Under 2020 genomförde Tillväxtverket fyra möten med Myndighetsnätverket för regional utveckling och landsbygdspolitik. Myndigheterna diskuterade bland annat arbetet med en ny nationell strategi för regional utveckling. Tillväxtverket informerade om arbetet med att utveckla ett metodstöd för

landsbygdsanalys och konsekvensbedömningar, samt för uppföljningen av de landsbygdspolitiska målen med fokus på myndigheters roll och uppdrag.

Under hösten tog Tillväxtverket fram anvisningar för myndigheternas rapportering inom regional utvecklingspolitik och en sammanhållen landsbygdspolitik. Vi samordnade uppdragen för att förenkla för de aktuella myndigheterna samt för att nyttja synergier mellan de båda politikområdena. Vi kommunicerade fortlöpande med involverade myndigheter för att förankra bland myndigheterna. Myndigheterna rapporterar om det senast 21 februari 2021.

Därutöver genomförde Tillväxtverket sju fördjupade dialoger med myndigheterna i nätverket. Syftet var att öka vår förståelse för myndigheternas förutsättningar att tillämpa territoriella perspektiv i sin verksamhet, och en möjlighet att stötta myndigheterna inför deras rapporteringar. Vi fångade upp fler operativa samarbeten med andra myndigheter som kan vara värdefulla i det framtida arbetet.

I september arrangerade vi ett möte med generaldirektörerna för myndigheterna inom nätverket för regional utveckling och landsbygdspolitik. Fokus var resultat och erfarenheter från det löpande arbetet samt information från statssekreteraren på Näringsdepartementet.

Vi arbetade dessutom med ett metodstöd för landsbygdsanalys och konsekvensbedömningar, och genomförde en kartläggning av i vilken utsträckning utpekade myndigheter har ett landsbygdsperspektiv i sina verksamheter. Kartläggningen visade bland annat att det finns potential att stärka perspektivet. Men det krävs ett tydligt ledarskap och stöttning för att lyckas. Vi kompletterade kartläggningen med en genomlysning av hur länsstyrelserna bidrar till genomförandet av landsbygdspolitiken. Baserat på resultaten och utifrån dialog med enskilda myndigheter pågår under vintern 2020/2021 ett landsbygdsjobb, för att ta fram modeller att testa i myndigheternas verksamheter. Det ska resultera i ett metodstöd för landsbygdsanalys och konsekvensbedömning som myndigheter kan använda i sin dagliga verksamhet.

Fördjupat arbete med uppföljning och lärande

Under 2020 utvecklade Tillväxtverket uppföljningssystemet kring den sammanhållna landsbygdspolitiken. Framst arbetade vi med att utveckla de indikatorer som är beslutade för uppföljningssystemet. Vi levererade också ett mindre urval av dessa med underlag och analys inför budgetpropositionen 2021. Vi rapporterade månadsvis en indikator för arbetslöshet på kommunal nivå till regeringen för uppföljning av coronapandemins effekter på olika kommuner och kommuntyper.

Frågan om uppföljning, utvärdering och kunskap har varit en integrerad del av samtliga möten med samverkande myndigheter under 2020.

Under våren hade vi ett möte med arbetsgruppen för uppföljning och analys av myndigheternas arbete med de landsbygdspolitiska målen. Mötet resulterade i en identifiering av myndigheters gemensamma och individuella behov av utveckling. Mötet identifierade även fokusområden för tidigare nämnda fördjupade dialoger som vi genomförde under hösten.

Vi organiserade tre möten med Naturvårdsverkets experter som arbetar med uppföljningen av de svenska miljömålen. Målet för dessa kontakter var att

utveckla den del av uppföljningssystemet som handlar om hållbarhet och miljökvalitetsmålen. Vår samverkan resulterade i att miljömålen på ett mer ändamålsenligt sätt inkluderas i uppföljningssystemet av den sammanhållna landsbygdpolitiken.

Under hösten presenterade vi ett utkast av den fördjupade rapporteringen för Näringsdepartementet. Leveransen resulterade i en fastslagen innehållsförteckning för den kommande rapporten, och en fastslagen struktur för det sammantagna uppföljningssystemet.

Kunskapsutveckling och stärkt fokus på regional nivå

Tillväxtverket tog under året fram tio kunskapsunderlag inom ramen för landsbygdpolitikens genomförande. Sammantaget bidrog dessa underlag till att skapa grundläggande förutsättningar för vår samordnande roll inom landsbygdpolitiken.

Vi genomförde möten med forskare på Sveriges lantbruksuniversitet och Karlstad universitet, som en särskild del av arbetet med kunskapsutvecklingen. Dessa ägde rum inom ramen för vår akademiska turné, som bland annat bidrar till inspel i arbetet att genomföra landsbygdpolitiken och att etablera nätverk och samarbeten med den akademiska världen. Ett resultat var en studie om hur kommuner och regioner integrerar landsbygdsperspektivet i sin verksamhet. Vi delrapporterade studien i december 2020 och ska slutrapportera i mars 2021.

Vi påbörjade en kraftsamling för att utveckla den regionala nivåns roll i arbetet mot det landsbygdpolitiska målet, då våra kunskapsunderlag visat på en utvecklingspotential. Vi anordnade sex "Öppet hus" för länsstyrelser och regioner. Deltagarna diskuterade hur samverkan på den regionala nivån inom landsbygdpolitiken fungerar och kan utvecklas, hur samverkan mellan olika nivåer kan utvecklas, hur landsbygdsperspektivet kan bli mer framträdande på den regionala nivån samt hur vi kan hitta synergier för att nå de landsbygdpolitiska målen. Resultaten från "Öppet hus" visade att det finns ett behov av, och en efterfrågan på, den här typen av forum för samverkan inom landsbygdpolitiken. Konkreta förslag handlade om att utveckla samverkan och dialog, resurser och uppdrag, kunskap och kommunikation samt roller och ansvar, liksom stärkt företagande, digitalisering och bredband, kommersiell service och samhällsplanering. Resultaten visade även att det ibland upplevs otydligt vad gäller ansvar och roller mellan regioner och länsstyrelser. Totalt deltog 34 personer från 15 länsstyrelser tillsammans med 28 personer från 14 regioner.

Kommunikation ingår som en integrerad del i arbetet med våra uppdrag inom landsbygdpolitiken. Under 2020 var vi aktiva i sociala kanaler och påbörjade utveckling av vår webbplats. Räckvidden i vår kommunikation ökade jämfört med 2019. Ett konkret exempel är att antalet besökare på vår sida med information om definitioner av landsbygder ökade med över 1 500 procent.

Intern samverkan för stärkt samordning

Vi arbetade systematiskt med intern samverkan under 2020, vilket gjorde att vi levererade samordnade yttranden inom flera strategiska processer. Värld att nämna är processen kring landsbygdsprogrammet i den kommande programperioden 2021–2027. Vi lämnade remissvar, deltog i arbetsgrupper samt lämnade yttranden gällande den EU-finansierade utvecklingsmetoden

Leader. Även arbetet med att ta fram en ny nationell strategi för regional utveckling genomfördes mer samordnat än tidigare. Vi bidrog med textkommentarer, deltog i fördjupade dialoger samt workshops kring framtida områden för kraftsamling.

Vid sidan av den samordnande funktionen bidrog vi till landsbygdspolitikens målsättningar inom till exempel regionalfondens genomförande samt insatser inom kompetensförsörjning och tillväxtskapande samhällsplanering där landsbygdsperspektivet underförstått finns. Det handlar om insatser för att utveckla landsbygder med kommersiell service och stärka landsbygdskommuner med stora utmaningar, att utveckla företagsklimatet i gles- och landsbygdskommuner, livsmedelsuppdraget samt näringslivsinsatser genom digitalisering och insatser inom besöksnäringen.

Näringslivsinsatser genom digitalisering och insatser inom besöksnäringen

Tillväxtverket fick 2019 i uppdrag att utveckla näringslivsinsatser och insatser inom besöksnäringen på våra landsbygder. Näringslivsinsatserna handlar om digitaliseringens möjligheter genom affärsutveckling i små och medelstora företag. Uppdraget som fortfarande pågår omfattar insatser i företag inom alla branscher och har utbildningsinsatser fokuserat på mikroföretag med 0–9 anställda då det är den dominerande företagstypen på landsbygderna. Hösten 2019 kontrakterade vi Almi Företagspartner AB (Almi) genom ett samarbetsavtal som huvudutförare av uppdraget. Tillväxtverkets insatser har omfattat en utlysning med projektmedel till tretton projekt. Syftet för dessa är antingen utveckling av digitala modeller, eller verktyg eller metoder alternativt framtagande av kring de särskilda behov och utmaningar som framför allt mikroföretag på landsbygden har. Uppdraget skulle ha slutrapporterats 31 oktober 2020 men förlängdes till 31 mars 2021.

Almis insatser för affärsutveckling genom digitaliseringens möjligheter visade på ett gott resultat 2020. 1 489 behovsanalyser i företag genomfördes och av dessa hade drygt hälften av företagen gått vidare till andra insatser i efterföljande steg i genomförandemodellen. De omfattade bland annat enkätanalyser, utbildningsinsatser i styrelse- och ledningsgrupper, möjlig framtida finansiering och stöd för fortsatt digital utveckling i företaget. Bedömningen är att Almi kommer att nå måltalen i sitt genomförande i merparten av arbetet. Det kan konstateras redan nu att mikroföretag på landsbygden haft en lägre digital mognadsgrad än andra företag vilket är en utmaning i sig. Under året genomförde Tillväxtverket fyra styrgruppsmöten och åtta arbetsgruppsmöten med Almi. Dessa är dokumenterade i minnesanteckningar.

Projektägarna för de tretton projekten inom digitaliseringens möjligheter visade på ett stort engagemang och nyfikenhet på varandras insatser och digitala modeller vilket också framgick av lägesrapporter. Samverkan etablerades och det har gått att se synergier mellan flera projekt redan nu. Till exempel kunde en offentlig projektägare som Region Västmanland dra nytta av både enkäter och modeller från andra projektägare i sitt kartläggningsarbete kring landsbygdsföretagens behov och utmaningar. På så sätt kan de i framtiden bättre rikta stödinsatser för företagen i nätverket för olika regionala och lokala företagsfrämjare.

Tillväxtverket arbetade under året med ett process- och dialogbaserat arbetssätt i genomförandet av uppdraget. Vi genomförde flera olika informations- och kunskapsmöten med samtliga projektägare närvarande. Vi genomförde en fysisk kickoff i januari, tretton enskilda digitala projektbesök ägde rum under juni, samt ett digitalt erfarenhetsmöte i oktober för projektägarna som ett samarrangemang mellan Tillväxtverket, Ramboll och Stiftelsen svensk industridesign. Därtill bjöd vi under hösten in projektägarna till informellt "skärmfika" varje månad för ett löpande diskussion- och kunskapsutbyte.

Under våren avropade Tillväxtverket Ramboll AB för uppföljning och utvärdering av det ännu pågående uppdraget. I Rambolls uppdrag ingick att följa upp och utvärdera resultat och effekter av de tretton projekten i utlysningen *Utveckla företag på våra landsbygder* samt se hur Almi ökat sin kunskap vad gäller behov och utmaningar som målgruppen mikroföretag på landsbygderna har. Ramboll fick även i uppdrag att följa upp Tillväxtverkets process- och dialogbaserade arbetssätt för uppdragets genomförande. Ramboll påbörjade utvärderingen under hösten och slutrapport ska lämnas till Tillväxtverket våren 2021.

På grund av coronapandemin återlämnade ett av de tretton projekten projektmedlen under augusti. Därefter kunde Tillväxtverket bevilja Region Gävleborg projektmedel för genomförande av projektet *Digitaliseringens möjligheter för landsbygden i Gävleborgs län*.

Insatser inom besöksnäringen

Under hösten 2019 beviljade Tillväxtverket också medel till 12 projekt inom besöksnäringen i syfte att stärka insatser inom naturturism med fokus på cykel- och vandringssturism.

De tolv projekten inom besöksnäringen visade sig få ökad relevans i och med människors ökade intresse för vandring och cykling till följd av pandemin. Flera av projektägarna förmedlade om att de tack vare projekten haft ökade möjligheter att stärka företagen och andra aktörers förmåga att hantera den extraordinära situationen. Merparten av projekten ska slutredovisa under första kvartalet 2021. Lägesrapporter visade på goda utsikter att bland annat kunna leverera modeller för hur man kan ersätta markägare i de fall man nyttjar annans mark, hur man kunnat utveckla cykelturism i kalhyggesområde som traditionellt inte ses som en attraktiv besöksmiljö, och hur man kunnat vidareutveckla en befintlig vandringsled till att omfatta även cykelturism.

Ett av projekten handlade om att ta fram ett nationellt ramverk för vandringsleder, inklusive kvalitetskriterier, för att säkerställa en hög och mer likvärdig standard bland Sveriges vandringsleder utanför fjällområdena. Projektet genomförs av flera regioner i samverkan och rönt stor uppmärksamhet inom besöksnäringen. Vi kan redan nu se behov av en fortsatt satsning för att möjliggöra implementering av ett sådant ramverk. Samma behov av ramverk och implementering kan vi även se inom mountainbike-cykling.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att arbetet med landsbygdspolitikens genomförande fördjupades under 2020. Tillväxtverkets insatser bidrog till att utveckla själva genomförandet av politiken. Vi genomförde också insatser

med direkt betydelse för det landsbygdspolitiska målet. Det gäller uppdraget att genomföra näringslivsinsatser genom digitalisering och insatser inom besöksnäringen. Men också insatser som primärt genomfördes inom ramen för den regionala utvecklingspolitiken och näringslivspolitikerna. Den rådande coronapandemin gjorde å ena sidan att vissa aktiviteter ställdes in eller om, och å andra sidan att vissa uppdrag blev mer aktuella än tidigare. Det senare gällde särskilt insatserna vad gäller digitaliseringens möjligheter för företag på landsbygden.

Vår bedömning vad gäller Tillväxtverkets roll som samordnande myndighet för den nationella landsbygdspolitiken är att arbetet utvecklades under 2020. Ett övergripande fokus låg på att fastslå strukturer för samverkan med och mellan berörda myndigheter. Det skedde genom möten på såväl ledningsnivå som tjänstepersonnivå. Vi bedömer att dessa möten tillsammans med insatserna kring uppföljning och utveckling av metodstöd bidrog till att främja arbetet med ett samordnat agerande genom samsyn, kunskapsutveckling och gemensamma arbetssätt och metoder.

Efterfrågan på stöd till ett antal strategiska processer ökade under året, kopplat till både kommande programperiod inom strukturfonderna och nationella utvecklingsinsatser inom flera politikområden. Med utgångspunkt i arbetet med kunskapsutveckling och intern samverkan bidrog vi med samordnade landsbygdsperspektiv i dessa processer.

Vi bedömer också att den påbörjade processen med att utveckla den regionala nivåns roll i arbetet mot det landsbygdspolitiska målet är viktig. Det arbetet påverkar direkt det behov som finns att stärka flernivåsystemet som regeringen pekar på i landsbygdspropositionen.

Vår bedömning är att vi genomfört insatser som bidragit till olika dimensioner av det landsbygdspolitiska målet.

Vår samlade bedömning av arbetet med att genomföra näringslivsinsatser genom digitalisering, och insatser inom besöksnäringen, är att det levererade goda resultat under 2020. Genom ett nära samarbete med både Almi och de tretton projektägarna i ett löpande process- och dialogbaserat arbetssätt fick vi god kännedom om pågående insatser i uppdraget. I samband med pandemin ökade efterfrågan på digitala lösningar. Flera projektägare hade stark medvind i sitt utvecklingsarbete av digitala lösningar. Det är vår bedömning att insatserna i uppdraget bidrog till att lyfta fram små och medelstora företags särskilda utmaningar och behov kring ökad digital affärsutveckling på landsbygden. Drivkraften och viljan att vara med och bidra till att göra skillnad för företagen på landsbygden var stor såväl hos Almi som hos projektägarna.

Genom god samverkan med andra digitaliseringsuppdrag, och den nära samverkan med övriga insatser i genomförandet av den nationella landsbygdspolitiken inom Tillväxtverket, kunde olika insatser lättare spridas såväl till regionerna som till olika företagsfrämjare. Almi och några av våra projektägare hittade samverkansarenor som ledde till ett löpande erfarenhets- och kunskapsutbyte kring digitala modeller och verktyg.

Inom besöksnäringen kommer coronapandemin ha långtgående konsekvenser. Medan besöksnäringen generellt drabbades stort såg vi ett ökat intresse för naturturism, framför allt vandrings- och cykelturism. De pågående projekten förmedlade också vikten av att utveckla hållbara leder

som kan tillvarata potentialen i den ökade efterfrågan och det högre besöksstrycket.

Nationell strategi för hållbar regional utveckling

Uppdrag 3.2 Bistå Näringsdepartementet i framtagandet av en ny nationell strategi för hållbar regional utveckling. I uppdraget ska kunskap och erfarenheter från dialoger och samverkan med regionerna samt sammanställningar av regionernas regionala tillväxtarbete tas till vara.

Bakgrund

Tillväxtverket hade under 2020 i uppdrag att bistå regeringen med att ta fram en ny nationell strategi för hållbar regional utveckling. Strategin är vägledande för det regionala utvecklingsarbetet och styrande för fördelningen av anslag 1:1. Strategin gäller 2021–2030.

Resultat och utveckling

Tillväxtverket bidrog till Näringsdepartementets arbete genom att ta fram ett antal underlag till arbetet. Underlagen rörde bland annat hållbar utveckling, förslag på nya arbetssätt inom den regionala utvecklingspolitiken samt samverkansprocesser lokalt och regionalt. Vi lämnade synpunkter på utkast av strategin vid tre tillfällen. Arbetet involverade sakkunniga från hela Tillväxtverket. Under hösten deltog vi i Näringsdepartementets fördjupade dialoger med regionerna. Därtill lämnade vi på förfrågan från regeringen in en promemoria med förslag på fem utmaningar att kraftsamla kring i det regionala utvecklingsarbetet.

Samlad bedömning

Regeringen fick stöd i framtagandet av strategin genom att vi var snabbfotade med de efterfrågade insatserna. Vi bidrog med kunskap, konkreta förslag på utvecklade skrivningar till strategin, samt förslag på utmaningar som den kommande handlingsplanen till strategin ska koncentrera sina insatser kring. Den samlade bedömningen är att insatserna bidragit till att göra den regionala utvecklingspolitiken, och det regionala utvecklingsarbetet, mer relevant för den omställning som görs i samhället för att nå målet för den regionala utvecklingspolitiken och de globala målen till 2030.

Varsel och omställning

Uppdrag 3.5 Bistå regioner med insatser som stärker deras arbete vid varsel och omställning i näringslivet. Arbetet ska samordnas med myndighetens övriga arbete inom regional tillväxtpolitik och näringspolitik.

Bakgrund

Tillväxtverket ska hjälpa regioner med insatser som stärker deras arbete vid varsel och omställning i näringslivet. Syftet är att öka regioners beredskap och kapacitet för att vid större varsel eller omställning i näringslivet kunna starta upp ett omställningsarbete som främjar näringslivets förnyelseförmåga.

I arbetet ingår att hålla regeringen informerad och därigenom även informera den statssekreterargrupp som inrättats i Regeringskansliet med anledning av coronapandemins effekter i kommuner och regioner.

Resultat och utveckling

Av naturliga skäl har Tillväxtverket under året fokuserat på insatser som stödjer regionerna att hantera coronapandemins effekter i näringslivet. Vi har tagit fram och delat kunskap om hur vi och regionerna arbetat för att mildra de negativa effekterna i näringslivet med anledning av corona, bland annat genom att etablera en webbplats för regional samverkan.

Under hösten genomförde vi en NKI-enkät som elva av 21 regioner svarade på (52 procent). Av dessa uppgav 91 procent att organisationens förmåga inom näringslivets omställning hade ökat. De delförmågor som ökat mest var relevant kunskap och information, Ledarskap och roll, Tillgång till stöddokument/rådgivning samt Nätverk/mötesplatser/arenor. Regionernas svar avseende helhetsintryck av vår insats visade ett medelvärde på 3,73 utifrån en femgradig skala.

Tillväxtverket tog 2019 fram en omställningsguide som beskriver en process för genomförande av omställningsarbete. Syftet med guiden är att tjänstepersoner eller politiker i en kommun eller region ska få stöd för hantering av en större omställning vid varsel i näringslivet. Under 2020 genomförde vi fördjupade dialoger med kommuner och regioner. Syftet var att öka vår och deras kunskap om vilka insatser som kan genomföras med anledning av den aktuella situationen. Vid fyra tillfällen presenterade och diskuterade vi faserna i Tillväxtverkets omställningsguide som togs fram 2019.

Vi testade under året en arbetsmetod utifrån genomförandet av omställningsguidens faser. Det gjorde vi genom ett pilotfall i Uppsala län. Vi genomförde två av tre workshops innan vi blev tvungna att pausa arbetet med anledning av coronapandemin. Vi tog även fram ett kunskapsunderlag som beskriver hur guiden kan utvecklas och stödja företag vid större varsel eller nedläggningar. Vi beviljade vi ett projekt som pågår under 24 månader med start i februari 2021 i syfte att stärka kapaciteten vid omställning.

I delrapporten som vi redovisade i juni lämnade vi fyra övergripande rekommendationer. Utifrån krisens effekter bör regeringen:

- stärka regionernas centrala roll att samordna, initiera och genomföra extraordinära insatser på kort och medellång sikt för att skapa en hållbar omstart av Sverige
- stärka samordningen inom kompetensförsörjningsområdet genom att skapa ett nära samspel mellan centrala politikområden där mål, inriktning och insatser kompletterar och samordnas på alla nivåer i samhället. Vi föreslår bland annat att det inrättas ett centralt placerat

nationellt kompetensförsörjningsråd med uppgift att samordna arbetet. Vi föreslår även att kompetensförsörjningsfrågan bör göras till en grunduppgift i det regionala utvecklingsansvaret

- säkerställa flexibilitet i större nationella satsningar. Det handlar exempelvis om att överväga om det går att anpassa nationella satsningar utifrån geografiska eller branschspecifika behov
- stärka strukturer för företagens förmåga till omställning. I sammanhanget handlar det främst om att stärka Tillväxtverkets kapacitet att bidra till en ökad omställningsförmåga i näringslivet

Vi har lämnat förslag på hur våra övriga verktyg kan bli mer flexibla för att snabbt kunna anpassas till behov i samband med varsel.

Samlad bedömning

Den samlade bedömningen är att vi har ökat regioners och kommuners kunskaper för att hantera varselsituationer, större omställning och coronakrisen. Dels genom webbsidan "Regional samverkan med anledning av coronakrisen", dels genom presentationer av omställningsuppdraget och omställningsguiden. Drabbade regioner och kommuner har via Tillväxtverket förmedlats kontaktuppgifter till andra drabbade regioner och kommuner och därigenom har vi också erbjudit nätverk.

Uppdraget har nära koppling till uppdraget att bistå med insatser med anledning av coronapandemins effekter på regioner och näringsliv. På grund av Tillväxtverkets handläggning av korttidsarbete, samt ovan nämnda tillkommande uppdrag under året, har vi behövt prioritera personalresurser till de uppdragen.

Övriga återrapporteringskrav

I det här avsnittet redovisar vi övriga återrapporteringskrav och uppdrag samt övriga uppgifter enligt instruktionen.

Främja hållbar tillväxt i alla delar av Sverige

1 § Tillväxtverkets huvuduppgifter är att i alla delar av landet främja hållbar näringslivsutveckling och hållbar regional tillväxt samt genomföra strukturfondsprogram.

I följande avsnitt redovisar vi nyckeltal, resultat och genomförda åtgärder inom ramen för vårt hållbarhetsarbete. Avsnittet gäller även som en redovisning av hur vårt arbete kopplar an till Agenda 2030 och de svenska miljökvalitetsmålen. Vi redovisar också vårt jämställdhets- och mångfaldsarbete, i enlighet med våra uppdrag och vår handlingsplan för jämställdhetsintegrering.

Tillväxtverkets övergripande mål är att främja hållbar tillväxt i alla delar av Sverige. Hållbar tillväxt handlar om att skapa ekonomiska resurser inom ramen för människans och planetens behov och begränsningar. Det kräver att ekonomin förändras och förnyas. Vår roll som myndighet är att försöka förstå hur samhällsutmaningar påverkar regioner och näringsliv, och genomföra insatser som hjälper till att utveckla ett samhälle som ligger i linje med en vision om hållbar utveckling och Agenda 2030.

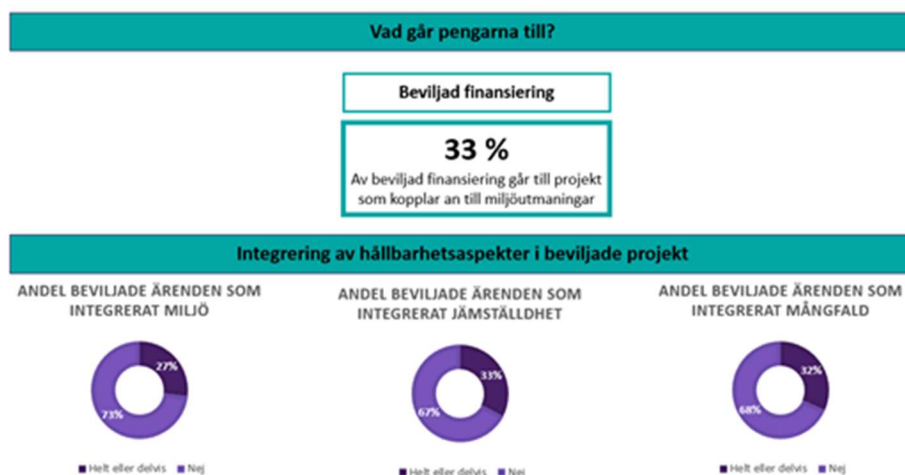
Vi arbetar för hållbar tillväxt genom att bidra till ekonomisk förändring och förnyelse. I regioner och med regioner. I företag och genom företag. I alla våra insatser.

Hållbar tillväxt i alla våra insatser

Tidigare har vi tagit fram en strategisk inriktning för vårt hållbarhetsarbete. Under året har vi arbetat med att implementera våra framtagna processer för att bättre integrera hållbarhet i alla insatser. Vi har dock gjort det med låg hastighet på grund av coronapandemin och vårt fokus på korttidsuppdraget. Ett verktyg som vi arbetar med är vårt hållbarhetstest. Det hjälper oss identifiera och prioritera de mest relevanta hållbarhetsaspekterna för varje insats.

Rapportering till Naturvårdsverket av vårt miljöarbete sker via separat redovisning.

Uppföljning och resultat

Överblick av Tillväxtverkets nyckelindikatorer för hållbarhetsarbetet.

För att följa hållbarhetsarbetet på verksgemensam nivå använder vi oss av ett antal nyckelindikatorer för att svara på:

- i vilken mån våra medel används till att bemöta miljömässiga utmaningar
- hur våra medel fördelas utifrån bland annat kön, ålder och bakgrund (se vidare om integrering av jämställdhet och mångfald nedan)
- i vilken mån hållbarhet integrerats i de projekt vi beviljat medel till.

Av de projekt som Tillväxtverket finansierade med nationella medel, det vill säga exklusive europeiska regionalfondsmedel, under 2020 hade 33 procent som syfte, eller bidrog till, att lösa miljömässiga utmaningar. Det var något mindre än 2019 då motsvarande siffra var 34 procent.

Som en del i vår samlade bedömning av ansökningar om finansiering undersöker vi i vilken mån projekt integrerar miljö, jämställdhet och mångfald i planering, genomförande och uppföljning. Av de projekt som vi beviljade finansiering 2020 hade, enligt vår bedömning (2019 års utfall inom parentes):

- 27 (26) procent integrerat miljö i sin projektutformning
- 33 (60) procent integrerat jämställdhet
- 32 (64) procent integrerat mångfald.

Statistiken omfattar beviljade projekt inom ramen för såväl nationella projektmedel som regionalfonden.

Insatser för hållbar tillväxt

Under 2020 genomförde vi en rad insatser med fokus att bidra till att skapa hållbar tillväxt, trots att coronapandemin medfört vissa svårigheter så som omprioritering av resurser och i vissa fall förseningar. Vi arbetade för att minska näringslivets miljöpåverkan, belyste miljöfrågors påverkan på näringslivets konkurrenskraft samt försökte ta tillvara på de affärsmöjligheter som finns inom miljöområdet. Vi arbetade för att utveckla

och sprida lösningar på sociala utmaningar samt för att skapa ett företagsklimat och ett främjandesystem som är öppet för en mångfald av företagare, företagsformer och affärsmodeller.

För mer information om respektive insats i översikten nedan, se vidare i avsnittet resultatredovisningen.

ÖVERSIKT SÄRSKILDA INSATSER FÖR HÅLLBAR TILLVÄXT 2020

- Demo miljö III
- Verksamhetsbidrag
- Verksamhetsbidrag kooperativ utveckling
- Arbetsintegrerande sociala företag (ASF)
- Tillväxtverkets arbete inom turism och besöksnäring
 - Utveckla vandrings- och cykelturism för att stärka besöksnäringen på Sveriges landsbygder
 - Hållbar destinationsutveckling samt hållbara produkter och tjänster
- Enklare vägar till jobb och kompetensförsörjning i näringslivet
- Främja utrikes födda kvinnors företagande
- Socialt entreprenörskap och företagande
- Hållbart företagande (information via verksamt.se)
- Stöd för utländska företagare (via verksamt.se)
- Swedish Cleantech
- Hållbara företagsstöd
- Socioekonomiskt utsatta områden
- Socioekonomiskt eftersatta kommuner
- Gröna fonden (riskkapital)
- Rådet för hållbara städer
- Integrationsperspektiv i regionalt kompetensförsörjningsarbete
- Hållbar regional utveckling
- EU:s strukturfondsprogram
 - Tematiskt område 4 Stöd till övergången mot en koldioxidsnål ekonomi
 - Klimatsynk (Nationella Regionalfondsprogrammet)
 - Förberedelser inför kommande programperiod

- BRP+
- CVoucher
- Nordic Solutions for C40

Integrering av jämställdhet och mångfald

ÅK 4.1 Resultatet av de åtgärder avseende jämställdhetsintegrering som vidtagits för att myndighetens verksamhet ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken.

Tillväxtverket ska verka för ekonomisk förnyelse och omvandling samt genomföra vårt uppdrag i linje med Agenda 2030. Därför behöver vi nå ut till breda grupper av människor, branscher och företagsformer som med olika infallsvinklar kan vara med och utveckla affärsområden och svenskt näringsliv. Vi ser mångfald som en strategisk fråga och en förutsättning för att vi ska kunna verka för ekonomisk omvandling och förnyelse. Mångfald är därför inskrivet som ett strategiskt verktyg i vår verksamhetsstrategi. Mångfald är för oss även fråga om kvalitetssäkring och säkerställande av att det inte sker någon diskriminering i vår handläggning.

Inom ramen för vårt uppdrag om att jämställdhetsintegrera verksamheten (JiM) och i linje med strategin för ett mer jämställt främjandesystem *Öppna Upp* har vi infört ett uppföljnings- och utvärderingssystem. För att kontrollera och analysera hur våra medel fördelas utifrån parametrarna kön, ålder och bakgrund. Den statistiska uppföljningen är baserad på organisations- och personnummer och omfattar insatser där företag eller potentiella företagare är slutmottagare av stöd, direkt eller indirekt via förmedlande aktörer. Detta sammanställs i vår Mångfaldsrapport.

Vi använder två huvudindikatorer för att följa integreringen av mångfald i våra kärnprocesser:

- Fördelning av stöd: fördelning av beviljade stöd, direkt eller via intermediär, till existerande och potentiella företagare utifrån kön, ålder och bakgrund.
- Mångfaldsarbete i beviljade projekt: andel av beviljade ansökningar som integrerat mångfald respektive jämställdhet i planering, genomförande och uppföljning.

Under 2020 arbetade en stor andel medarbetare under en kortare eller längre period med andra uppgifter kopplade till stöd vid korttidsarbete. Genom att vi prioriterat de mest akuta uppgifterna har vi ännu inte genomfört mångfaldsuppföljningen för 2019. Beslut togs under 2019 att sammanställa mångfaldsuppföljningen under första tertialen följande år för att kunna koppla mot rätt population i registerdata, och på så vis förbättra statistikunderlaget. Det gjordes för ERUF-medlen i Lägesrapport för 2019, men slutsatsen blev att bortfallet fortfarande blev för stort och att en ny metod för att samla in dessa data behöver införas. Mångfaldsuppföljningen är central för att kunna svara på hur våra medel fördelas, identifiera utvecklingsbehov samt säkerställa att det inte sker någon diskriminering

i handläggningen av ansökningar. Sammanställning och analys av denna uppföljning finns i diariet.

Under 2020 genomfördes följande åtgärder för att stärka vårt mångfaldsarbete:

- Jämställdhet och mångfald används som integrerade delar i Ännu Mera Nytt-processen och i Hållbarhetstestet, verktyg och metod för att planera och utveckla våra insatser.
- Vi använder ett interaktivt verktyg för inkluderande kommunikation.

Agenda 2030

ÅK 4.3 Hur myndigheten, i sin kärnverksamhet, arbetar med att använda Agenda 2030, som verktyg i omställningen till ett hållbart samhälle.

Under 2016 genomförde vi en analys av vår verksamhet utifrån Agenda 2030. Analysen visade att mål 5 Jämställdhet, mål 7 Hållbar energi för alla, mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 11 Hållbara städer och samhällen, mål 12 Hållbar konsumtion och produktion samt mål 17 Genomförande och globalt partnerskap är de mål som starkast kopplar till vår verksamhet och uppdrag.

Under året arbetade vi inom Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak med resultatkommunikationskonceptet "Vi går över gränsen". Där stöttade vi projekten genom att bland annat förmedla vägledning kring hur projekt kan koppla ihop sitt arbete till samhällsutmaningar och de globala målen.

I förberedelsearbetet inför kommande programperiod för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) pågår ett arbete med hur målen för Agenda 2030 kan integreras i utlysning- och ansökningsprocessen. Syftet är att bidra till en tydligare uppföljning och att Agendans mål kan vara verktyg för genomförandet av projekten.

I uppdraget att bistå regeringen att ta fram en ny nationell strategi för hållbar regional utveckling arbetade Tillväxtverket bland annat med att tydliggöra Agenda 2030 och de globala målens koppling till den framtida regionala utvecklingspolitiken.

Vi påbörjade även ett arbete kring att tydliggöra och förstärka integreringen av Agenda 2030 som verktyg i samtliga delar av vår verksamhet. I nuläget är Agenda 2030 delvis integrerat, men behöver integreras tydligare i hela vårt arbete för en hållbar tillväxt, såväl internt som externt.

Tillväxtverket anser att samverkan är en central del i att uppnå målen i Agenda 2030. Därför deltar vi i GD-forum för Agenda 2030. En plattform för samverkan mellan myndigheter för att genomföra Agenda 2030.

I december 2020 var Tillväxtverket en av de fyra myndigheter som undertecknade Klimatkontrakt 2030 på European Viable Cities Day. Det är det första klimatkontraktet i Europa. Genom kontraktet åtar sig städerna att med sikte på 2030 investera i klimat- och hållbarhetsåtgärder och den nationella nivån åtar sig att stötta och underlätta städernas arbete.

Rådet för hållbara städer

SU 4.4 Bistå Rådet för hållbara städer.

Regeringen inrättade i december 2017 *Rådet för hållbara städer* som ska verka för att genomföra regeringens politik för hållbar stadsutveckling.

Syftet med *Rådet för hållbara städer* är att bidra till en långsiktig utveckling av hållbara städer och att verka för genomförandet av regeringens politik för hållbar stadsutveckling. Rådet är ett forum för de myndigheter som är strategiskt viktiga för förutsättningarna för det långsiktiga arbetet med en hållbar stadsutveckling. Boverket utgör kansli som stöd till rådet.

Tillväxtverket deltar som en av flera myndigheter i *Rådet för hållbara städer*. I februari lämnade *Rådet för hållbara städer* sin rapport för 2020 till regeringen.

Under 2020 medverkade Tillväxtverkets generaldirektör vid fyra rådsmöten. Vi bistod även genom att delta i rådets expertnätverk och ansvarade för, och koordinerade arbetet med, näringslivsgruppen som är en av de referensgrupper som är knutna till *Rådet för hållbara städer*. Här hölls två möten, varav en workshop.

Under året fortsatte vi arbetet med de samverkansåtgärder som finns under rådets fem strategiskt utpekade områden:

- hållbara transporter
- bättre luftkvalitet och hälsa
- stadsplanering och grönska
- arkitekturform och design för hållbara gestaltade livsmiljöer
- långsiktigt reformprogram för segregation

Inom dessa ansvarar Tillväxtverket för följande samverkansåtgärder:

- nya affärsmodeller och cirkulär ekonomi
- samverkan kring medel till hållbar stadsutveckling inom europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027
- breddat mått på utveckling och livskvalitet BRP+
- Lärdomar och stöd i kommuner med segregerade områden

Tillväxtverket var också ansvarig för två sessioner under den nationella Mål 11-konferensen som *Rådet för hållbara städer* arrangerade tillsammans med Nationella forskningsprogrammet för hållbart samhällsbyggande.

Tillväxtverket, miljö kvalitetsmålen och Miljömålsrådet

Tillväxtverket saknar direkt påverkan och rådighet över något av de enskilda miljö kvalitetsmålen. Den kartläggning som vi genomförde 2016 visade att generationsmålet är det mål som vår verksamhet har störst bäring på

tillsammans med miljö kvalitetsmålen Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö.

Regeringen har inrättat Miljömålsrådet för att stärka myndigheters roll i genomförandet av miljöpolitiken. Rådet består av 18 myndigheter som ses som strategiskt viktiga för att nå generationsmålet och miljö kvalitetsmålen, däribland Tillväxtverket. Tillväxtverket är resursmässigt involverad i fem av Miljömålsrådets programområden; Nationellt ramverk för fysisk planering, Staten går före, Hållbar konsumtion, Elektrifiering samt Livsmedelsområdet.

Under 2020 medverkade Tillväxtverket vid fyra rådsmöten. Vi hjälpte även rådet genom rådets kontaktnätverk och deltog vid fem arbetsmöten under året. I januari lämnade vi årsrapport till regeringen som beskrev arbetet i de sju programområdena. I mars publicerades en gemensam åtgärdslista, och rådets förslag redovisades till regeringen.

Synergier mellan politikområden

ÅK 4.2 Tillvarata synergier mellan den regionala tillväxtpolitiken, näringspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.

Tillväxtverket ser flera möjligheter till synergier mellan de tre nationella politikområden som vårt uppdrag och våra verksamheter ingår i. I skärningen mellan områdena ligger en betydande möjlighet att verka för att den utvecklingskraft och potential som finns i såväl landsbygder, små och medelstora städer som storstadsområden tillvaratas och nyttjas effektivt.

Centralt för vårt arbete är att betona de territoriella aspekternas betydelse för tillväxt och utveckling. De territoriella förutsättningarna binder samman den regionala tillväxtpolitiken med den sammanhållna landsbygdspolitiken. Såväl målen för de båda politikområdena som det operativa arbetet har mycket gemensamt. Båda politikområdena är till sin grund förutsättningsskapande, medan näringspolitikens verktyg är mer direktverkande. Näringspolitikens insatser landar dock alltid i ett geografiskt sammanhang. Det är därför viktigt att genomgående ta hänsyn till de olika förutsättningar som gäller i glesare respektive tätare strukturer. Utbytet och lärandet mellan de tre politikområdena är därför en naturlig utgångspunkt för Tillväxtverkets samtliga insatser.

För att fullt ut kunna nyttja och stärka kopplingen mellan politikområdena krävs ett långsiktigt och strategiskt arbete. Det har inte varit helt möjligt under 2020. På grund av pandemin och Tillväxtverkets nödvändiga fokus på uppdraget om stöd vid korttidsarbete, har vi behövt göra andra prioriteringar.

Trots det tydliga behovet av att prioritera mer kortsiktiga mål under 2020 kan vi se att vissa synergieffekter kunnat uppnås inom ett antal uppdrag. Bland annat de som genomförs tillsammans med andra utpekade myndigheter inom den regionala tillväxtpolitiken och landsbygdspolitiken.

Även vårt alltmer intensiva arbete gentemot kommunsektorn utgår från ett brett perspektiv där verksamheter inom olika politikområden samordnas och utvecklas. Bland annat uppdraget att stärka näringslivsutveckling i 39

utpekade kommuner. Här blir det tydligt att perspektiv från samtliga tre politikområden är relevanta.

I genomförandet av uppdraget näringslivsinsatser inom landsbygdspolitiken identifierade vi under året synergier med andra uppdrag. Fokus var digitaliseringens möjligheter (digital transformation) för stärkt affärsutveckling och ökad konkurrenskraft i små och medelstora företag på våra landsbygder, särskilt riktat mot mikroföretag. Huvudutförare var Almi Företagspartner AB genom ett samarbetsavtal. Som ett komplement beviljade Tillväxtverket i december 2019 medel till 13 projekt som under året arbetade med att vidareutveckla eller skala upp metoder, modeller och verktyg för digital transformation samt ta fram kunskaphöjande insatser kring mikroföretagens särskilda behov och utmaningar. Knappt hälften av projekten arbetade med kunskaphöjande insatser som riktade sig till det företagsfrämjande systemet. Både det privata och det offentliga systemet och på både regional och nationell nivå. Ett nära samarbete utvecklades successivt med uppdraget och nätverket för Digitaliseringskoordinatorerna. Det gav spridning och drivkraft till respektive uppdrag, inte minst hos landets regioner. Två regioner var till exempel projektägare i näringslivsuppdraget. På grund av coronapandemin blev uppdragets olika digitaliseringsinsatser uppmärksammade och efterfrågade.

Även internt utvecklade vi vår samverkan och vårt lärande. Till exempel interna samverkansformer som berör samtliga politikområden inom de under 2020 inrättade Team Landsbygder. Näringslivsuppdraget inom landsbygdspolitiken diskuterades och rapporterades i Team Landsbygder, Team Digitalisering och Team Innovation. Den del av uppdraget som handlade om insatser inom besöksnäringen (satsningar på cykel- och vandringsleder) diskuterades framför allt inom Team Landsbygder och Team Besöksnäring.

Mot bakgrund av de resultat som uppnåts under de särskilda omständigheter som rådde under 2020 ser Tillväxtverket positivt på att kunna vidareutveckla arbetet med att stärka samarbeten och synergier mellan uppdrag och politikområden under kommande år.

Analys för kunskapsutveckling och lärande

8 § Analyser för kunskapsutveckling och lärande samt uppföljningar inom näringspolitiken och för hållbar tillväxt. Analysarbetet ska innefatta stöd till aktörer och ligga till grund för förslag till insatser samt till omprioritering och effektivisering. Kontroll av utbetalda medel avseende regionala företagsstöd och programverksamhet.

För att bidra till kunskapen om företags och regioners konkurrenskraft tar vi fram olika underlag och analyser. Analyserna publiceras bland annat i rapportform och sprids externt och internt till berörda målgrupper. Analyserna är inriktade på kunskap kopplad till näringspolitik och hållbar tillväxt och utveckling i gles- och landsbygder, små och medelstora städer samt storstadsområden, inklusive tillgänglighet till kommersiell och offentlig service för företag och medborgare i servicegläsa områden med mera.

Under 2020 har coronapandemin och den ekonomiska kris som följt därpå gett upphov till ett antal särskilda studier, bland annat rörande turism och regionala effekter. Inriktningen på den så kallade kunskapsutvecklande rapporten 2020 har varit synergier mellan stad och land. Vi publicerade rapporten i december 2020.

Stöd för att utveckla kommuner

SU 4.5 Fördela statsbidrag till kommuner i glesbygd.

F (2018:151) Fördela statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden

F (2018:152) Fördela statsbidrag till 30 socioekonomiskt eftersatta kommuner

Tillväxtverket fortsatte under året att arbeta med uppdrag som syftar till att stärka kommunernas kapacitet för att hantera utvecklings- och tillväxtfrågor på lokal nivå. Förutom att betala ut statsbidraget och följa kommunernas utveckling har vi arbetat med kunskap och nätverk i syfte att stärka kommunernas förmågor att förbättra företagsklimatet.

Utveckla företagsklimatet i 39 gles- och landsbygdskommuner

Uppdraget "Fördela statsbidrag till 39 kommuner i glesbygd" är inne på sitt tredje år och vi kan konstatera att samtliga kommuner arbetar intensivt för att stötta företagen och utför aktiviteter som gör positiv skillnad för företagsklimatet. Under våren gjorde vi en uppföljning av kommunernas arbete och sammanställde det i en promemoria. Vi har spridit underlaget till regeringen och utpekade kommuner.

Under 2020 har kommunernas arbete att förbättra företagsklimatet intensifierats i takt med att deras kapacitet att genomföra insatser har stärkts.

En viktig del av ett bättre företagsklimat handlar om att digitalisera kommunernas myndighetsutövning och på så sätt effektivisera servicen till företagen. I januari genomförde vi därför det digitala seminariet: *Utveckla näringslivet genom digital förenkling*. Syftet var att stärka kommunernas kunskap och förmågor inom digitalisering och e-tjänster samt att fler kommuner skulle ansluta sig till e-tjänsteplattformen Serverat som förenklar tillståndsprocesser för restaurangföretagare. En uppföljning från november 2020 visar att sju av kommunerna är anslutna till Serverat och ytterligare sju är på god väg att ansluta sig. Genom digitala erfarenhetsträffar har kommunerna utökat sina nätverk och haft möjlighet att lära av varandras arbete. Fokus har varit att ge kunskap som stärker kommunernas förmågor att genomföra näringslivsfrämjande aktiviteter. Flera kommuner menar att statsbidraget stärkt deras utvecklingskapacitet, genom att de i större utsträckning haft möjlighet att arbeta med insatser som de tidigare inte haft resurser till att genomföra.

Tillväxtverket har inom uppdraget medverkat till att utveckla Cirkulär Business Model Canvas som är en ny guide för företag som vill utveckla cirkulära affärsmodeller. Vi har även publicerat Canvasen på tillvaxtverket.se och verksam.se så att fler företag och andra aktörer ska kunna ta del av innehållet. Vi genomförde en enkätundersökning för att bättre förstå hur kommunernas stöd till företagen förändrats i och med coronapandemin. Undersökningen visar att kommunerna tack vare statsbidraget har hittat flera sätt att bemöta krisen med riktade aktiviteter för att stötta sina företag. Flera kommuner har agerat tillsammans med sin region för att sprida kunskap om företagsstöd via olika digitala kanaler. Krisens hastiga förlopp påskyndade kommunernas kunskap om delar av det företagsfrämjande systemet.

Stärka landsbygdskommuner med stora utmaningar

Tillväxtverket ska enligt förordning fördela statsbidrag till 30 socioekonomiskt eftersatta kommuner. Syftet är att stärka ekonomisk och social utveckling i dessa kommuner. Under året har vi arbetat med verktygen kunskap, nätverk och finansiering med målet att stärka kommunernas kapacitet ekonomiskt och socialt.

Förutom det administrativa med lägesrapporter och utbetalning har vi arbetat med dialoger, kunskapsutveckling, nätverk och utveckling av vår webbsida. I april lämnade vi den årliga delrapporten som beskriver kommunernas framsteg till Regeringskansliet.

Under 2018–2020 utvecklade vi ett dialogbaserat arbetssätt inom ramen för satsningen. Genom dialog har vi möjlighet att anpassa vårt erbjudande till kommunernas behov. Vi är ett bollplank och en viktig källa till relevant kunskap för kommunerna. Under 2020 genomförde vi en digital nätverksträff, tre webinarier där kommunerna samtalade med varandra, med andra myndigheter och relevanta aktörer. Vi genomförde erfarenhetsträffarna under slutet av året för att inspirera, sprida resultat och föra dialog om de tre åren som kommunerna genomfört sitt arbete.

Tillväxtverket påbörjade under året ett utvärderings- och uppföljningsarbete för att ta fram en plattform för kunskap, som ska bidra till att skapa goda möjligheter till lärande och lärandeprocesser. Plattformen ska även stärka vår förmåga att utvärdera satsningen långsiktigt, liksom att följa upp den löpande över tid. En viktig del handlar om att skapa goda förutsättningar för den utvärdering av uppdraget som, enligt regeringens uppdrag, ska ske 2028. Plattformen syftar även till att stärka den lärandeprocess som sker både i kommunerna och inom Tillväxtverket.

Inom ramen för uppföljning och utvärdering har vi genomfört djupintervjuer med samtliga 30 kommuner. Syftet har främst handlat om att bidra till att stärka och sprida kunskap om insatserna. Sammanfattningen visar på ett ökat behov av stöd från Tillväxtverket till exempel när det gäller nätverkande då många kommuner har lite resurser till utvecklingsarbete.

Vi arbetade även med att göra Tillväxtverkets webb mer relevant och tillgänglig för kommunerna som målgrupp. Vi drog nytta av de synergier som finns mellan olika uppdrag riktade mot utvalda kommuner och har exempelvis sammanfattat kommunernas arbete och publicerat det.

Stärka kommuner med segregerade områden

Tillväxtverket fick 2018 i uppdrag att hantera ett stöd till 32 kommuner som har områden med särskilda ekonomiska och sociala utmaningar. Under våren handlade vi kommunernas andra lägesrapportering, utbetalade förskottet för 2020 samt levererade en delrapport till Regeringskansliet.

Uppdraget har genomförts i nära samarbete med Delegationen mot segregation. Samverkan har visat sig vara en viktig framgångsfaktor i arbetet.

Kommunerna bedriver ett strategiskt arbete för att minska och motverka segregation. Statsbidraget har stärkt kommunens driftkapacitet, men även använts för investeringskostnader av utvecklingsinsatser.

Samlad bedömning

Den samlade bedömningen är att statsbidragen har gjort det möjligt för många av kommunerna att arbeta över förvaltningsgränser och stärka samverkan. Statsbidragens generella mål kombinerat med en hög frihetsgrad för kommunerna i hur de väljer att använda statsbidraget, gör det svårt att dra slutsatser och se resultat på övergripande nivå utifrån inlämnade lägesrapporter. Arbetet med att stärka social och ekonomisk utveckling samt företagsklimatet handlar om långa utvecklingsprocesser.

Projekt- och stödärendehanteringssystem

3 § 12 Tillhandahålla ett projekt- och stödärendehanteringssystem som uppfyller nationella krav och kraven i enlighet med EU:s regelverk.

PinPoint Sweden (Pipos)

Pipos är en flexibel geografiskt högupplöst, topologisk och nationellt täckande analysplattform vars spetskompetens är en högpresterande funktion för tillgänglighetsberäkningar. På plattformen utförs beräkningar, analyser och simuleringar med relevans för den svenska tillväxtpolitiken.

Tillväxtverket tog över plattformen årsskiftet 2016/2017 från Tillväxtanalys. Under 2020 har en stor del av arbetet varit att tillföra ytterligare dataset till piposplattformens databas.

Piposplattformen utgör grund för ett antal applikationer som till exempel Serviceanalys och Kontantanalys.

Regionalt analys- och prognosystem (Raps)

Raps är ett verktyg för regional planering som Tillväxtverket förvaltar och utvecklar. Raps består av två delar, dels en databas med regional statistik som täcker flera områden som är viktiga för regional utveckling, dels ett prognosverktyg som kan användas till både en och flerregionala analyser, scenarier och framskrivningar. Under året har systemet uppdaterats löpande med ny statistik i Raps RIS och en ny statistikdatabas i modellsystemet.

Vi har publicerat en ny handbok för prognosystemet på vår hemsida som hjälper nya användare i systemet. Vi har även genomfört en grundkurs i Raps där upplägget varit en digital kurs med handboken som stöd.

Vi har genomfört insatser för att se över och effektivisera utformning och omfattning av driftslösningen för Raps, och publicerat rapporter med Raps som underlag. Långtidsutredningen 2019 är bland annat publicerad där och ett flerregionalt scenario beställdes av Finansdepartementet som underlag. Scenariot har sedan tillgängliggjorts för Raps användare med tillhörande dokumentation.

Vi använde även Raps för att skapa tre regionalekonomiska scenarion som underlag till Tillväxtverkets rapport *Coronas konsekvenser för regionerna*.

Vidareutveckling av Nyps

Nyps 2020 är det nya ärendehanteringssystemet som Tillväxtverket förvaltar och utvecklar och som ska ersätta Nyps. Nyps ska under de kommande åren successivt avvecklas i och med att stödtyper implementeras i Nyps 2020.

I början av 2020 genomfördes lanseringen av företagsstöden i Nyps 2020 och vissa mindre justeringar kunde tidigt hanteras. Under merparten av 2020 har allt utvecklingsarbete rört stödet för korttidsarbete. Flera tvärfunktionella team har drivit arbetet med att ta fram ansökningsformulär, handläggarstöd, beslut, utbetalningsfunktionalitet, avstämningar, slutavstämningar och hantering av återkrav. Teamen har varit självorganiserade och bestått av medlemmar med expertkunskaper inom kommunikation, juridik, granskning, kontroll, systemutveckling, handläggning och test. Arbetet har genomförts agilt och stöttats av medarbetare med kompetens inom user experience (UX).

De planerade insatserna för att möta regionernas behov av förbättringar inom projekt- och företagsstöd skjuts framåt och bör genomföras under 2021.

Övriga uppgifter enligt instruktionen

3 § 10 Informera om EU:s statsstödsregler på lokal, regional och nationell nivå samt bistå när Europeiska kommissionen gör kontrollbesök som gäller statligt stöd.

7 § MISS-rapportering

10 § Indikatorer till budgetpropositionen.

11 § Tillväxtverket får bedriva egen forskning.

13 § Administrativa uppgifter åt Nämnden för hemslöjdsfrågor och kansligöromål åt Stiftelsen för kunskapsfrämjande inom turism.

MISS-rapportering

Enligt Tillväxtverkets instruktion ska data rapporteras till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers mikrodatabas för statligt företagsstöd (MISS). Syftet med är att skapa ett samlat underlag över statliga stöd till företag som bland annat kan användas för övergripande uppföljning, utvärdering och analys.

Data har levererats avseende samtliga företagsstödstyper för år 2019 från samtliga beslutsfattande organisationer i Nyps. Detta enligt anvisningar från Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser. I dialog med

dem har även ett utvecklingsarbete startats med syfte att utöka innehållet i kommande leveranser med ERUF och Korttidsarbete.

EU:s statsstödsregler

Tillväxtverkets lämnar information om EU:s statsstödsregler i olika sammanhang. Informationen är främst knuten till sådan finansieringsverksamhet som vi själva bedriver. Men vi informerar även fortlopande när frågor utan sådan anknytning väcks hos externa aktörer. Vanligt förekommande frågor rör exempelvis tillämpningen av EU:s förordning (1407/2013) om stöd av mindre betydelse, s.k. försumbart stöd. Vi tillhandahåller också en särskild förteckning på vår webb över samtliga förekommande svenska statliga stöd som omfattas av bestämmelsen. Förteckningen uppdateras årligen. Under 2020 har det inte varit aktuellt att bistå vid kontrollbesök från Europeiska kommissionens sida.

Indikatorer till budgetpropositionen

Tillväxtverket ansvarar för att utveckla, uppdatera och kommentera indikatorer om regional utveckling som används för utgiftsområde 19 – Regional utveckling i budgetpropositionen. Indikatorerna avser att avspegla regionala trender och strukturer inom de av regeringen prioriterade områdena. Vartannat år levererar vi ett antal mindre omfattande centrala långsiktiga indikatorer. Förutom dessa centrala indikatorer har vi i samråd med Regeringskansliet tillhandahållit indikatorer som avspeglar förändringar regionalt i samband med coronapandemin. Vi använder indikatorerna även i andra sammanhang, bland annat i arbetet med rapporten *Tillstånd och trender för regional tillväxt* samt som underlag för dialogen med regionerna.

Egen forskning

Tillväxtverket bedrev ingen egen forskning under verksamhetsåret.

Nämnden för hemslöjdsfrågor

Under 2020 utförde Tillväxtverket administrativa uppgifter åt Nämnden för hemslöjdsfrågor, bland annat genom upplåtelse av lokaler till nämndens personal i Stockholm samt ekonomiadministrativa uppgifter. Vi har även utfört kansligöromål åt Stiftelsen för kunskapsfrämjande inom turism.

Remissyttranden

Tillväxtverket besvarade 64 remisser 2020, varav nio remissvar bedömdes vara särskilt viktiga för våra ansvarsområden. Det var:

- Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet
- Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare
- Remiss av promemorian Stöd vid korttidsarbete i vissa fall
- Undantag från sekretess för vissa beslut som rör stöd vid korttidsarbete
- Omställningsstöd till företag för perioden maj–juli 2020

- Omställningsstöd till företag som fått minskad omsättning på grund av coronapandemin
- En tillfällig förstärkning av stödet vid korttidsarbete
- Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget (SOU 2020:8)
- Skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden.

Tillväxtverkets remissvar finns att läsa på tillvaxtverket.se.

Departement	Antal remisser
Arbetsmarknadsdepartementet	2
Finansdepartementet	31
Försvarsdepartementet	-
Infrastrukturdepartementet	4
Justitiedepartementet	5
Kulturdepartementet	2
Miljö- och energidepartementet	8
Näringsdepartementet	3
Socialdepartementet	1
Sveriges riksdag	1
Utbildningsdepartementet	5
Utrikesdepartementet	2
TOTALT	64

Vår kompetensförsörjning

FÅB 3 kap. 3 § Åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra myndighetens uppgifter och en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna har bidragit till fullgörandet av uppgifterna.

Tillväxtverket hade under 2020 i uppdrag att hantera stödet för korttidsarbete, som varit en av de viktigaste krisåtgärderna för företagen under coronapandemin. Uppdraget innebar på många sätt extraordinära utmaningar för organisationen, inte minst då det gäller kompetensförsörjningen. Vi bildade en projektorganisation i början av mars med de mest kritiska funktionerna. Organisationens för stöd till korttidsarbete har sedan dess varit under kontinuerlig utveckling.

Det var nödvändigt att på kort tid skapa kapacitet för en snabb handläggning av stödet för att det skulle kunna betalas ut till företag som annars riskerade att gå i konkurs. Hela organisationen fick därför mobilisera resurser och antalet engagerade medarbetare har varierat över tid. Från april månad har vi även tecknat avtal med andra myndigheter och lånat in cirka 200 handläggare. Vi har rekryterat cirka 180 visstidsanställda medarbetare och tagit in en hel del konsulter för att klara av uppdraget. Den organisation som först bildades för korttidsarbetet har vuxit fort. Vi har bildat flera nya enheter och tillsatt nya chefer.

Myndighetsledningen och HR-enheten har haft en tät dialog med de fackliga parterna. Det har bidragit till en samsyn kring vikten av flexibilitet och att snabbt få en organisation på plats, för att få bra förutsättningar att hantera uppdraget och samtidigt upprätthålla en god arbetsmiljö.

Coronapandemin har också inneburit att vi tvingats vidta en mängd åtgärder för att minska risken för smittspridning. Vi har anpassat våra förhållningsregler i takt med Folkhälsomyndighetens rekommendationer. De flesta anställda har arbetat hemifrån under större delen av året. Eftersom vi är en organisation med kontor på nio orter, och sedan tidigare är vana att både arbeta digitalt och samverka över organisatoriska gränser, har det fungerat väl.

Vi har drivit ett aktivt arbetsmiljöarbete för att fånga upp tecken på ohälsa. Chefer och medarbetare har kontinuerligt fått information, stöd och digitala utbildningar för att hantera stress, hemarbete och ledarskap på distans. Friskvården har utökats från en till två timmar per vecka och en stegtävling genomfördes under hösten som fick ett högt deltagande. PULS-mätningar genomfördes i maj och november för att följa upp hur medarbetarna hanterade distansarbetet och det höga arbetstempot. Totalt sett på myndighetsnivå var resultatet mycket positivt, men stress och hemarbete har varit påfrestande för enskilda individer och för vissa grupper. Åtgärder har vidtagits på enhetsnivå, i vissa fall i dialog med HR och företagshälsovården.

Arbetet med att hantera den organisatoriska expansionen och planera för bemanningsbehovet för korttidsarbetet har varit utmanande, då regelverk ändrats och handläggningsrutiner och IT-stöd utvecklats kontinuerligt.

En stor flexibilitet och god samverkan har ändå gjort att det fungerat förhållandevis väl. Vi har genomfört fyra chefsmöten under året, bland annat på temat "ledarskap på distans" och "förändringsledning". Vid ett av dessa möten konstaterades att coronapandemin och arbetet med korttidsuppdraget har inneburit stora påfrestningar. Men att det också har medfört att vi lärt oss mycket och tvingats hitta nya lösningar, arbeta agilt och tvärfunktionellt på ett sätt som ligger väl i linje med vår utvecklingsstrategi. Våren 2021 kommer vi att börja planeringen av Tillväxtverkets kompetensförsörjning på sikt. De lärdomar och den kompetens vi utvecklat och rekryterat kommer då att vara viktiga utgångspunkter.

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	2020	2019	2018
Total sjukfrånvaro	2,07	2,39	3,26
Minst 60 dagars sjukfrånvaro (med sjukersättning)	54,85	39,10	53,95
Kvinnor	2,62	2,90	4,01
Män	1,12	1,54	1,99
Under 30 år	0,77	1,49	0,79
30-49 år	1,98	2,40	2,85
Över 50 år	2,66	2,49	4,13

Dessa siffror inkluderar även Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Sjukfrånvaron har trots utmaningarna och coronapandemin minskat under 2020 vilket är glädjande. En viss effekt kan bero på att medarbetare har arbetat hemifrån och då kunnat jobba även om de haft symtom. I tabellen redovisar vi anställdas sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vi redovisar andel av den totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer, samt sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Året i siffror

I detta avsnitt redovisar vi en ekonomisk översikt av Tillväxtverkets verksamhet 2020.

En samlad bild av Tillväxtverkets ekonomiska utfall med kommentarer finns under den finansiella redovisningen. I detta avsnitt presenteras ett urval av ekonomisk information utifrån 2020 års utfall fördelat på verksamhetskostnader och transfereringar.

Intäkter

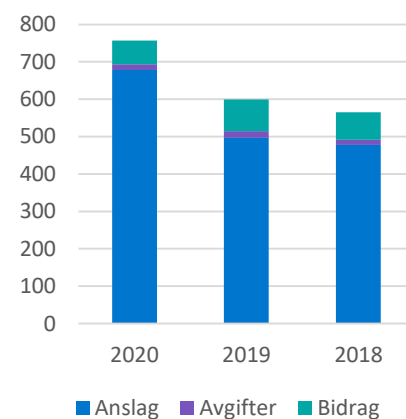
Huvudkällan för finansiering av verksamhetens kostnader är via myndighetens olika anslag. Förvaltningsanslaget är den enskilt största intäktskällan men även myndighetens näringslivsanslag samt det regionala anslaget är stora intäktskällor. Utöver anslagen står bidrag för den största finansieringen av verksamhetskostnaderna. Ökningen intäkterna under 2020 beror till största delen på utökat förvaltningsanslag för hantering av stöd vid korttidsarbete.

Kostnader

Tillväxtverkets förvaltningsanslag är den huvudsakliga finansieringskällan för myndighetens kostnader och förbrukningen på anslaget har varit relativt stabil över åren. I takt med att antalet uppdrag och uppgifter har ökat har myndighetens totala kostnader ökat och finansieringen från sakanslag, regeringsuppdrag med särskild finansiering eller annan extern finansiering utgör en stor andel i relation till myndighetens förvaltningsanslag.

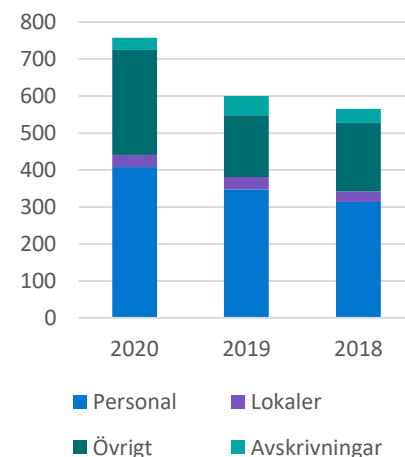
Under 2020 är den ökade kostnaden framförallt hänförlig till hantering av stöd vid korttidsarbete. För genomförandet av uppdraget tillfördes 184 mnkr till myndighetens förvaltningsanslag. Därtill fick myndigheten ett nytt uppdrag kopplat till anslag konkurrenskraftig livsmedelssektor samtidigt som kostnaderna minskat något på regionala anslaget, näringslivsanslaget och i uppdrag med särskild finansiering.

Verksamhets intäkter, mkr

Verksamhetens kostnader per anslag	2020	2019	2018
13.4.1.2 Åtgärder mot segregation	3 938	3 815	0
17.4.3.1 Nämnden för hemslöjdsfrågor	2 604	2 654	2 527
17.4.3.2 Främjande av hemslöjd	1 374	1 382	1 453
19.1.1.23 Socioekonomiska	2 266	2 127	6 363
19.1.1.24.1 Reg tillväxt.åtg Tillväxtverket	62 243	70 705	64 704
19.1.3.2 ERUF 2014-2020	37 509	40 998	40 080
20.1.2.2 Miljöövervakning	4 999	3 828	1 464
23.1.15.5 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	7 163	0	0
23.1.17.6 Landsbygdsstöd	1 286	1 681	598
24.1.4.1 Förvaltningsanslag	488 708	285 228	276 898
24.1.5.8 Näringslivsutveckling	68 781	89 668	89 602
24.2.3.10 Exportfrämjande	5 694	5 295	7 828
Övrig finansiering	70 638	92 849	74 128
Summa	757 203	600 230	565 645

Verksamhets kostnader, mkr

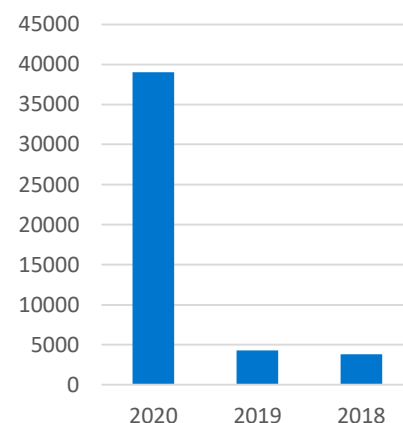

Transfereringar

Ökningen av utbetalda transfereringar för 2020 i jämförelse med tidigare år förklaras av utbetalningar avseende stöd vid korttidsarbete. Utöver detta har Tillväxtverket även gjort utbetalningar av stöd avseende anslaget för konkurrenskraftig livsmedelssektor. Båda ovan nämnda anslag har tillkommit under 2020. Stödutbetalningar avseende övriga anslag ligger i stort på samma nivå som tidigare år. Då flertalet av myndighetens särskilda uppdrag ligger i slutfasen har utbetalning av stöd som är bidragsfinansierade minskat under 2020.

Transfereringar per anslag	2020	2019	2018
13.4.1.2 Åtgärder mot segregation	410 396	410 376	0
17.1.6.4 Regional kulturverksamhet	672	662	655
17.4.3.2 Främjande av hemslöjd	7 737	7 827	7 716
19.1.1.23 Socioekonomiska	72 734	72 734	483 125
19.1.1.24.1 Reg tillväxt.åtg Tillväxtverket	345 772	367 483	344 862
19.1.1.24.2-22 Reg tillväxt.åtg Regioner	1 057 256	993 310	874 441
19.1.2.2 Transportbidrag	429 953	439 682	427 525
19.1.3.2 ERUF 2014-2020	1 128 947	1 257 452	1 130 119
23.1.15.5 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	26 279	0	0
23.1.17.6 Landsbygdsstöd	68 640	88 240	68 640
24.1.5.8 Näringslivsutveckling	108 688	196 453	109 246
24.1.22.1 Stöd vid korttidsarbete	35 140 089	0	0
24.2.3.10 Exportfrämjande	4 978	7 570	1 970
Övrig finansiering	247 742	435 265	346 689
Summa	39 049 885	4 277 055	3 795 190

Transfereringar, mkr

Kostnader och intäkter fördelade på målområde

I tabellen nedan redovisas Tillväxtverkets kostnader och intäkter fördelade på myndighetens tre målområden samt Stöd vid korttidsarbete (KTA). För att ge den totala bilden redovisas även regionernas del av det regionala anslaget och Nämnden för hemslöjdsfrågor (NFH).

Kostnader	2020	2019	2018
Företagens konkurrenskraft			
Verksamhetskostnad	142 895	195 027	168 581
Lämnade bidrag	790 724	823 692	732 865
Summa	933 620	1 018 719	901 446
Företagens förutsättningar			
Verksamhetskostnad	84 144	103 264	114 879
Lämnade bidrag	0	2 256	38
Summa	84 144	105 520	114 918
Företagen i regionen			
Verksamhetskostnad	248 395	297 864	278 205
Lämnade bidrag	2 158 608	2 446 092	2 162 094
Summa	2 407 002	2 743 955	2 440 299
KTA¹⁾			
Verksamhetskostnad	277 771	0	0
Lämnade bidrag	35 001 620	0	0
Summa	35 279 391	0	0
Regioner			
Verksamhetskostnad	0	0	0
Lämnade bidrag	1 090 523	996 527	891 821
Summa	1 090 523	996 527	891 821
Nämnden för hemslöjdsfrågor			
Verksamhetskostnad	3 997	4 076	3 980
Lämnade bidrag	8 409	8 489	8 371
Summa	12 407	12 564	12 351
Summa verksamhetskostnader	757 203	600 230	565 645
Summa lämnade bidrag	39 049 885	4 277 055	3 795 190
Summa kostnader	39 807 088	4 877 285	4 360 835

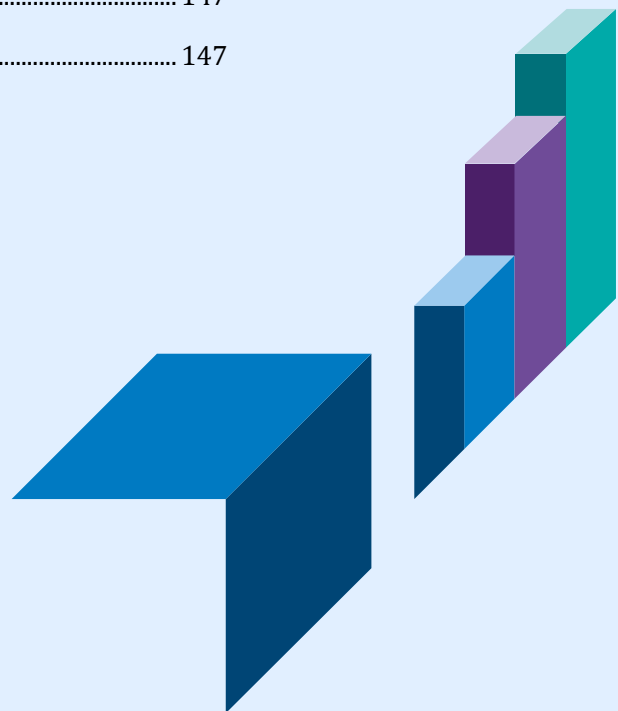
¹⁾ -varav lämnade bidrag anslag 1.22 ap.1 Stöd vid korttidsarbete 35 140 089 tkr och återkrav -138 469 tkr

Intäkter	2020	2019	2018
Företagens konkurrenskraft			
Intäkter av anslag	-118 863	-161 093	-142 293
Övriga intäkter	-18 861	-40 168	-40 857
Erhållna medel för bidrag	-790 605	-823 697	-732 875
Summa	-928 329	-1 024 957	-916 025
Företagens förutsättningar			
Intäkter av anslag	-69 993	-85 297	-96 965
Övriga intäkter	-8 709	-10 939	-15 390
Erhållna medel för bidrag	0	-2 256	-38
Summa	-78 701	-98 491	-112 394
Företagen i regionen			
Intäkter av anslag	-206 619	-246 036	-234 823
Övriga intäkter	-51 484	-51 412	-30 127
Erhållna medel för bidrag	-2 247 718	-2 439 038	-2 151 381
Summa	-2 505 820	-2 736 487	-2 416 331
KTA			
Intäkter av anslag	-277 771	0	0
Övriga intäkter	0	0	0
Erhållna medel för bidrag	-35 001 620	0	0
Summa	-35 279 391	0	0
Regioner			
Intäkter av anslag	0	0	0
Övriga intäkter	0	0	0
Erhållna medel för bidrag	-1 106 227	-995 283	-889 933
Summa	-1 106 227	-995 283	-889 933
Nämnden för hemslöjdsfrågor			
Intäkter av anslag	-3 993	-3 930	-3 839
Övriga intäkter	-4	-146	-142
Erhållna medel för bidrag	-8 409	-8 489	-8 371
Summa	-12 407	-12 564	-12 351
Summa intäkter av anslag	-677 238	-496 356	-477 920
Summa övriga intäkter	-79 057	-102 665	-86 515
Summa erhållna medel för bidrag	-39 154 579	-4 268 762	-3 782 598
Summa intäkter	-39 910 875	-4 867 783	-4 347 034

Finansiell redovisning

Den finansiella redovisningen innehåller följande delar:

▲ Kommentarer till årsredovisningens finansiella del	115
▲ Kommentarer till utfall.....	116
▲ Resultaträkning	118
▲ Balansräkning.....	119
▲ Anslagsredovisning.....	121
▲ Utnyttjad anslagskredit.....	124
▲ Specifikation inkomsttitlar (tkr)	124
▲ Redovisning mot bemyndiganden (tkr).....	125
▲ Finansiella villkor (tkr)	127
▲ Kommentarer till finansiella villkor.....	130
▲ Tilläggsupplysningar och noter	130
▲ Noter till resultaträkningen (tkr).....	135
▲ Noter till balansräkningen (tkr)	139
▲ Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr).....	146
▲ Rapport om intern kontroll 2020	147
▲ Styrelsens underskrifter	147

Kommentarer till årsredovisningens finansiella del

Redovisning av Europeiska regionala utvecklingsfonden ERUF

Av 26 § förordning (2007:14) om förvaltning av EU:s strukturfonder framgår att förvaltande myndighet får upphäva ett beslut om stöd som har fattats på grund av oriktig, vilseledande eller ofullständig uppgift från stödmottagaren, eller om stödmottagaren brutit mot de villkor som gäller för stödet. Vidare är stödmottagaren, enligt 27 § samma förordning, återbetalningsskyldig om ett beslut om stöd upphävs enligt 26 § eller om stödmottagaren i övrigt tagit emot stöd i strid med ett beslut om stöd, unionsreglerna eller det regionala programmet.

Förvaltande myndighet får kräva återbetalning inom 10 år från det att beloppet betalades ut. Slutligen får förvaltande myndighet, i enlighet med 28 a § i ovan nämnda förordning, kvitta skulden mot annat stöd som stödmottagaren får enligt samma förordning. Förvaltande myndighet har tillsammans med gällande rättspraxis mycket stora möjligheter att under hela programperioden ändra positiva förvaltningsbeslut och återkräva utbetalade medel. Den finansiella risken för utbetalande myndighet bedöms därför generellt som mycket låg.

Utgiftsdeklarationer

Förvaltande myndighet ska, enligt förordning (EG) 1083/2006 och förordning (EU) nr 1303/2013, inför attesterna lämna information för utgiftsdeklarationer och ansökan om utbetalningar till attesterande myndighet. Efter granskning attesteras dessa av attesterande myndighet och överlämnas till EU kommissionen. Utbetalningarna från EU kommissionen krediteras på ett uppbördskonto (inkomsttitel 6314, bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020).

Under 2020 attesterades utgiftsdeklarationer för programperioden 2014–2020. En sammanställning av de attesterade utgifterna för programperioden finns under avsnittet attesterande myndighet i resultatredovisningen.

Skadeståndskrav

Den 31 december 2020 fanns det inte något skadeståndskrav riktat mot Tillväxtverket.

Affärsutvecklingscheckar

Genom en öppen utlysning ges projektägare möjlighet att söka medel för att arbeta med affärsutvecklingscheckar för internationalisering. Projektägare är den i en region som har möjlighet att fatta beslut om företagsstöd (1:1 anslag). Stödet finansieras av det regionala anslaget med stöd av förordningen (2015:2010) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag ("främjandeförordningen"). Av villkoren för stödet framgår att medlen ska användas för affärsutvecklingscheckar för internationalisering, och vilka villkor som ska gälla för det. Bland annat

framgår att projektägarna ska följa främjandeförordningen, och att det ska finnas ett partnerskap som bedömer de intresseanmälningar som kommit in. Det är dock projektägaren som självständigt fattar beslut i de enskilda stödärendena, partnerskapets utlåtanden är inte bindande för projektägaren och även den som inte har lämnat in någon intresseanmälan har rätt att ansöka om stöd. Länsstyrelserna har, såsom varande statliga myndigheter, legal rätt att fatta beslut om statliga medel inom sina respektive kompetensområden och författningar. Samverkansorgan och vissa landsting (regioner) har, enligt lagen (2002:34) om samverkansorgan i länen respektive lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län, legal rätt att fatta beslut om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete.

Tillväxtverket beslutar om medel till projektägaren (regionen) med villkor. Projektägaren registrerar i Nyps till vem Tillväxtverket ska betala ut stöden. Tillväxtverket betalar ut stöden från Tillväxtverkets anslag 19.1.1.24 Reg tillväxt.åtg – del till Tillväxtverket i enlighet med anslagets ändamål och villkor.

Projektägaren (regionen) bär risken för de beslut som de fattar och är skyldig att till Tillväxtverket återbetala de utbetalda medlen om inte villkoren i beslutet är uppfyllda.

Kommentarer till utfall

Resultaträkningen

Verksamhetens intäkter

Intäkter av anslag ökade 2020 med 181 miljoner kronor. Ökningen beror till största delen på ökad finansiering för Tillväxtverkets hantering av stöd till korttidsarbete. Intäkter av avgifter och andra ersättningar minskade med 2 miljoner kronor, främst på grund av minskade intäkter från utbildnings- och övriga konsultuppdrag. Intäkter av bidrag minskade med 21 miljoner kronor beroende på minskad ersättning från EU:s institutioner (främst då EU-programmet Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak).

Verksamhetens kostnader

Kostnader för personal ökade med 60 miljoner kronor under 2020, vilket främst beror på ökad tillfällig bemanning och övertidsersättning för att hantera stöd till korttidsarbete. Kostnader för lokaler ligger trots detta på samma nivå som för 2019. Kostnader för övrig drift har under 2020 ökat med 117 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Handläggningen och utformningen av stöd till korttidsarbete, både hanteringen av ärenden samt design och konstruktion av systemstöd, har krävt en betydande mängd resurser. För att lösa dessa behov har Tillväxtverket hyrt in personal från andra myndigheter samt ökat upphandlingen av externt köpta tjänster.

Totalt sett har Tillväxtverkets hantering av stöd till korttidsarbete kostat 245 miljoner kronor i direkta kostnader under 2020. För mer information om Tillväxtverkets hantering av stödet, se övriga delar av årsredovisningen.

Kostnader för avskrivningar och nedskrivningar har minskat med 20 miljoner kronor 2020, främst beroende på att 2019 belastades med en nedskrivning av äldre versioner av Nyps. Kostnader för avskrivningar och nedskrivningar 2020 är mer i linje med 2018 års avskrivningar och nedskrivningar.

Uppbördsverksamhet

Saldot för uppbördsverksamheten 2020 uppgår till ett positivt saldo om 235 miljoner kronor. Saldot utgörs av periodiseringseffekter för ERUF 2014-2020.

Transfereringar

Under 2020 ökade lämnade bidrag med 35 miljarder kronor. Ökningen beror i sin helhet på utbetalningar för stöd till korttidsarbete.

Anslagsredovisning

Inga anslagsöverskridanden skedde under 2020.

Anslaget för Tillväxtverkets förvaltningsutgifter

Utbetalningarna enligt beslutade bemyndiganden kommer till 98 procent att infrias före utgången av 2023, medan övriga 2 procent bedöms infrias före utgången av 2027.

Utbetalningarna bedöms bli lägre än beslutade åtaganden, vilket beror på återföringar (det vill säga beslut som inte genomförs eller att de redovisade kostnaderna blir lägre än fattade beslut). Nivån på återföringarna kan variera stort mellan åren.

Resultaträkning (tkr)

	Not	2020	2019
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag	1,2	677 238	496 356
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	3	15 769	18 169
Intäkter av bidrag	4	63 322	84 121
Finansiella intäkter	5	-33	376
Summa		756 296	599 021
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	6	-407 522	-347 689
Kostnader för lokaler		-33 220	-33 044
Övriga driftkostnader	7	-283 844	-167 227
Finansiella kostnader	8	-38	-27
Avskrivningar och nedskrivningar		-32 581	-52 244
Summa		-757 203	-600 230
Verksamhetsutfall		-907	-1 210
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	9	1 222 219	1 283 979
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-1 456 868	-782 262
Saldo		-234 648	501 716
TRANSFERERINGAR			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		38 801 512	3 839 608
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		196 397	156 386
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	10	157 040	271 666
Finansiella intäkter		-369	1 102
Lämnade bidrag	11	-39 049 885	-4 277 055
Saldo		104 695	-8 293
Årets kapitalförändring	12	-130 861	492 213

Balansräkning (tkr)

	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	13	81 649	62 294
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	14	966	1 468
Summa		82 616	63 762
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	15	3 066	4 719
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	16	15 286	17 994
Summa		18 352	22 714
Utlåning			
Utlåning	17	21 638	34 523
Summa		21 638	34 523
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		13	507
Fordringar hos andra myndigheter		17 011	12 198
Övriga kortfristiga fordringar	18	143 159	14 985
Summa		160 184	27 691
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	19	10 029	12 240
Upplupna bidragsintäkter	20	3 287	8 258
Övriga upplupna intäkter	21	58 043	292 436
Summa		71 359	312 934
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	22	224 190	251 219
Summa		224 190	251 219
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden		12 815	6 683
Kassa och bank	23	81 016	64 641
Summa		93 831	71 323
Summa tillgångar		672 170	784 165

	Not	2020-12-31	2019-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	24		
Statskapital	25	131 800	149 835
Balanserad kapitalförändring		217 051	-307 680
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	12	-130 861	492 213
Summa		217 990	334 368
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	29	1 232
Övriga avsättningar	27	4 978	5 293
Summa		5 007	6 525
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	28	98 616	79 142
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		38 146	20 778
Leverantörsskulder		40 922	31 174
Övriga kortfristiga skulder	29	8 094	5 584
Summa		185 777	136 678
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	30	50 565	29 953
Oförbrukade bidrag	31	212 278	276 491
Förubetalda intäkter	32	553	150
Summa		263 396	306 594
Summa kapital och skulder		672 170	784 165
Ansvarsförbindelser			
Övriga ansvarsförbindelser	33		

Anslagsredovisning (tkr)

Anslag a = ramanslag	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Omdisp- onerat anslags- belopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgående	
						Utgifter	överförings belopp
UTGIFTSOMRÅDE 13 JÄMSTÄLLDHET OCH NYANLÄNDA INVANDRARES ETABLERING							
4:1 Åtgärder mot segregation (a)							
ap.2 Åtgärder segregation - till Tillväxtverket (a)	967	415 000		-967	415 000	-414 334	666
UTGIFTSOMRÅDE 17 KULTUR, MEDIER, TROSSAMFUND OCH FRITID							
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet (a)							
ap.4 Konsulentverksamhet hemslöjd (a)	0	672			672	-672	0
4:3 Nämnden för hemslöjdsfrågor (a)							
ap.1 Nämnden för hemslöjdsfrågor (a)	11	2 602			2 613	-2 600	13
ap.2 Främjande av hemslöjd (a)	0	9 112			9 112	-9 111	1
UTGIFTSOMRÅDE 19 REGIONAL TILLVÄXT							
1:1 Regionala tillväxtåtgärder (a)							
ap.23 Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden	139	75 000		-139	75 000	-75 000	0
ap.24 Reg tillväxt.åtg - del till Tillväxtverket (a)							
dp.1 Tillväxtverket (a)	-10 131	444 048			433 917	-406 876	27 041
dp.2 Region Kalmar län (a)	13 800	42 146		-13 800	42 146	-42 640	-494
dp.3 Gotlands kommun (a)	13 550	43 583		-13 550	43 583	-37 007	6 576 ¹
dp.4 Region Skåne (a)	-67	19 952			19 885	-19 869	16
dp.5 Västra Götalandsregionen (a)	14 469	66 120		-14 469	66 120	-56 986	9 134 ²
dp.6 Region Uppsala (a)	60	12 873		-60	12 873	-12 877	-4
dp.7 Region Östergötland (a)	0	24 380			24 380	-24 380	0
dp.8 Region Blekinge (a)	-934	40 012			39 078	-40 137	-1 059
dp.9 Region Halland (a)	-104	14 448			14 344	-13 889	455
dp.10 Region Dalarna (a)	13 702	76 008		-13 702	76 008	-67 227	8 781 ³
dp.11 Region Sörmland (a)	0	23 517			23 517	-22 544	973
dp.12 Region Jönköpings län (a)	8 756	26 372		-8 756	26 372	-15 573	10 799 ⁴
dp.13 Region Örebro län (a)	0	39 853			39 853	-30 361	9 492 ⁵
dp.14 Region Värmland (a)	1 743	70 870		-1 743	70 870	-70 657	213
dp.15 Region Gävleborg (a)	11 201	84 835		-11 201	84 835	-84 212	623
dp.16 Region Kronoberg (a)	7	22 892		-7	22 892	-22 892	0
dp.17 Region Västerbotten (a)	-1 589	118 655			117 066	-118 573	-1 507
dp.18 Region Jämtland Härjedalen (a)	10 462	113 905		-10 462	113 905	-115 171	-1 266
dp.19 Region Västmanland (a)	-342	33 801			33 459	-34 129	-670
dp.20 Region Västernorrland (a)	10 675	109 725		-10 675	109 725	-105 095	4 630
dp.21 Region Norrbotten (a)	-6 054	130 625			124 571	-130 995	-6 424
dp.22 Region Stockholm (a)	1 037	8 061		-1 037	8 061	-8 061	0

Anslag a = ramanslag	Ingående överförings- belopp	Arets		Omdisp- onerat anslags- belopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
		tilldelning enligt reglerings- brev						
1:2 Transportbidrag (a)								
ap.2 Transportbidrag - del till Tillväxtverket (a)	20 675	454 864			-20 675	454 864	-429 953	24 911
1.3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020 (a)								
ap.2 ERUF 2014-2020 - del till Tillväxtverket (a)	372 573	1 527 024			-372 573	1 527 024	-1 166 457	360 567 ⁶
UTGIFTSOMRÅDE 20 ALLMÄN MILJÖ- OCH NATURVÅRD								
1:2 Miljöövervakning m.m (a)								
ap.2 Miljöövervakning m.m - del till Tillväxtverket (a)	1 172	5 000			-1 172	5 000	-4 999	1
UTGIFTSOMRÅDE 23 AREELLA NÄRINGAR, LANDSBYGD OCH LIVSMEDEL								
1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor (a)		35 000				35 000	-33 443	1 557
1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur (a)								
ap.6 Landsbygdsstöd -Statsbidrag kommuner(a)	79	70 000			-79	70 000	-69 926	74
UTGIFTSOMRÅDE 24 NÄRINGS- LIV								
1:4 Tillväxtverket (a)								
ap.1 Tillväxtverket - del till Tillväxtverket (a)	4 538	468 375				472 913	-481 451	-8 538
1:5 Näringslivsutveckling								
ap.8 Näringslivsutveckl - del till Tillväxtverket (a)	10 072	187 022	6 000		-10 072	193 022	-176 214	16 808
1:22 Stöd vid korttidsarbete								
ap.1 Stöd vid korttidsarbete (a)		94 910 000				94 910 000	-35 140 089	59 769 911 ⁷
2.3 Exportfrämjande verksamhet (a)								
ap.10 Uppdrag enligt regeringens exportstrategi (a)	1 135	12 000			-1 135	12 000	-10 322	1 678 ⁸
SUMMA	491 602	99 738 352	6 000	-506 274	99 729 680	-39 494 721	60 234 960	

Kommentarer till redovisningen mot anslag

Utgifter i förhållande till disponibla medel

Utgiftsområde 19 Regional tillväxt

För anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder ap.24 delposterna 2-21 gäller att respektive region beslutar om användningen av anslaget.

- 1:1 ap.24.3 Gotlands kommun. Av det totala anslaget för 2020 var 15 miljoner kronor öronmärkta för Hållbara Gotland-programmet, där endast 10,7 miljoner kronor betalades ut då bland annat coronapandemin hade en hämmande effekt på resor och konferenser.
- 1:1 ap.24.5 Västra Götalandsregionen. På coronapandemin har många beslutade företagssatsningar inte genomförts eller försenats, med

framflyttade slutdatum som följd. Regionens bedömning är därför att både anslaget på 66 miljoner kronor samt anslagskrediten kommer att användas i sin helhet för utbetalningar under 2021.

3. 1:1 ap.24.10 Region Dalarna. Enligt tidigare insända prognoser har utbetalningstakten varit lägre i år mycket på grund av coronapandemin som gjort att flera projekt har fått flytta fram aktiviteter som inte kunnat genomföras och därmed också begärt förlängning av projekttiden. Många beviljade företagsinvesteringar har även blivit försenade då företagen avvaktar i ett osäkert läge som uppstått genom coronapandemin, bland annat har komponentbrist gjort att maskininvesteringar försenats.
4. 1:1 ap.24.12 Region Jönköpings län. Under coronapandemins start genomfördes ett antal satsningar med kort varsel. Dessa satsningar har både initierats och slutförts under 2020 och belastar anslaget 2020. Initialt beräknades behovet av utbetalningskapacitet för dessa satsningar vara större än vad som slutligen blev fallet. Flera större fleråriga projekt har under 2020 begärt förlängning och avslutas under 2021 istället för under 2020. Detta medför att medel som fanns i prognos för 2020 belastar 2021. Coronapandemin har medfört att en del projekt inte upparbetat kostnader i beräknad takt och därmed inte ansökt om utbetalningar som beräknat. Till stor del har dessa projekt ställt om och kommer att upparbeta kostnader fast senare än beräknat.
5. 1:1 ap.24.13 Region Örebro län. Avvikelsen beror till stor del på att många företag har valt att skjuta på sina investeringar eller att avvakta på grund av Coronapandemin. På projektsidan handlar det om att pågående projekt på grund av Coronapandemin inte har haft möjlighet att genomföra planerade aktiviteter, till exempel resor och konferenser.
6. 1:3 ap. 2 Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020. Låga utgifter på anslag 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020 i förhållande till disponibla medel beror främst på att projekten inte rekvirerat medel i den takt som förväntats på grund av coronapandemin.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

7. 1:22 ap.1 Stöd vid korttidsarbete. Utfall för anslaget 24.1:22 ap.1 uppgår till 37 procent av tilldelade medel. Utgående överföringsbelopp är 59 769 911 tkr. Stödet är ett rättighetsstöd till följd av effekter av en oförutsedd händelse och omfattningen av nyttjandet var mycket svår att bedöma. Osäkerheterna kring pandemins effekter på samhället i stort och företagen i synnerhet var och är väldigt stora. En del av avvikelsen är att stödet efter sommaren inte nyttjades i den omfattning som tidigare bedömningar visade på.
8. 2:3 ap.10 Uppdrag enligt regeringens exportstrategi. Avvikelsen härrör från besöksnäringens del av uppdraget där centrala delar ej var möjliga att genomföra inom tidsramen på grund av coronapandemin.

Utnyttjad anslagskredit

Utnyttjad anslagskredit	Utnyttjad kredit 2020	Anslagskredit enligt regleringsbrev 2020
UTGIFTSOMRÅDE 19 REGIONAL TILLVÄXT		
1:1 Regionala tillväxtåtgärder		
dp.2 Region Kalmar län (a)	494	2 107
dp.6 Region Uppsala (a)	4	643
dp.8 Region Blekinge (a)	1 059	2 000
dp.17 Region Västerbotten (a)	1 507	5 932
dp.18 Region Jämtland Härjedalen (a)	1 266	5 695
dp.19 Region Västmanland (a)	670	1 690
dp.21 Region Norrbotten (a)	6 424	6 531
UTGIFTSOMRÅDE 24 NÄRINGSLIV		
1:4 Tillväxtverket (a)		
ap.1 Tillväxtverket - del till Tillväxtverket (a)	8 538	28 102

Specifikation inkomstitlar (tkr)

Inkomstittel	Inkomster
2324 Ränteinkomster på lokaliseringsslån	
002 Ränteinkomster på lokaliseringsslån	5
Summa 2324 Ränteinkomster på lokaliseringsslån	5
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	
331 Övriga inkomster	17 599
Summa 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	17 599
4139 Återbetalning av lokaliseringsslån	
002 Återbetalning av lokaliseringsslån	69
Summa 4139 Återbetalning av lokaliseringsslån	69
6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020	
001 Övre Norrland	299 070
002 Mellersta Norrland	243 816
003 Norra Mellansverige	203 383
004 Stockholm	86 851
005 Östra Mellansverige	106 452
006 Västsverige	116 711
007 Småland och Öarna	91 806
008 Skåne-Blekinge	83 072
010 Nationellt	209 056
Summa 6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020	1 440 216
SUMMA	1 457 888

Redovisning mot bemyndiganden (tkr)

Utgifts- område	Anslag/ anslagsbenämning	Tilldelad bemyndigan- deram	Ingående åtaganden 1/1 2020	Utgående åtaganden 31/12 2020 ^{1 2}	Utestående åtagandenas fördelning per år				
					År 2021	År 2022	År 2023	År 2024- 2027	
19	1:1.23	Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden	225 000	479 847	0 ³				
19	1:1.24.1	Regionala tillväxtåtgärder - Tillväxtverket	753 000	490 801	337 203 ⁴	190 484	97 339	32 032	17 347
19	1:1.24.2	Region Kalmar län	85 000	68 987	75 310	27 622	25 568	12 017	10 103
19	1:1.24.3	Gotlands kommun	70 000	62 264	59 954	28 846	28 846	2 262	0
19	1:1.24.4	Region Skåne	8 000	0	7 861	7 861	0	0	0
19	1:1.24.5	Västra Götalandsregionen	90 000	84 187	84 579	66 407	10 000	8 172	
19	1:1.24.6	Region Uppsala	25 000	7 085	5 925 ⁵	3 600	1 755	290	280
19	1:1.24.7	Region Östergötland	56 000	31 388	27 254 ⁶	24 380	2 874	0	0
19	1:1.24.8	Region Blekinge	85 000	66 608	66 136	26 448	17 638	14 993	7 057
19	1:1.24.9	Region Halland	30 000	21 601	23 642	12 700	8 942	1 000	1 000
19	1:1.24.10	Region Dalarna	185 000	129 283	135 337 ⁷	75 000	50 000	10 337	
19	1:1.24.11	Region Sörmland	35 000	2 915	1 102 ⁸	1 102			
19	1:1.24.12	Region Jönköpings län	65 000	48 530	55 765	26 490	16 171	9 000	4 104
19	1:1.24.13	Region Örebro län	60 000	47 032	53 023	31 112	19 514	2 397	
19	1:1.24.14	Region Värmland	150 000	110 293	145 521	54 000	48 000	30 000	13 521
19	1:1.24.15	Region Gävleborg	180 000	167 871	163 234	80 000	50 000	20 000	13 234
19	1:1.24.16	Region Kronoberg	45 000	35 805	44 946	17 000	13 946	9 500	4 500
19	1:1.24.17	Region Västerbotten	290 000	242 650	253 581	119 766	104 855	27 274	1 686
19	1:1.24.18	Region Jämtland Härjedalen	220 000	208 978	206 774	88 913	57 897	39 287	20 677
19	1:1.24.19	Region Västmanland	56 000	32 946	34 757 ⁹	20 124	10 563	4 070	
19	1:1.24.20	Region Västernorrland	220 000	180 165	176 223	55 000	65 000	40 000	16 223
19	1:1.24.21	Region Norrbotten	310 000	289 993	309 639	104 000	103 000	102 639	
19	1:1.24.22	Region Stockholm	18 000	6 140	10 701 ¹⁰	7 420	2 600	681	
19	1:3.2	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014-2020	3 000 000	3 368 452	2 856 233	803 298	973 163	1 079 772	
23	1:15.5	Konkurrenskraftig livsmedelssektor - Tillväxtverket	15 000	0	225 ¹¹	225			
24	1:5.8	Näringslivsutveckling - Tillväxtverket	131 000	58 904	34 630 ¹²	22 706	8 729	3 195	

Kommentarer

- Regioner och Gotlands kommun ansvarar själva för de åtaganden de ingår vilket innebär att de utestående åtaganden på anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder ap.24 delposterna 2-22 inte kan överstiga tilldelad bemyndiganderam för det aktuella året.
- Kommentarer per anslagspost och per delpost där den utestående skulden är väsentligt lägre än den tilldelade bemyndiganderamen.
- UO 19 1:1.23 Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden. Beslut fattas på treårsbasis och för år 2020 tog perioden slut. Från 2021 påbörjas en ny treårsperiod där nya beslut kommer att fattas.

4. UO 19 1:1.24.1 Regionala tillväxtåtgärder – Tillväxtverket. Avvikelsen beror på att Tillväxtverket fattar årliga beslut istället för långvariga beslut.
5. UO 19 1:1.24.6 Region Uppsala. Avvikelsen beror på tre tydliga orsaker. (1) ett antal fleråriga projekt är ännu ej inlagda i NYPS. (2) Ett antal planerade fleråriga projekt kom ej till beslut under året. (3) Coronapandemin har stoppat upp flera utvecklingsprocesser och därmed medfinansiering.
6. UO 19 1:1.24.7 Region Östergötland. Det finns projekt för år 2021-2024 som ej hunnit registreras i NYPS.
7. UO 19 1:1.24.10 Region Dalarna. Beslutstakten har varit något lägre då stor osäkerhet funnits kring utbetalningarna då mycket stannade upp i samband med coronapandemins utbrott.
8. UO 19 1:1.24.11 Region Sörmland. Avvikelsen beror på att Region Sörmland endast fattar ettåriga beslut.
9. UO19 1:1.24.19 Region Västmanland. Nivån på uppbundna medel är lägre än planerat då regionen fått in en lägre nivå av ansökningar gällande företagsstöd än planerat. Hur coronapandemin kommer att påverka företagen och inflödet av ansökningar framåt är osäkert men nya åtgärder planeras och genomförs för att hantera den uppkomna situationen.
10. UO 19 1:1.24.22 Region Stockholm. På grund av coronapandemin har flera projekt som förväntades inkomma uteblivit. Det finns ett stort behov av regional finansiering, särskilt till följd av coronapandemin och utvecklingsarbete pågår.
11. UO 23 1:15.5 Konkurrenskraftig livsmedelssektor – Tillväxtverket. I stort sett har fattade beslut och utbetalning av medel gjorts under året och därför är påverkan på bemyndigandet minimalt.
12. UO 24 1:5.8 Näringslivsutveckling – Tillväxtverket. Planerade treåriga beslut avseende verksamhetsbidrag aktueliserades inte år 2020.

Finansiella villkor (tkr)

Villkor	Utfall	Kommentarer till utfall
Utgiftsområde 13, 4:1 Åtgärder mot segregation		
ap.2 Åtgärder segregation - till Tillväxtverket		
Administration av statsbidraget, högst 4 600 tkr	3 938	
Utgiftsområde 19, 1:1 Regionala tillväxtåtgärder		
ap. 23 Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden		
Enligt förordningen om statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner, högst 72 734 tkr	72 734	
Förvaltningsändamål, högst 2 266 tkr	2 266	
ap.24.1 Tillväxtverket		
Viss administration, uppföljning och utvärdering, högst 28 000 tkr	17 907	
Ersättning för vissa kreditförluster Norrlandsfonden, högst 10 000 tkr	-1 939	
Ersättning för vissa kreditförluster Almi, högst 10 000 tkr	-1 368	
Stärka integrationsperspektivet i det regionala kompetensförsörjningsarbetet, 12 500 tkr	11 526	
- Högst 1 600 tkr (2018-2020) uppdragsanknutna kostnader för att stärka integrationsperspektivet i det regionala kompetensförsörjningsarbetet	1 533	
Fördela medel för stöd till kommersiell service i särskilt sårbara och utsatta glesbygdsområden, regeringsbeslut N2018/01928/HL samt N2019/03239/RTL, högst 70 000 tkr	54 534	
Insatser för hållbar regional tillväxt och näringslivsutveckling i Gotlands kommun	9 089	
Stödja regionalt kompetensförsörjningsarbete, högst 20 000 tkr	17 967	
- Högst 4 000 tkr (2018-2020) uppdragsanknutna kostnader regionalt kompetensförsörjningsarbetet	3 362	
Metodikstöd för landsbygdsanalys och konsekvensbedömningar, högst 5 000 tkr	2 758	

Villkor	Utfall	Kommentarer till utfall
Utgiftsområde 23, 1:15 Konkurrenskraftig Livsmedelsektor		
ap.5 Konk livsmedelssek – del till Tillväxtverket		
Genomförande av uppdraget att vidta åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin (dnr N2019/03240/JL), högst 35 000 tkr	33 443	
- Högst 9 000 tkr för samordning av den nationella och de regionala livsmedelsstrategierna,	8 994	
- Högst 2 000 tkr för analyser av den samlade regelgivningen för livsmedelskedjan,	1 114	
- Högst 20 000 tkr för förenkling genom utveckling av Verksamt.se,	19 999	
- Högst 2 000 tkr för analys av kompetensförsörjningsbehov och genomförandet av åtgärder,	1 335	
- Högst 2 000 tkr för att förmedla bidrag till Sweden Food Arena,	2 000	
Utgiftsområde 23, 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur		
ap.6 Landsbygdssöd – Statsbidrag kommuner		
Viss administration, uppföljning, utvärdering och erfarenhetsutbyte, högst 1 360 tkr	1 286	
Utgiftsområde 24, 1:4 Tillväxtverket		
ap.1 Tillväxtverket – del till Tillväxtverket		
Administration och kontroll av stöd enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, 180 000 tkr	244 569	
Utgiftsområde 24, 1:5 Näringslivsutveckling		
ap.8 Näringslivsutveckl – del till Tillväxtverket		
Arbetet med verksamt.se, minst 25 000 tkr	26 365	
Stärka arbetet med entreprenörskap och företagande bland unga på universitet och högskola, minst 6 000 tkr	6 423	
Utgiftsområde 24, 2:3 Exportfrämjande verksamhet		
ap.10 Uppdrag enligt regerings exportstrategi		
Stimulera industrins och industrinära tjänsteföretags strategiska kompetensförsörjning, högst 9 000 tkr	8 633	
- Högst 3 000 tkr för utveckling av verksamt.se	2 393	
Utveckla besöksnäringen på regional nivå inom ramen för den regionala exportsamverkan	1 689	

Villkor	Kommentar
Utgiftsområde 19, 1:1 Regionala tillväxtåtgärder	
ap.24.2 Region Kalmar län	
Uppföljning och utvärdering, högst 1 400 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.3 Gotlands kommun	
Uppföljning och utvärdering, högst 900 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.4 Region Skåne	
Uppföljning och utvärdering, högst 700 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.5 Västra Götalandsregionen	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.6 Region Uppsala	
Uppföljning och utvärdering, högst 600 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.7 Region Östergötland	
Uppföljning och utvärdering, högst 1 000 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.8 Region Blekinge	
Uppföljning och utvärdering, högst 1 400 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.9 Region Halland	
Uppföljning och utvärdering, högst 400 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.10 Region Dalarna	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.11 Region Sörmland	
Uppföljning och utvärdering, högst 900 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.12 Region Jönköpings län	
Uppföljning och utvärdering, högst 1 000 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.13 Region Örebro län	
Uppföljning och utvärdering, högst 1 400 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.14 Region Värmland	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.15 Region Gävleborg	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.16 Region Kronoberg	
Uppföljning och utvärdering, högst 600 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.17 Region Västerbotten	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.18 Region Jämtland Härjedalen	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.19 Region Västmanland	
Uppföljning och utvärdering, högst 900 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.20 Region Västernorrland	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.21 Region Norrbotten	
Uppföljning och utvärdering, högst 2 000 tkr	Villkoret uppfyllt
ap.24.22 Region Stockholm	
Uppföljning och utvärdering, högst 500 tkr	Villkoret uppfyllt

Kommentarer till finansiella villkor

Finansiella villkor enligt Tillväxtverkets regleringsbrev per 31 december 2020 där inte annat anges.

För anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder ap 24 dp.2–22 har respektive beslutsfattare som förfogar över den aktuella anslagsposten intygat till Tillväxtverket att villkoren har uppfyllts.

Tillväxtverkets uppdrag med administration och kontroll av stöd till korttidsarbete har finansierats inom ramen för det befintliga förvaltningsanslaget. Under 2020 har Tillväxtverket tillförts 180 miljoner kronor extra till anslaget. Tillväxtverkets direkta kostnader för uppdraget har uppgått till 245 miljoner kronor. Mellanskillnaden har finansierats av omprioriteringar inom den befintliga verksamheten.

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Tillväxtverkets bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 10 § Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring tillämpar Tillväxtverket 5 januari som brytdag för 2020. Efter brytdagen har fakturor överstigande 100 000 kronor (exklusive moms) bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före 2009 avräknas anslaget först vid uttag av dessa semesterdagar enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen.

Redovisning av finansieringsinstrument

Tillväxtverket har under 2016–2019 betalat ut medel från ERUF 2014–2020 till det statliga bolaget Almi och den Europeiska investeringsfonden (EIF) för att användas för att finansiera riskkapitalinvesteringar i små- och medelstora bolag. Utbetalningar av medel har även skett för perioder tidigare än 2016 men då med medel från ERUF 2007–2013. Medlen går under benämningen finansieringsinstrument.

Art. 42–45 i CPR i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 EU:s bestämmelser syftar till att ge Tillväxtverket såsom förvaltande myndighet möjlighet att fullgöra sina åtaganden. Där framgår att

bidrag inom investeringsinstrument inte under och efter aktuell period får gå till annat än syftet med medlen. Det finns inte något syfte att medlen ska återgå till medlemsstaten utan de ska återanvändas.

Bokföring av utbetalade medel till företag och institutioner har redovisats som bidrag utifrån Tillväxtverkets bedömning av syftet med medlen, varigenom dessa utbetalningar i årsredovisningen klassificerats som transfereringar.

Ytterligare information om finansieringsinstrument återfinns i resultatredovisningen under avsnitt riskkapital.

Tillväxtverket kommer 2021 att ha en fortsatt dialog med berörda departement om principer för redovisning av finansieringsinstrument.

EU-mellanhavanden

Grundläggande redovisningsprincip är att redovisa en fordran/skuld motsvarande de kostnader Tillväxtverket haft i form av utbetalda bidrag, och som bedöms ersättas, minskat med de inbetalningar som EU-kommissionen har gjort till Tillväxtverket för programperioden.

En värdering och justering av det beräknade beloppet görs avseende de faktorer som påverkat tidigare inbetalt belopp från EU. De faktorer som påverkar betalningar från EU, i relation till de kostnader som myndigheten haft i form av utbetalda bidrag m. m., är kursvinster och kursförluster, medfinansieringseffekter och avskrivna fordringar. Dessutom görs en värdering av eventuell ej reglerad ansökan, samt innehållen fordran, till balansdagens kurs (EU-kommissionen innehåller 10 procent av ansökt belopp, detta regleras vid avslut av EU:s räkenskapsår).

Tillväxtverkets redovisningsprincip beaktar inte medfinansieringseffekter för perioden efter räkenskapsårets senaste reglerade utgiftsdeklaration, då beräkning av den faktiska medfinansieringseffekten sker på basis av utbetalt belopp från EU enligt utgiftsdeklaration. Bedömningen är att sådana medfinansieringseffekter för perioden efter räkenskapsårets sista utgiftsdeklaration fram till årsbokslutstillfället inte medför några väsentliga beloppsmässiga effekter på värderingen.

Samtliga inbetalningar från EU redovisas under inkomsttitel 6314 Bidrag från Europeiska Regionala Utvecklingsfonden med undertitlar.

Kreditförluster

Från och med 2017 har tidigare avtal med Almi Företagspartner AB och Stiftelsen Norrlandsfonden, där parterna under vissa villkor erhåller ersättning för vissa kreditförluster i stödområdena A och B från Tillväxtverket, ersatts med beslut om bidrag med särskilda villkor. För de lån som är beviljade före 2017 kommer Tillväxtverket att presentera information om dessa kreditförluster under övriga ansvarsförbindelser (not 33) till och med 2021, då sista årliga slutavstämning sker. Framtida eventuella utgifter är dock osäkra till belopp varvid ingen ansvarsförbindelse redovisats.

Avvikelser från ekonomiaadministrativa regelverk

Räntekontorutin

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2020 får Tillväxtverket använda en förenklad räntekontorutin vilket innebär att bokföring mellan räntebärande och icke räntebärande medel sker vid månadsavslut i stället för löpande. Bakgrunden är att vissa sakanslag samt externa medel används för att finansiera verksamhetskostnader.

Nuvärdesberäkning av lån

Tillväxtverkets bedömning är att nuvärdesberäkning av utlåningen inte väsentligen påverkar att värdet blir mer rättvisande.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Maskiner, inventarier, installationer med mera är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. Maskiner och inventarier med en ekonomisk livslängd på minst tre år och ett anskaffningsvärde som överstiger 25 000 kronor har aktiverats. Löpande anskaffning av kringutrustning kostnadsförs i sin helhet vid anskaffningen.

Egenutvecklade IT-system aktiveras som en immateriell tillgång där en bedömd nyttjandeperiod är tre år eller mer och nedlagda kostnader för den aktiveringsbara delen uppgår till minst en miljon kronor.

Rättigheter och andra immateriella tillgångar aktiveras där en bedömd nyttjandeperiod är tre år eller mer och anskaffningen uppgår till minst 100 000 kronor.

Förbättringsutgifter på annans fastighet aktiveras när den ekonomiska livslängden uppgår till minst tre år och nedlagda kostnader uppgår till minst 250 000 kronor per projekt.

En anläggningstillgång kan behöva delas upp i komponenter utifrån de olika komponenternas nyttjandeperioder, anskaffningsvärde samt komponenternas andel av tillgångarnas totala anskaffningsvärde. Om den ekonomiska livslängden understiger tre år får anskaffningen redovisas som en anläggningstillgång om kostnadsfördelningen över tid annars skulle påverkas väsentligt.

Tillväxtverket har beslutat att större anskaffningar av likartade tillgångar av mindre värde som uppgår till minst 100 000 kronor ska betraktas som anläggningstillgångar.

Avskrivningar görs enligt följande tabell:

Tillämpade avskrivningstider

5 år	Immateriella tillgångar Möbler
3 år	Nya persondatorer och ny plattform för myndigheten Servrar Kopieringsmaskiner

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Konstverk

Tillväxtverket tilldelades 2016 vård om 45 konstverk. Av dessa ska tre verk betraktas som kulturtillgångar och har följaktligen förts upp på balansräkningen enligt beslut från Statens konstråd. Dessa tillgångar skrivs inte av.

Utlåning

Värderingen av lånen bygger på erfarenhetsberäkningar samt på detaljerade analyser och bedömningar av utvalda enskilda ärenden. Utestående lån värderas kontinuerligt och reservering görs för förluster.

Från 2017 värderas utlåning enligt nedanstående värderingsprinciper.

Utestående lån i form av så kallade såddlån (finansiering i tidigt stadium av nyligen etablerade företag) värderas enligt nedan:

- De första två åren efter utbetalning av lån värderas lånen i en grupp till 20 procent av utbetalt belopp. Om det finns indikation under utbetalningsperioden (första åren) att låntagaren inte kan återbetala ett lån ska lånet värderas till noll.
- Efter de första två initiala åren ska upp/nedskrivning ske på basis av individuell bedömning till:

Procent av nominellt belopp	Individuell bedömning
0 procent	Låntagare bedöms ej återbetala lån
20 procent	Bedömning vid helt utebliven amortering
50 procent	Bedömning vid viss amortering
80 procent	Bedömning om låntagare följer amorteringsplanen

Då risken är kopplat till det sökta projektet, och inte det enskilda bolaget som helhet, kan aldrig ett högre värde än 80 procent av lånefordran upptas enligt försiktighetsprincip.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar som är förfallna mer än sex månader redovisas som osäkra. Beloppet i balansräkningen redovisas till det värde som kundfordringar beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs, dock har hänsyn inte tagits till belopp som understiger 100 000 kronor.

Beslutade återkrav av stöd för korttidsarbete har värderats i balansräkningen till det värde som återkravsfordringarna beräknas inflyta. De ärenden som inte har ett formellt återkravsbeslut, exempelvis övervägande om beslut, har inte tagits upp som fordran.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Anställdas sjukfrånvaro

Uppgifterna om sjukfrånvaro redovisas i resultatredovisningen under avsnittet kompetensförsörjning.

Ersättning till generaldirektör och styrelse

Ersättningen till generaldirektör Gunilla Nordlöf 2020 var lön om 1 416 658 kronor, förmåner om 0 kronor har utbetalats under året. Under 2020 har styrelsen bestått av Kristina Alsér (ordförande), Tillväxtverkets generaldirektör samt ytterligare fem ledamöter.

Ledamot	Ersättning (tkr)	Ledamot i styrelsen fr.o.m./t.o.m under 2020
Kristina Alsér, ordförande	68	Ledamot under hela året
Sara Wallin	33	Ledamot under hela året
Carl Melin	33	Ledamot under hela året
Margareta Dahlström	33	Ledamot under hela året
Per Grankvist	33	Ledamot under hela året
Amir Sajadi	33	Ledamot under hela året

Styrelsens och utskottens möten samt närstående förhållande

Styrelsen hade fem sammanträden under 2020.

Revisionsutskottet bestod från och med 2020-02-19 av Margareta Dahlström, ordförande, och Sara Wallin. Revisionsutskottet hade sammanlagt sex möten under 2020.

Vad gäller närstående förhållande är Tillväxtverkets styrelseledamot Sara Wallin VD för Chalmers Ventures.

Noter till resultaträkningen (tkr)

Not 1 Intäkter, kostnader och transfereringar upparbetade per organisation

Övergripande poster	Tillväxtverket	Regioner	Nämnden för hemslöjdsfrågor	Totalt 2020
Intäkter av anslag	673 265		3 973	677 238
Intäkter av avgifter, bidrag och finansiella intäkter	79 054		3	79 057
Summa intäkter	752 319		3 976	756 295
Verksamhetens kostnader	753 226		3 977	757 203
Lämnade bidrag	37 984 219	1 057 256	8 409	39 049 884

Not 2 Intäkter av anslag

	2020	2019
Förvaltningsanslaget, 24.1.4.1	481 130	275 449
Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering åtgärder segregation, 13.4.1.2	3 938	3 815
Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden, 19.1.1.23	2 266	2 127
Regional tillväxt TVV, 19.1.1.24.1	61 104	70 695
Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014-2020, 19.1.3.2	37 509	40 998
Näringslivsutveckling, 24.1.5.8	68 525	88 576
Uppdrag enligt regeringens exportstrategi (ram), 24.2.3.10	5 344	5 295
Miljöövervakning mm del till Tillväxtverket, 20.1.2.2	4 999	3 828
Landsbygdssöd - Statsbidrag kommuner, 23.1.17.6	1 286	1 681
Konkurrenskraftig livsmedelssektor-Tillväxtverket	7 163	0
Nämnden för hemslöjdsfrågor, 17 .4.3.1	2 600	2 654
Främjande av hemslöjd, 17 .4.3.2	1 374	1 236
Summa intäkter av anslag	677 238	496 356

Avvikelse föreligger avseende anslag 24.1.4.1 där summa utgifter är 481 130 tkr och intäkter av anslag i resultaträkningen är 481 451 tkr. Skillnaden, 321 tkr, beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Beloppet har redovisats mot anslag, men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen i enlighet med övergångsbestämmelser till 12 § anslagsförordningen (2011:223).

Not 3 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2020	2019
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen		
- Hyresintäkter	4 244	3 729
- Konsultarvoden	1 898	2 465
- Nypsavgifter	8 128	8 996
- Ersättning för myndighetsgemensamma projekt	959	1 078
- Tjänsteexport	0	532
- Övriga intäkter 4§	540	1 368
Summa	15 769	18 169

Not 4 Intäkter av bidrag

	2020	2019
Bidrag från statliga myndigheter	40 236	49 411
Bidrag från övriga	4 452	5 493
Bidrag från EU och EU-länder	18 634	29 216
Summa	63 322	84 121

Noter till resultaträkningen (forts.)

Not		2020	2019
5	Finansiella intäkter		
	Ränta på räntekonto i Riksgälden	0	1
	Ränta på lån i Riksgälden	4	229
	Valutavärdering Greater Copenhagen & Skåne Committee	-37	99
	Övriga finansiella intäkter	0	46
	Summa	-33	375
	Räntesatsen för ränte- och avistakonto hos Riksgälden har sedan början av 2020 varit noll. Det är också anledningen till att finansiella intäkter minskat jämfört med föregående år.		
6	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionskostnader och andra avgifter enligt lag och avtal)	274 288	227 787
	<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	712	795
	Sociala avgifter	138 837	116 573
	Övriga kostnader för personal ¹	-5 604	3 329
	Summa	407 522	347 689
	¹ Övriga kostnader för personal omfattar även aktivering av personalkostnader avseende upparbetning av immateriella anläggningstillgångar som minskar delposten med 12 556 tkr (fg år 7 357 tkr).		
7	Övriga driftskostnader		
	Resor, representation, information	3 219	15 244
	Köp av varor	2 296	2 607
	Köp av tjänster	278 320	149 333
	Övrigt	8	43
	Summa	283 844	167 227
8	Finansiella kostnader		
	Ränta på räntekonto i Riksgälden	0	0
	Övriga finansiella kostnader	38	27
	Summa	38	27
	Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.		

Noter till resultaträkningen (forts.)

Not 9	Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2020	2019
	Intäkter EU-medel, ERUF 2014-2020 ¹	1 440 216	782 132
	Förändring av fordran EU:s strukturfonder ²	-234 648	501 716
	Övriga intäkter av uppbörd	16 652	131
	Summa	1 222 219	1 283 979

¹Intäkter ERUF 2014-2020 har påverkats av:

	Kursvinster och kursförluster	-7 639	-2 482
	Medfinansieringseffekter	23 127	11 786
	Summa	15 488	9 304

²Förändring av fordran EU:s strukturfonder 2020 utgörs av återföring av periodiserad fordran ERUF 2014-2020 från 2019-12-31 med 291 916 tkr samt periodisering av fordran ERUF 2014-2020 per 2020-12-31 med 57 268 tkr.

Ytterligare information om EU-mellanhavanden avseende ERUF återfinns i not 21, Övriga upplupna intäkter.

1 440 216 tkr (fg år 782 132 tkr) har inbetalats på inkomstitel 6314 Bidrag från regionala utvecklingsfonden (ERUF 2014-2020). Se specifikation inkomstitlar för fördelning av inbetalning per undertitel.

Not 10	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2020	2019
	Medel från EU för finansiering av programmet Öresund-Kattegatt-Skagerrak 2014-2020	171 005	274 813
	Medel från Danmark för finansiering av programmet Öresund-Kattegatt-Skagerrak 2014-2020	2 904	2 831
	Medel från Norge för finansiering av programmet Öresund-Kattegatt-Skagerrak 2014-2020	1 551	1 750
	Övrigt	-18 420	-7 728
	Summa	157 040	271 666

Jämförelsebelopp för 2019 har justerats.

Noter till resultaträkningen (forts.)

Not 11 Lämnade bidrag	2020	2019
Lämnade bidrag (se specifikation nedan)	39 154 581	4 268 762
Eftergifter och avskrivningar av kapitallån, se även not 17	21 998	31 308
Förändring av reserverat för osäkra kundfordringar, se även not 17	5 369	-25 133
Återkravsfordringar	-132 063	2 118
Summa	39 049 885	4 277 055
Anslag och organisationer med stora bidragsutbetalningar		
Utbetalas som företagsstöd från anslag 13.4.1.2 Jämnställdhet och nyanlända invandrades etablering åtgärder segregation	410 396	410 376
Utbetalas som företagsstöd från anslag 19.1.3.2 ERUF 2014-2020	1 128 947	1 257 452
Utbetalas som företagsstöd från anslag 19.1.1.24.1 Regionala Tillväxtmedel	345 772	367 483
Utbetalas som transportbidrag från anslag 19.1.2.2 Transportbidrag	429 953	439 682
Utbetalas som företagsstöd från anslag 24.1.5.8 Näringslivsutveckling	108 688	196 453
Utbetalas som företagsstöd från anslag 19.1.1.23 Socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden	72 734	72 734
Utbetalas som företagsstöd från anslag 23.1.17.6 Landsbygdsstöd - Statsbidrag kommuner	68 640	88 240
Regionförbund/Samverkansorgan från anslag 19.1.1.24.2 - 19.1.1.24.21	1 057 256	993 310
Öresund-Kattegatt-Skagerrak 2014-2020	150 200	257 249
Stöd till korttidsarbete 24.1.22.1	35 140 089	
Övrigt	241 906	185 783
Summa	39 154 581	4 268 762
Not 12 Årets kapitalförändring		
	2020	2019
Kapitalförändringen visar skillnaden mellan poster som anslagsavräknats men inte redovisats som intäkt/kostnad och poster som endast redovisats som intäkt/kostnad, men inte anslagsavräknats.		
Förändring av:		
- Eftergifter, avskrivningar, kapital	-21 998	-31 308
- Förändring av reserverat, lån	-5 370	25 133
- Förändring av periodisering EU:s strukturfonder	-234 648	501 716
- Avskrivningar uppgiftskravstjänsten	-907	-1 210
- Återkravsfordringar i transfereringsverksamhet	132 062	-2 118
Summa	-130 861	492 213

Noter till balansräkningen (tkr)

Not		2020-12-31	2019-12-31
Not 13	Balanserade utgifter för utveckling		
	Ingående anskaffningsvärde	303 723	279 647
	Årets anskaffningar	38 119	24 076
	Summa anskaffningsvärde	341 842	303 723
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-241 428	-201 358
	Årets avskrivningar och nedskrivningar	-18 764	-40 070
	Summa ackumulerade avskrivningar	-260 192	-241 428
	Utgående bokfört värde	81 649	62 294
	Årets anskaffningar avseende 2020 och 2019 avser utveckling av stödärendesystemet Nyps 2020.		
Not 14	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	11 549	10 371
	Årets anskaffningar	736	1 178
	Summa anskaffningsvärde	12 285	11 549
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-10 081	-6 371
	Årets avskrivningar och nedskrivningar	-1 237	-3 711
	Summa ackumulerade avskrivningar	-11 319	-10 081
	Utgående bokfört värde	967	1 468
Not 15	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	8 688	5 835
	Årets anskaffningar	0	2 853
	Summa anskaffningsvärde	8 688	8 688
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 969	-2 592
	Årets avskrivningar	-1 653	-1 377
	Summa ackumulerade avskrivningar	-5 622	-3 969
	Utgående bokfört värde	3 066	4 719
Not 16	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	46 458	35 798
	Årets anskaffningar	8 217	11 528
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-868
	Summa anskaffningsvärde	54 676	46 458
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-28 464	-22 204
	Årets avskrivningar	-10 926	-7 085
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	826
	Summa ackumulerade avskrivningar	-39 390	-28 464
	Utgående bokfört värde	15 286	17 994
	Årets anskaffningar 2020 avser investering i nya datorer och möbler samt inredning.		

Noter till balansräkningen (forts.)

Not 17 Utlåning	2020-12-31	2019-12-31
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet		
Lånefordringar vid årets början	32 871	22 057
Nyutlåning	15 649	20 250
Amortering av lån	-1 166	-3 261
Avskrivning av lån	-20 346	-31 308
Årets värdering	-5 370	25 133
Summa	21 638	32 871
 Utvecklingskapital/royalty		
Royaltylån vid årets början	1 652	1 652
Nyutlåning	0	0
Amortering av lån	0	0
Avskrivning av lån	-1 652	0
Reservering för låneförluster	0	0
Summa	0	1 652
 SUMMA UTLÅNING	21 638	34 523
 Bedömda löptider för utlåning		
Återstående löptid om högst 1 år	1 791	2 857
Återstående löptid längre än 1 år men högst 5 år	10 713	17 092
Återstående löptid längre än 5 år men högst 10 år	9 135	14 574
Återstående löptid längre än 10 år	0	0

Då utlåningen i noten avser den utlåning som beslutas av samverkansorgan/landsting och utbetalas från respektives tilldelade 1:1 anslag, så har ingen låneram kunnat kvantifieras till belopp per 2020-12-31.

Västra Götalandsregionen och Region Jämtland Härjedalen hade per 2020-12-31 beviljad utlåning uppgående till 13 334 tkr som ännu inte utbetalats och som då beloppsmässigt motsvarar lånelöftet per 2020-12-31.

Not 17 Utlåning (forts.)

Anslagsfinansierad utlåning 2019	Lånefordringar IB	Nyutlåning	Amortering av lån	Avskrivning av lån	Lånefordringar UB
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet	109 223	15 649	-1 166	-20 346	103 360
Utvecklingskapital/royalty	0	0	0	0	0
Summa	109 223	15 649	-1 166	-20 346	103 360
		Reservering för låneförluster IB	Årets förändring	Reservering för låneförluster UB	Lånefordringar efter reserveringar UB
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet		-76 352	-5 370	-81 722	21 638
Utvecklingskapital/royalty		-5 436	-1 652	-7 088	0
Summa		-81 788	-7 022	-88 810	21 638
Redovisning mot anslag och inkomstitlar					
Anslag		Utfall			
U019 1:1 24:5 Västra Götalands läns landsting		0			
U019 1:1 24:18 Jämtlands läns landsting		0			
U019 1:1 24:2 Samverkansorgan i Kalmar län		0			
Summa		0			
Inkomstitlar		Utfall			
4139 002 Återbetalning av lokaliseringsslån		69			
2811 331 Övriga inkomster		1 097			
Summa		1 166			

Från och med 2020 redovisas amorteringar mot inkomstittel istället för att redovisas mot anslag.

Not 18 Övriga kortfristiga fordringar

2020-12-31 2019-12-31

Fordringar hos anställda	13	31
Återkravsfordringar i transfereringsverksamhet	138 492	6 923
Förskott till Greater Copenhagen & Skåne Committee	4 654	8 030
Summa	143 159	14 985

Av återkravsfordringar i transfereringsverksamheten per 2020-12-31 uppgår återkravsfordringar hänförligt till stöd till korttidsarbete till 138 345 tkr.

Not 19 Förutbetalda kostnader

2020-12-31 2019-12-31

Förutbetalda hyreskostnader	6 977	7 108
Övriga förutbetalda kostnader	3 052	5 132
Summa	10 029	12 240

Not 20 Upplupna bidragsintäkter

2020-12-31 2019-12-31

Upplupna bidragsintäkter inomstatliga	2 636	7 807
Upplupna bidragsintäkter utomstatliga	651	451
Summa	3 287	8 258

Upplupna bidragsintäkter avser bidragsfinansierade program där rekvisering av upparbetade kostnader sker under 2021.

Noter till balansräkningen (forts.)

Not 21	Övriga upplupna intäkter	2020-12-31	2019-12-31
	Upplupna räntor utlåning	625	369
	Fordran ERUF period 2014-2020 ¹	57 268	291 916
	Övrigt	150	150
	Summa	58 043	292 436
	¹ Specifikation av fordran ERUF 2014-2020	2020	2019
	- varav inbetalt initialt förskott	-247 872	-247 872
	- varav inbetalt årliga förskott	-249 385	-237 416
	- varav netto lämnade bidrag och inbetalda medel som rekvirerats fr EU	488 650	750 440
	Summa fordran EU före justeringsposter	-8 607	265 152
	- Justering för kursvinster och kursförluster	-6 393	1 247
	- Justering för medfinansieringseffekter	72 560	49 433
	- Justering för omvärdering av innehållna 10% till balansdagens kurs	-8 162	-1 090
	- Justering för omvärdering av erhållna förskott till balansdagens kurs	7 869	-22 825
	Summa justerad och värderad fordran ERUF 2014-2020	57 268	291 916

Skuld/fordran ERUF 2014-2020 är beräknad enligt justerade principer fr o m 2017 (se Tilläggsupplysningar, redovisningsprinciper). Den beräknade skulden, eller fordran, utgörs i grunden av netto mellan utbetalda stödmedel och erhållna bidrag från EU. Vid beräkning av skuld/fordran tas även hänsyn till bl a medfinansierings-effekter och valutakursdifferenser vid tidigare inbetalningar från EU.

Not 22	Avräkning med Statsverket	2020-12-31	2019-12-31
	Uppbörd		
	Ingående balans	-1	-1
	Redovisat mot inkomsttitel	-1 457 888	-782 345
	Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	1 457 264	782 345
	Skulder avseende Uppbörd	-625	-1
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	17 872	21 806
	Redovisat mot anslag	39 001 559	4 065 930
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke-räntebärande	-39 001 763	-4 069 864
	Fordringar avseende anslag i icke-räntebärande flöde	17 669	17 872
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-4 549	231
	Redovisat mot anslag	493 162	287 487
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-480 089	-292 286
	Återbetalning av anslagsmedel	0	19
	Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	8 524	-4 549
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	1 523	1 844
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-321	-321
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	1 202	1 523
	Övriga fordringar på statens centralkonto		
	Ingående balans	236 373	237 829
	Inbetalning i icke-räntebärande flöde	2 538 356	1 546 191
	Utbetalningar i icke-räntebärande flöde	-40 121 806	-4 835 166
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	37 544 499	3 287 518
	Övriga fordringar på statens centralkonto	197 420	236 373
	SUMMA AVRÄKNING MED STATSVERKET	224 190	251 219

Noter till balansräkningen (forts.)

Not		2020-12-31	2019-12-31
23	Kassa och bank		
	Valutakonton för EU-programmet ÖKS, perioden 2014-2020	81 016	64 641
	Summa	81 016	64 641
24	Myndighetskapital		
		Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen
	Specifikation förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Summa
	Utgående balans 2019-12-31	149 835	-307 680
	Ingående balans 2020-01-01	149 835	-307 680
	Föregående års kapitalförändring	-32 518	524 731
	Årets förändring av lånefordringar mot statskapital	14 483	0
	Årets kapitalförändring	0	0
	Summa årets förändring	-18 035	524 731
	Utgående balans 2020-12-31	131 800	217 051
			492 213
			334 368
			0
			14 483
			-130 861
			-116 378
			217 990
25	Statskapital		
	Statskapital utan avkastningskrav avseende lån	130 794	147 619
	Statskapital utan avkastningskrav avseende IT-system Uppgiftskravstjänsten	907	2 117
	Statskapital utan avkastningskrav avseende konst från Statens konstråd	98	98
	Summa	131 800	149 835
26	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
	Ingående avsättning	1 232	2 534
	Årets pensionskostnad	-41	194
	Årets pensionsutbetalningar	-1 162	-1 495
	Utgående avsättning	29	1 232
27	Övriga avsättningar		
	Avsättningar för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	3 066	3 363
	Årets förändring	556	-297
	Summa	3 622	3 066
	Ca 700 tkr kommer nyttjas under påföljande år		
	Uppsagd personal, uppsägningslöner		
	Ingående balans	2 227	1 863
	Årets förändring	-870	364
	Summa	1 357	2 227
	SUMMA	4 979	5 293

Noter till balansräkningen (forts.)

Not 28 Lån i Riksgälden	2020-12-31	2019-12-31
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Ingående balans	79 142	96 121
Under året nyupptagna lån	55 268	33 500
Årets amorteringar	-35 794	-50 480
Summa	98 616	79 142
Utnyttjad låneram inklusive finansiell leasing	98 616	79 142
Beviljad låneram inklusive finansiell leasing	105 000	106 000
<p>Avvikelsen mellan upptagna lån och det bokförda värdet av anläggningstillgångar är hänförliga till bokslutstransaktioner och ekonomiska händelser sent under året. Skillnaden justeras vid nästa lånetillfälle.</p>		
Not 29 Övriga kortfristiga skulder	2020-12-31	2019-12-31
Personalens källskatt	7 916	5 553
Personalens pensionsavgifter	2	3
Övrigt	175	28
Summa	8 094	5 584
Not 30 Upplupna kostnader	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	28 275	22 294
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	1 664	1 563
Upplupna kostnader Greater Copenhagen & Skåne Committee	3 737	3 632
Övriga upplupna kostnader	16 890	2 464
Summa	50 565	29 953
Not 31 Oförbrukade bidrag	2020-12-31	2019-12-31
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	143 831	224 943
Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	68 447	51 548
Summa	212 278	276 491
varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
inom tre månader	70 656	104 995
mer än tre månader till ett år	71 175	111 469
mer än ett år till tre år	2 000	8 479
mer än tre år	0	0
Summa	143 831	224 943
Not 32 Övriga förutbetalda intäkter	2020-12-31	2019-12-31
Övriga förutbetalda intäkter	553	150
Summa	553	150

Not 33 Övriga ansvarsförbindelser

Från och med 2017 har tidigare avtal med Almi Företagspartner AB och Stiftelsen Norrlandsfonden, där parterna under vissa villkor erhåller ersättning för vissa kreditförluster i stödområdena A och B från Tillväxtverket, ersatts med beslut om bidrag med särskilda villkor. Detta innebär att ingen utbetalning av bidrag för förlusttäckning avseende lån beviljade från och med 2017 görs förrän vid redovisning efter fem år.

Bidrag för att täcka kreditförluster som avser lån som är beviljade före 2017 och som tidigare utbetalats av Tillväxtverket, kommer årligen slutavstämning ske fram till och med 2021. Tillväxtverket ska lämna bidrag, med maximalt belopp enligt gällande regleringsbrev, årligen till vardera Almi Företagspartner AB och Stiftelsen Norrlandsfonden enligt inkommen redovisning.

För bidrag för att täcka kreditförluster som avser lån beviljade efter 2017 gäller att kreditförluster ska redovisas löpande. Ersättningen för förluster bestäms årligen, med takbelopp och utförande, genom regleringsbrevet.

Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)

	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram Riksgälden					
Beviljad	105 000	105 000	106 000	106 000	106 000
Utnyttjad	98 616	98 616	91 926	100 317	98 313
Kontokrediter Riksgälden					
Beviljad	51 000	15 000	16 000	8 000	8 000
Maximalt utnyttjad	7 867	8 845	6 552	6 231	5 918
Räntekonto Riksgälden					
Ränteintäkter	0	5	4	3	6
Räntekostnader	0	5	7	32	25
Avgiftsintäkter som disponeras					
Avgiftsintäkter	15 769	18 169	13 002	9 705	14 914
Anslagskredit					
Beviljad under 1:4:1 Förvaltningskostnader	28 102	16 000	16 000	16 000	8 014
Beviljad under 1:5:8 Näringslivsutveckling	11 137	11 137	12 351	11 251	10 239
Beviljad under 1:2 Transportbidrag	13 645	12 025	12 026	12 026	11 276
Beviljad under 1:1:23 Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden	3 750	7 500	50 000	0	0
Beviljad under 1:1:24 Regional tillväxt	78 325	153 062	139 069	133 352	104 251
Beviljad under 4:3 ap 1-2 Förvaltningskostnader Hemslöjden	78	77	77	347	345
Beviljad under 1:3:1 ERUF 2007-2013	-	-	0	0	0
Beviljad under 1:3:2 ERUF 2014-2020	76 351	71 051	71 051	81 914	68 111
Beviljad under 1:6:4 Regional kulturverksamhet	20	19	19	19	19
Totalt beviljade krediter	211 408	270 871	300 593	254 909	202 255
Utnyttjad under 1:4:1 Förvaltningskostnader	-8 538	0	-327	-1 102	0
Utnyttjad under 1:5:8 Näringslivsutveckling	0	0	0	-6 729	-896
Utnyttjad under 1:2 Transportbidrag	0	0	-11 507	-4 846	-9 303
Beviljad under 1:1:23 Stöd till socioekonomiskt eftersatta kommuner och områden	0	0	0	0	0
Utnyttjad under 1:1:24 Regional tillväxt	-11 426	-19 221	-2 919	-9 792	-8 069
Utnyttjad under 4:3 ap 1-4 Förvaltningskostnader Hemslöjden	0	0	0	0	0
Utnyttjad under 1:3:1 ERUF 2007-2013	0	0	0	0	0
Utnyttjad under 1:3:2 ERUF 2014-2020	0	0	0	0	0
Utnyttjad under 1:6:4 Regional kulturverksamhet	0	0	0	0	0
Totalt utnyttjade krediter	-19 964	-19 221	-14 753	-22 469	-18 268
Anslagssparande¹	60 254 923	510 825	407 385	735 030	627 366
Bemyndiganden					
Tilldelade	5 170 000	7 096 000	9 491 000	6 984 000	6 511 000
Summa gjorda åtaganden	4 620 621	-6 242 724	-6 968 131	-6 418 869	-5 793 067
Personal					
Antal årsarbetskrafter (st) ²	490	419	380	371	357
Medelantalet anställda (st)	541	453	422	408	402
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 479	1 308	1 388	1 262	1 275
Kapitalförändring					
Årets	-130 861	492 213	-377 559	-14 278	-94 314
Balanserad	217 051	-307 680	58 014	64 318	137 939

¹Jämförelseår 2016-2019 har justerats.

²Uppgifter om medelantal anställda för 2016 och 2017 är korrigerade varvid tjänstledig personal är frånräknad.

Rapport om intern kontroll 2020

Tillväxtverkets ledning bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under 2020.

Myndighetens risker hanterades på ett rimligt betryggande sätt under 2020, genom det arbete som genomfördes.

Kontrollmiljö

Tillväxtverkets verksamhet omfattas av förordning (2007:603) för intern styrning och kontroll, som syftar till att:

- myndigheten med rimlig säkerhet bedriver verksamheten effektivt, enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen
- verksamheten redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt
- myndigheten hushållar väl med statens medel.

Styrelsen ska i årsredovisningen redovisa sin bedömning av om myndigheten har en betryggande styrning och kontroll, utifrån arbetet med förordningen. För att myndighetens risker ska hanteras effektivt finns en ansvarsfördelning i styrelsens arbetsordning och instruktioner för generaldirektören och styrelsens utskott. Styrelsen kontrollerar att principerna följs för finansiell rapportering och intern kontroll, och har kontakt med myndighetens revisorer under året.

Den operativa ledningen ansvarar för det system av interna kontroller som krävs för att hantera väsentliga risker i verksamheten. I myndighetens styrdokument för intern styrning och kontroll fastställs bestämmelser om ansvar, riskanalys, kontrollåtgärder, information, dokumentation samt uppföljning.

Riskbedömning och kontrollaktiviteter

Avdelningarnas verksamhetsplaner innehåller aktiviteter för att kontrollera och styra risknivåerna. Vi gör en uppföljning av riskerna under året. Eventuella nya risker identifieras och parallellt med en omvärldsbevakning gör vi en värdering av riskerna inför upprättande av förslag till ny risk- och sårbarhetsanalys till kommande verksamhetsår.

Uppföljning av internkontrollplanen

Uppföljningen av internkontrollplanen visar att de beslutade kontrollåtgärderna omhändertagit nyckelriskerna på ett tillfredsställande sätt. Den omprioritering av resurser som vi gjort med anledning av myndighetens akuta uppdrag att hantera stöd till korttidsarbete har inneburit att vi till viss del fått nedprioritera förebyggande åtgärder och insatser.

Korttidsarbete - riskvärdering

Tillväxtverket fick under året regeringens uppdrag att hantera det nya rättighetsstödet för korttidsarbete som vänder sig till företag som är hårt drabbade av konsekvenserna av coronapandemin.

Förutsättningarna för uppdraget med en extremt kort förberedelsetid och ett krav på snabbhet innebar att säkerställande av resurser, anpassning av systemstöd, inrättande av nya handläggningsprocesser och utbildning av personal genomfördes under stor tidspress och utmanande förhållanden. Dessa förutsättningar medför krav på en högre riskacceptans än normalt i verksamheten. Under året har vi löpande riskvärderat uppdraget och vidtagit åtgärder för att hantera de identifierade riskerna. Inför kommande verksamhetsår har vi i myndighetens övergripande riskanalys beaktat risknivån i uppdraget med korttidsarbete.

Internrevision

Under året granskade internrevisionen den interna styrningen och kontrollen i flera verksamheter. Granskningarna redovisades i revisionsrapporter, som inkluderade beslutade åtgärder i de fall brister identifierades.

I internrevisionens årsrapport 2020 görs den sammanvägda bedömningen att intern styrning och kontroll är tillfredsställande i granskade verksamheter.

Styrelsens underskrifter

Stockholm 16 februari 2021

Kristina Alsér, ordförande

Carl Melin

Margareta Dahlström

Sara Wallin

Amir Sajadi

Per Grankvist

Gunilla Nordlöf

Ordlista

Anslag	Medel på statens budget som riksdagen anvisar för ett visst ändamål och för viss tid och som regeringen disponerar och tilldelar en myndighet.
Attesterande myndighet	Myndighet med uppgift att ansöka om utbetalning av strukturfondsmedel och i samband med det intyga att alla uppgifter är korrekta.
Beställningsbemyndigande	Tillstånd som en myndighet i vissa fall behöver för att få göra åtaganden som medför utgifter efter innevarande budgetår.
Bidrag	Ersättning som lämnas eller mottas utan direkt motprestation.
Entreprenörskap	Att genomföra idéer.
Förvaltande myndighet	Myndighet som bereder projektansökningar till de åtta regionala strukturfondsprogrammen och säkerställer att de är formellt korrekta och ligger i linje med prioriteringarna i programmen.
Myndighetskapital	Rubrik på balansräkningens skuldsida hos myndigheter som redovisar posterna statskapital, uppskrivningskapital, donationskapital, resultatandelar i dotter- och intresseföretag, balanserad kapitalförändring och kapitalförändring enligt resultaträkningen.
Innovation	Nyhet på marknaden som skapar betydelsefulla ekonomiska värden.
Instruktion	Förordning där regeringen meddelar en myndighet dess uppgifter och reglerar dess verksamhet, till exempel myndighetens ledningsform.
Projekt	I tiden avgränsat arbete med specifikt och avgränsat syfte.
Region	I årsredovisningen: Administrativt och geografiskt avgränsat område, oavsett form för regionalt styre eller organ för regionalt utvecklingsansvar.
Statskapital	Post under rubriken Myndighetskapital i en myndighets balansräkning. Statskapital tillförs från anslagsmedel främst för att finansiera vissa anläggningstillgångar och rörelsekapital. Överföring från en annan kapitalpost görs som regel i syfte att konsolidera statskapitalet eller i samband med uppskrivning av anläggningstillgångarna.
TA-medel (Technical Assistance)	Medel som avsatts till förvaltning av EU-program, det vill säga medel som inte investeras i projekt i företag och regioner.
Transferering	Se bidrag.
Uppbörd	Betalning som myndighet mottar för statens räkning och där myndigheten överför pengarna till statsbudgeten utan att disponera dem.
Uppbördsverksamhet	Särskilt avsnitt i en myndighets resultaträkning som förutom uppbörd redovisar inkomster som visserligen har ett direkt samband med myndighetens produktion av varor och tjänster men som inte får disponeras av myndigheten.
Uppdrag från regeringen	Arbete som regeringen skriver att myndigheten ska utföra i regleringsbrevet eller i beslut om särskilt uppdrag. Uppdrag är ofta specifika samt preciserade i tid och med avseende på hur stora medel som ska avsättas.
Uppgift från regeringen	Ansvarsområde som regeringen ger en myndighet. Uppgifter beskrivs oftast i en myndighets instruktion. Uppgifter är ofta långsiktiga.
Verksamhetskostnad	Kostnad för drift, till exempel för personal och lokaler.

Avrapporterade uppdrag

Avrapporterade återrapporteringskrav och uppdrag enligt regleringsbrev

Ärendenr	Kommentar
Ä 2020-150:01	Återrapportering till Post- och Telestyrelsen, bilaga 2 punkt 1.4 – medelsanvändning till bredband samt prognos avseende behov av bredbandsbehov, delrapport 1 februari 2020
Ä 2016-000751:05	Uppdrag hållbara turistdestinationer/hållbar produktutveckling med fokus på natur- och kulturturism, slutrapport 12 februari 2020
Ä 2019-33:01	Återrapporteringskrav 2.1 i RB 2019 – Förslag och åtgärder för konsekvensutredningarnas kvalitet, tilläggsinformation till årsredovisning, 13 februari 2020
Ä 2019-1283:01	Uppdrag 2.6 i RB 2019 – Statliga myndigheters samverkan, 18 februari 2020
Ä 2019-47:05	Övrigt uppdrag 3.3 i RB 2019 - Redovisning bemyndigande per den 31 december 2019, 19 februari 2020
Ä 2018-736:09	Övrigt pågående uppdrag 4.16 i RB 2019 – Delegation för cirkulär ekonomi, årlig delrapportering/strategi 1 mars 2020
Ä 2020-343:01	Uppdrag 1.1 i RB 2020 – Samverkansprogram, delrapport 1 mars 2020
Ä 2020-323:01	Uppdrag 2.2 i RB 2020 – Verksam.se – kostnader och intäkter 2019 samt preliminär budget 2021, 2 mars 2020
Ä 2016-001250:18	Hållbara Gotland, delrapport 10 mars 2020
Ä 2015-000745:14	Pågående uppdrag 1.1 i RB 2020 – Lägesrapport COSME och Horisont 2020, delrapport, 30 mars 2020
Ä 2020-384:01	Uppdrag 3.3/bilaga 2 i RB 2020 – Avrapportering av regionalfondsprogrammen – 1.1 och 1.2 Lägesrapport avseende regionalfondsprogram, inklusive territoriella samarbetsprogram, under programperioden 2014–2020, 15 april 2020
2015-000274:07	Pågående uppdrag 2.1 i RB 2020 - Regler som påverkar företagens kostnader och konkurrenskraft 2019, delrapport 15 april 2020
Ä 2018-159:03	Pågående uppdrag 3.19 i RB 2020 – Miljödriven näringslivsutveckling, delrapport, 15 april 2020
Ä 2018-520:04	Uppdrag 3.7 i RB 2020 – Uppföljning av statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden, delrapport för 2019, 15 april 2020
Ä 2020-592:01	Pågående uppdrag 3.24 RB 2020 – Samlad återrapportering inom området kommersiell service, årlig redovisning 18 april 2020
Ä 2020-160:24	Pågående uppdrag 3.25 i RB 2020 – Sammanställning Regionalt tillväxtarbete 2019, slutrapport, 18 april 2020
Ä 2020-244:01	Pågående uppdrag 3.23 i RB 2020 – Uppföljning av regionala företagsstöd, stöd till projektverksamhet och stöd till kommersiell service, delrapport, 18 april 2020
Ä 2020-394:01	Övrigt uppdrag 4.2 i RB 2020 – Redovisning bemyndigande per den 31 mars 2020, 30 april 2020
Ä 2020-385:01	Uppdrag 3.3/bilaga 2 i RB 2020 – 1.3 Avrapportering avseende genomförandet av finansiella instrument, delrapport, 4 maj 2020
Ä 2020-244:03	Pågående uppdrag 3.23 i RB 2020 – Uppföljning av regionala företagsstöd, stöd till projektverksamhet och stöd till kommersiell service, slutrapport, 28 juni 2020
Ä 2020-1865:01	Uppdrag 1.1 i RB 2019 – Måluppfyllelse förenklingsarbetet, årlig rapport 30 juni 2020
Ä 2020-150:04	Återrapportering till Post- och Telestyrelsen, bilaga 2 punkt 1.4 – Beslutade och utbetalda EU-medel avseende investeringar i bredbandsinfrastruktur, delrapport 1 september 2020
Ä 2015-000745:15	Pågående uppdrag 1.1 i RB 2020 – Lägesrapport COSME och Horisont 2020, årlig delrapport 30 september 2020
Ä 2020-384:05	Uppdrag 3.3/bilaga 2 i RB 2020 – Avrapportering av regionalfondsprogrammen, Lägesrapport ERUF 2014–2020 per 30 juni 2020, 9 oktober 2020
Ä 2020-395:03	Övrigt uppdrag 4.3 i RB 2020-Redovisning av utbetalningar, 26 oktober 2020
Ä 2020-1648:01	Övrigt återrapporteringskrav 4.4 i RB 2020 – Rapportering av arbetet att upptäcka fusk vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, 30 oktober 2020
Ä 2020-1646:01	Återrapporteringskrav 2.2 i RB 2020 – Förslag nya insatser inom förenklingsarbetet som kan hjälpa företag i en återhämtning av Corona pandemin, delrapport 31 oktober 2020
Ä 2020-394:02	Övrigt uppdrag 4.2 i RB 2020 – Redovisning av bemyndigande, per 30 september 2020, 2 november 2020
Ä 2020-389:01 & 02	Uppdrag 3.4 i RB 2020 – Kunskapsutvecklande rapport 2020: Länkar mellan stad och land, slutrapport 15 december 2020

Ä 2020-7228:01	Pågående uppdrag 3.7 i RB 2020 – Uppdrag att fram till och med 2020 stödja aktörer med regionalt utvecklingsansvar i deras arbete med smart specialisering samt att sprida kunskaper och erfarenheter från detta arbete, slutrapport 31 december 2020
----------------	---

Avrapportering EU:s strukturfonder

Ärendenr	Kommentar
Ä 2020-105:01	Övrigt uppdrag 4.1 i RB 2020 – Ut- och inbetalningsprognos ERUF 200210, delrapport 10 februari 2020
Ä 2020-105:02	Övrigt uppdrag 4.1 i RB 2020 – Hermesprognos 200210, delrapport 20 februari 2020
Ä 2020-105:03	Övrigt uppdrag 4.1 i RB 2020 – Ut- och inbetalningsprognos ERUF 200504, delrapport 4 maj 2020
Ä 2020-105:04	Övrigt uppdrag 4.1 i RB 2020 – Hermes prognoser 200504, delrapport 4 maj 2020
Ä 2020-105:05	Övrigt uppdrag 4.1 i RB 2020 – Ut- och inbetalningsprognos ERUF 200727, delrapport 27 juli 2020
Ä 2020-105:06	Övrigt uppdrag 4.1 i RB 2020 – Hermes prognoser 200727, delrapport 27 juli 2020
Ä 2020-105:07	Övrigt uppdrag 4.1 i RB 2020 – Ut- och inbetalningsprognos ERUF 201023, delrapport 23 oktober 2020
Ä 2020-105:08	Övrigt uppdrag 4.1 i RB 2020 – Hermes prognoser 201023, delrapport 23 oktober 2020

Avrapporterade särskilda uppdrag

Ärendenr	Kommentar
Ä 2016-000088:193	Östersjöstrategin, delrapport – återrapportering för 2019, 30 januari 2020
Ä 2018-345:11	Uppdrag att skapa enklare vägar till jobb och kompetensförsörjning i näringslivet, delrapport, 30 januari 2020
Ä 2019-834:04	Uppdrag att främja små och medelstora företags förmåga att använda data som strategisk resurs, delrapport 1 februari 2020
Ä 2018: 1265: 14	Uppdrag att lämna förslag på hur hållbarhetsarbetet inom den regionala tillväxtpolitiken kan stärkas, slutrapport 12 februari 2020
Ä 2017-1198:18	Uppdrag att verka för digitalt först – för ett enklare företagande, slutrapport 28 februari 2020
Ä 2017-1194:07	Uppdrag att utveckla digitala tjänster för företag i livsmedelskedjan, slutrapport 28 februari 2020
Ä 2018-257:07	Uppdrag att stödja utveckling av socialt entreprenörskap och socialt företagande, delrapport 28 februari 2020
Ä 2018-1337:06	Uppdrag att lämna bidrag för etablering av en samverkansarena för livsmedelssektorns utveckling, ekonomisk redovisning 28 februari 2020
Ä 2018-431:12	Uppdrag att genomföra Jobbsprånget, delrapport, 1 mars 2020
Ä 2019-1375:01	Förvaltningsförklaring för EU-medels förvaltande myndigheter, delrapport 1 mars 2020
Ä 2019-195:03	Tillväxtverket miljöledningsrapport 2019, årlig rapport 1 mars 2020
Ä 2018-1180:06	Uppdrag att administrera ett sekretariat för regionala digitaliseringskoordinatorer, delrapport 26 mar 2020
Ä 2018-3:07	Uppdrag att stödja regionalt kompetensförsörjningsarbete 2018–2020, delrapport 27 mars 2020
Ä 2016-0011672:09	Uppdrag att genomföra program för ett digitaliseringslyft riktat till små och medelstora industriföretag samt industrinära företag, slutrapport 30 mars 2020
Ä 2018-216:11	Uppdrag att genomföra ett program för ett robotlyft riktat till små och medelstora företag, delrapport 30 mars 2020
Ä 2016-001576:16	Uppdrag att stimulera industrins och industrinära tjänsteföretags strategiska kompetensförsörjning, slutrapport, 31 mars 2020
Ä 2018-215:07	Uppdrag att främja Smart industri på regional nivå, delrapport, 31 mars 2020
Ä 2016-002056:09	Uppdrag att främja nyanländas företagande i Sverige, slutrapport 31 mars 2020
Ä 2016-001250:18	Hållbara Gotland, delrapport, 31 mars 2020
Ä 2019-1134:03	Uppdrag att analysera och föreslå åtgärder för att underlätta kompetensförsörjning i Sveriges landsbygder, slutrapport 31 mars 2020
Ä 2019-751:02	Uppdrag att utveckla och stärka arbetet med hållbar utveckling inom det regionala tillväxtarbetet, delrapport 12 april 2020
Ä 2015-000087:07	Uppdrag att följa upp mål för förenklingsarbetet på centrala myndigheter, delrapport 15 april 2020
Ä 2018-520:04	Uppdrag att följa upp statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner, delrapport 15 april 2020
Ä 2016-000034:46	Fondöverskridande samverkan verksamhetsåret 2019 samt arbetsplan 2020, delrapport 15 april 2020

Ä 2016-000034:46	Samverkan kring bredbandsinfrastruktursatsningar, delrapport 15 april 2020
Ä 2016-000088:246	Östersjöstrategin, årlig sammanställning för 2019, 30 april 2020
Ä 2018-1193:03	Uppdrag att stärka förutsättningarna för industrialisering och tillverkning i Sverige, slutrapport 30 april 2020
Ä 2018-434:05	Uppdrag att stärka integrationsperspektivet i det regionala kompetensförsörjningsarbetet 2018–2020, delrapport, 29 maj 2020
Ä 2018-430:09	Uppdrag att förbättra nätverk och kontakter på arbetsmarknaden för utrikes födda kvinnor, delrapport, 31 maj 2020
Ä 2019-1317:02	Uppdrag att sammanställa, analysera och konkretisera förenklingsförslag, slutrapport 30 juni 2020
Ä 2018-520:05	Uppdrag att följa upp statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner, delrapport 1 september 2020
Ä 2018-345:19	Uppdrag att skapa enklare vägar till jobb och kompetensförsörjning i näringslivet, delrapport, 30 september 2020
Ä 2018-431:14	Uppdrag att genomföra Jobbsprånget, delrapport 1 oktober 2020
Ä 2016-2084:08	Uppdrag att stödja aktörer med regionalt utvecklingsansvar i arbetet med regionala handlingsplaner för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet, delrapport 31 oktober 2020
Ä 2019-835:06	Uppdrag att samverka kring kompetensförsörjningen av digital spetskompetens, delrapport 31 oktober 2020
Ä 2020-601:04	Uppdrag att ta fram förslag till nationellt regionalfondsprogram för Europeiska regionala utvecklingsfonden, programperioden 2021-2027, slutrapport 31 december 2020
Ä 2020-600:02	Uppdrag att göra en förhandsbedömning avseende finansieringsinstrument inför programperioden 2021–2027 för Europeiska regionala utvecklingsfonden, slutrapport 31 december 2020
Ä 2020-522:42	Uppdrag att förbereda för ett nationellt program inom fonden för rättvis omställning 2021–2027 – Just Transition Fund, slutrapport 31 december 2020

TILLVÄXTVERKET 2020

Produktion: Tillväxtverket

Diariennr. Å 2020-3267

INFO 0723

ISBN 978-91-88961-86-0

Finns endast som pdf.

